

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UC-NRLF

QB 122 453

BERKELEY
LIBRARY
UNIVERSITY OF
CALIFORNIA

151

~~15~~ 9/1
9/1

92271101

THESAURUS
OF
ENGLISH AND HINDŪSTĀNĪ
TECHNICAL TERMS

USED IN

BUILDING AND OTHER USEFUL ARTS;

AND

SCIENTIFIC MANUAL

OF

WORDS AND PHRASES IN THE HIGHER BRANCHES
OF KNOWLEDGE;

CONTAINING UPWARDS OF FIVE THOUSAND WORDS NOT GENERALLY TO BE FOUND
IN THE ENGLISH AND URDU DICTIONARIES.

"Indocti discant, et ament meminisse periti."

BY

CAPTAIN H. G. RAVERTY,

3RD REGIMENT, BOMBAY N.I.

HERTFORD:

STEPHEN AUSTIN, ORIENTAL PRINTER AND PUBLISHER.

WILLIAMS AND NORGATE, LONDON, EDINBURGH, AND LEIPSIC.

MDCCLXIX.

LOAN STACK

STEPHEN AUSTIN,

PRINTER, HERTFORD.

PK1986

R35

ADVERTISEMENT.

THE aim of the Author in the compilation of these pages is to supply a want constantly felt with regard to TECHNICAL TERMS, which, though of every-day use, one is often puzzled to remember at the moment.

He therefore conceives that a book of portable size, containing the technical names of materials and tools connected with the Useful Arts, such as Bridge and House Building, Carpentry, Painter's Work, Earthwork, Roads, Metals, Smiths' Work, etc., and of such other words as have reference to every-day duties in the Public Works Department, and in Civil and Military Engineering—to which the events of the last eighteen months have naturally given a stimulus which is likely to continue for a long time to come—would be a desideratum. To these have been added such other terms in Science, and the higher branches of knowledge, as in these days of railroads and electric telegraphs seemed imperatively called for.

The Work contains some five thousand words and phrases not generally to be found in Urdū or Hindūstānī Dictionaries, however bulky, but which are nevertheless commonly used all over India; as well as terms to be met with in the vernacular Scientific Treatises—chiefly translations from the Arabic, Persian, and Sanskrit, in which the words in those languages have been retained, there being no equivalents for them in Urdū—and in practical scientific works, which have been from time to time translated from English, under the patronage, or by the order, of the different Governments of India, and which are now the text-books in all Government Colleges and Public Schools.

This volume, therefore, can scarcely fail to be of practical utility to all Officers and Subordinates employed in the Public Works Departments of the three Presidencies; to the numerous Staff of the different Railway Companies, their Contractors, Overseers, and other employés, whether European or Native; and, indeed, in all cases where a bulky and expensive Dictionary is undesirable.

The Author believes also that it will be found of important use to the Regimental Interpreter, who—often liable to be puzzled (as is not to be wondered at) for a technical term—should always have it at hand amongst

his other books, when in attendance at courts-martial, or engaged in the performance of similar duties ; to the Student of Hindūstānī, and to Mūnshīs engaged in teaching ; in public Schools ; to persons employed in maritime pursuits and in river navigation ; and, in fact, to all to whom the knowledge of the Hindūstānī dialect—spoken more or less, as the common parlance, from the Himalayas to Cape Comorin, and from the Indus to the Irrawādī—may be (and in truth is) a necessary acquirement.

The Work is therefore published of a convenient size for the pocket ; and—considering the beauty of the typography, which cannot be approached in India, or even in Europe—at a price extremely low, and which puts it within the reach of all who may require its aid.

H. G. R.

CONTENTS.

	PAGE
KEY TO THE PRONUNCIATION	vii
I.—ARTIZANS, TRADES-PEOPLE, WORKMEN, LABOURERS, ETC.	1
II.—BLACKSMITH'S, GOLDSMITH'S, AND METAL WORK IN GENERAL	6
III.—BRICK AND TILE MAKING, WITH THE IMPLEMENTS AND MATERIALS ...	9
IV.—BRICKWORK, MASONRY, BRIDGE BUILDING, WELL SINKING, AND BUILDING IN GENERAL, WITH THE TOOLS AND MATERIALS.....	13
V.—BUILDINGS AND DWELLINGS OF VARIOUS DESCRIPTIONS	23
VI.—CARPENTRY, JOINERY, TURNING, WHEELWRIGHT'S WORK, MATERIALS AND TOOLS.....	28
VII.—EARTHWORK, EMBANKMENTS, FORTIFICATION AND FIELD-WORKS, CANALS, ROADS, RAILWAYS, MINING, ETC.	36
VIII.—METALS, PRECIOUS STONES, CHEMICALS, ETC.	43
IX.—MISCELLANEOUS ARTICLES IN COMMON USE	46
X.—PAINTER'S AND GLAZIER'S WORK	50
XI.—THATCHING, WITH ITS TOOLS AND MATERIALS	52
XII.—TECHNICAL TERMS IN THE ARTS AND SCIENCES	54
XIII.—TREES AND THEIR TIMBER, GARDENS, ETC.	97
XIV.—SHIPPING, BOATS, AND RIVER NAVIGATION	99

KEY TO THE PRONUNCIATION.

A key is superfluous to those who have already studied the Hindūstānī dialect, but to those who have not, it is indispensable.

The short vowels—*a*, as in *marine*; *i*, as in *pin*; and *u*, as in *bull*.

The long vowels—*ā*, as in *father*; *ī*, in *machine*; and *ū*, in *rule*.

The other vowels—*o*, as in *rose*; *ow*, as in *blow*; *e*, as in *they*, or French *le*; and *w* and *y*, as in English.

tt, by reverting the point of the tongue to the palate.

s, as *th* in *thing*, or lisped *s*.

j, as in *judge*.

ch, as in *church*.

h, strongly aspirated.

kh, guttural, as *ch* in Scotch *loch*.

dd, by applying the top of the tongue, inverted, to the palate.

rr, by striking the point of the tongue on the palate.

jz, as *s* in *pleasure*, or soft French *j*.

sh, as in *shell*.

ś, as *ss* in *dissolve*, guttural.

z, as *dnd*, or guttural *z*.

t, as English *t*, slightly aspirated.

z, as English *z*, slightly aspirated.

æ, as the diphthong *æ*, or guttural *a*.

k, guttural with something of the sound of *q*.

k, as in *king*.

h, slightly aspirated.

The remaining letters have precisely the same powers as in English words.

*** Care must be taken not to give the long sound when it should be short, and *vice versa*, as the word will be unintelligible if this caution is neglected.

A

THE SAURUS

OF

ENGLISH AND HINDŪSTĀNĪ

TECHNICAL TERMS.

I.—ARTIZANS, TRADES-PEOPLE, WORKMEN, ETC.

Appraiser,	<i>attkal-bāz</i> اٲکل باز
Apprentice,	<i>shāgird</i> شاگرد
Architect,	<i>kāmāttī</i> کاماٲٲی, <i>miāmār</i> معمار
Armourer,	<i>āhan-gar</i> آهن گر, <i>ṣaikal-gar</i> صیقل گر
Artificer in general, an }	<i>peshah-war</i> پیشہ ور, <i>kārīgar</i> کاریگر
Artizan,	<i>kasb-i</i> کسبہ
„ (superior workman),	<i>mistrī</i> مستری
Bamboo-splitter, or worker in bamboo,	<i>bāns-phorr</i> بانس پھوڑ
Banker,	<i>sāhūkār</i> ساہوکار
Bargeman, boatman,	<i>kishṭī-wān</i> کشتی وان, <i>kishṭī-bān</i> کشتی بان
Basket-maker, or }	<i>bed-bāf</i> بید باف
Rattan-worker,	<i>burrurr</i> برڑ
Belt-man, peon, chaprāsī,	<i>patā-nālā</i> پتا والا, <i>chaprāsī</i> چپراسی
Betel-leaf seller,	<i>tamolī</i> تمولی

Blacksmith, smith,	<i>āhan-gar</i> آهنگر, <i>loh-ār</i> لوهار
Boatman, bargeman,	<i>berri-wālā</i> والایزی, <i>kishtī-wān</i> کشتی وان
Bookbinder,	<i>jild-gar</i> جلد گر
Bookseller,	<i>ṣaḥāf</i> صحاف, <i>kitāb-farosh</i> کتاب فروش
Brazier (founder), dealer } in brass, etc., }	<i>tāmatt-gar</i> تامت گر, <i>kaserā</i> کسیرا
„ (tinker),	<i>tthatttherā</i> تھتھیرا
Bricklayer,	<i>kāmāṭṭī</i> کاماٹی, <i>rāz</i> راز, <i>rāj</i> راج
Brick-maker,	<i>kum-hār</i> کمہار, <i>khisht-paz</i> خشت پز
Broker,	<i>dallāl</i> دلال
Builder,	<i>kāmāṭṭī</i> کاماٹی, <i>miāmār</i> معمار
Butcher,	<i>kaṣṣāb</i> قصاب, <i>kaṣā'ī</i> قصابی
Carder of cotton,	<i>behinnā</i> بیہنا
Carpenter, joiner,	<i>najār</i> نجار, <i>sutār</i> ستار, <i>barrha'ī</i> برہی
Cart-man,	{ <i>mīstrī</i> مستری, <i>darūd-gar</i> درودگر <i>gārrī-wān</i> گاڑیوان, <i>gārrī-bān</i> گاڑی بان
Cart or wheel-wright,	<i>barrha'ī</i> برہی
Chandler (corn), grocer,	<i>baḳḳāl</i> بقال, <i>banīyā</i> بنیا
Chaprāsī, belt-man,	<i>patā-wālā</i> پتا والا, <i>chaprāsī</i> چپراسی
Clerk, writer,	<i>bābū</i> بابو, <i>krānī</i> کرائی
Clock or watch-maker,	<i>sā-aeat-sāz</i> ساعت ساز
Cloth merchant,	<i>bazār</i> بازار
Coffin-maker, undertaker,	<i>tābūt-gar</i> تابوت گر
Comber of cotton (see Carder),	<i>behinnā</i> بیہنا
Cook,	<i>bāwarchī</i> باورچی
Cooper,	<i>barmāl-gar</i> برمیل گر
Corn dealer, grocer,	<i>baḳāl</i> بقال, <i>banīyā</i> بنیا
Cultivator, husbandman,	{ <i>kisht-kār</i> کشتکار, <i>muzāriā</i> مزارع <i>kunbī</i> کنبی
Currier (tanner), }	<i>chamār</i> چمار
„ (leather-seller, }	
utler,	<i>sakkāk</i> سکاک

A dealer (affixed to words),	<i>farosh</i> فروش, <i>dūkān-dār</i> دکان دار
„ (general), a huckster, retailer,	<i>khūrdah-farosh</i> خورده فروش
Dealer in brass and mixed metals,	<i>kaserā</i> کسیرا
Diver,	<i>būrriyā</i> بوڑیا
Draper, a mercer,	<i>bazāz</i> بازار
Druggist,	<i>aettār</i> عطار, <i>pansārī</i> پنساری
Dyer,	<i>rang-ārā</i> رنگارا, <i>rang-rez</i> رنگریز
Engineer (civil),	<i>miemār</i> معمار
Engraver,	<i>ḵalam-kār</i> قلم کار, <i>kandah-kār</i> کنده کار
Excavator,	<i>bel-dār</i> بیلدار
Farrier,	<i>sālastri</i> سالستری, <i>sālotri</i> سالوتری
Foreman,	<i>pesh-wā</i> پیشوا, <i>muḵaddam</i> مقدم
Founder (brazier),	<i>tāmatt-gar</i> تامت گر, <i>kaserā</i> کسیرا
Furbisher, armourer,	<i>ṣaiḵal-gar</i> صیقل گر
Gang of workmen,	<i>madad</i> مدد
Gardener,	<i>bāgh-bān</i> باغ بان, <i>mā-lī</i> مالی
Gilder,	<i>koft-gar</i> کوفت گر, <i>tilā-kār</i> طلا کار
Glazier,	<i>ā'īnah-wālā</i> آئینه والا, <i>hānch-wālā</i> کانچ والا
Goldsmith or silversmith,	<i>zar-gar</i> زرگر, <i>sunār</i> سنار
Grazier (cowherd),	<i>dhangar</i> دهنگر, <i>chamwāhā</i> چرواہا
Grinder (of swords, etc.),	<i>bārr-yā</i> بازیا
Grocer,	<i>baḵḵāl</i> بقال, <i>baniyā</i> بنیا
Groom,	<i>ghorā-wālā</i> گھورا والا, <i>sā'is</i> سائیس
Harness-maker, saddler, or shoemaker,	<i>mochī</i> موچی
Husbandman,	<i>baz-gar</i> بذگر, <i>kisht-kār</i> کشت کار, <i>muzāriē</i> مزارع <i>kunbī</i> کنبی
Innkeeper, or cook at a public serā'e,	<i>bhatthiyārā</i> ہتھیارا
Jeweller,	<i>jarrīyā</i> جزیا
Joiner,	<i>mistri</i> مستری, <i>najār</i> نجار, <i>sutār</i> ستار, <i>barrha'i</i> برہئی
Journeyman,	<i>kamāsut</i> کاماست, <i>kamerā</i> کمیرا
Knife-grinder,	<i>ṣaiḵal-gar</i> صیقل گر, <i>sān-gar</i> سان گر
Labourer (day),	<i>max-dūr</i> مزدور

Labourer (porter),	<i>kulī</i> قلی
Leather-curer, currier, or tanner,	<i>dabbāgh</i> دباغ, <i>chamār</i> چمار
Leather-cutter, saddler,	<i>mochī</i> موچی
Locksmith,	<i>loh-ār</i> لوهار
Man of business,	<i>ahl-i-kār</i> اهل کار
Manufacturer,	<i>kārī-gar</i> کاریگر
Mason, or builder,	<i>kāmāttī</i> کاماٹی, <i>rāj</i> راج, <i>rāz</i> راز
„ (stone),	<i>sang-tarāsh</i> سنگ تراش, <i>miāmār</i> معمار
Master (artificer),	<i>ustād</i> استاد, <i>kārī-gar</i> کاریگر
„ (tradesman), an artist,	<i>kāsib</i> کاسب, <i>ustād</i> استاد
Mat-maker, or mat-weaver,	<i>boriyā-bāf</i> بوریا بانف, <i>chattā'i-nālā</i> چٹائی والا
Merchant,	<i>baipārī</i> بیپاری, <i>mahā-jan</i> مہاجن, <i>saudā-gar</i> سوداگر
Navvy, excavator,	<i>bel-dār</i> بیلدار
Overseer,	<i>muḥaddam</i> مقدم, <i>ṭanddel</i> تندیل
Painter,	<i>kamangar</i> کمنگر
„ (house or carriage),	<i>rang-sāz</i> رنگ ساز
Paper-maker, a stationer,	<i>kāghaz-i</i> کاغذی
Pedlar,	<i>dast farosh</i> دست فروش
Pioneer,	<i>bel-dār</i> بیلدار
Porter,	<i>maz-dūr</i> مزدور, <i>kulī</i> قلی
Potter,	<i>kulāl</i> کلال, <i>kumhār</i> کمہار
Printer,	<i>chhapey-nālā</i> چھپے والا
Rattan or cane-worker,	<i>burrarr</i> برڑ, <i>bed-bāf</i> بید بانف
Roper or rope-maker,	<i>rasan sāz</i> رسن ساز
Saddler,	<i>sarrāj</i> سراج, <i>mochī</i> موچی
Sailor, boatman,	<i>kishtī-nān</i> کشتی وان, <i>mānjhi</i> مانجھی, <i>mallāh</i> ملاح
Sawyer,	<i>karāntī</i> کرانتی, <i>arraḥ-kash</i> ارہ کش
Sculptor,	<i>tarāshī</i> تراشی, <i>but-tarāsh</i> بت تراش
Seal-engraver,	<i>muhr-kan</i> مہرکن
Seaman, sailor,	<i>mallāh</i> ملاح, <i>jahāz-i</i> جہازی
Servant (in general),	<i>khidmat-gār</i> خدمتگار, <i>nōkar</i> نوکر

Shepherd,	<i>charwāhā</i> چراها
Shoemaker, cobbler,	<i>mochī</i> موجی
Shoer of horses,	<i>nāl-band</i> نالبنده
Shopkeeper,	<i>dūkān-dār</i> دوکاندار
Silversmith,	<i>sonār</i> سنار
Snuff-dealer, tobacconist,	<i>tam-kherā</i> تمکھرا
Surveyor,	<i>paimā'ish-wālā</i> ولاء پیمایش والا, <i>jarīb-kash</i> جریب کش
Sweeper,	<i>halāl-khor</i> حلال خور, <i>mih-tar</i> مهتر
Sword-grinder,	<i>bārr-yā</i> بازیا
Sword-maker,	{ <i>shamsher-sāz</i> شمشیر ساز, <i>sayyāf</i> سیاف <i>tegh-gar</i> تیغ گر
Tailor,	<i>khaiyāt</i> خیاط, <i>darzī</i> درزی
Tanner,	<i>chanbār</i> چنبار, <i>chamār</i> چمار
Tent-builder or maker,	<i>khemah-doz</i> خیمه دوز
Tent-keeper or pitcher,	<i>khalās-i</i> خلایمی
Thatcher,	<i>ghurāmī</i> گھرامی, <i>chhappar-band</i> چھپر بند
Tiler, bricklayer,	<i>kāmāttī</i> کاماٹی, <i>rāj</i> راج, <i>rāz</i> راز
Tinker, brazier,	<i>tthatttherā</i> تھتھرا
Tinman or tinplate worker,	<i>tīn-wālā</i> تین والا
Tinner of pots and pans,	<i>kalāi-gar</i> قلعی گر
Tobacconist,	<i>tam-kherā</i> تمکھرا
Tradesman (master),	<i>kārī-gar</i> کاریگر, <i>kāsib</i> کاسب, <i>ustād</i> استاد
Turner,	<i>kharāt-i</i> خراٹی, <i>kharād-i</i> خراڈی
Undertaker,	<i>tābūt-gar</i> تابوت گر
Varnisher,	<i>lakherā</i> لکھرا
Watch or clockmaker,	<i>sā-āat-sāz</i> ساعت ساز
Water-carrier,	<i>saḡkā</i> سقا, <i>bihisht-i</i> بہشتی
„ (by bullock),	<i>pakhāl-i</i> پکھالی
Waterman, boatman,	<i>kishtī-nān</i> کشتی وان, <i>mānjhī</i> مانجھی
Weaver,	<i>jolā-hī</i> جولاہی, <i>jolā-i</i> جولائی
Well-sinker,	<i>kū'iyar</i> کوئیر, <i>chāh-kan</i> چاء کن
Wharfinger,	<i>ghatt-nār</i> گھٹوار, <i>ghatt-nāl</i> ال

Wheel or cart-wright,	<i>khātī</i> کھاتی, <i>barr-ha'ī</i> برہئی
Whetter of swords, etc.,	<i>bārr-yā</i> بازیا
Wire-drawer,	<i>tār-kash</i> تار کش
Worker in brass, or mixed metals,	<i>t̤hatt̤herā</i> تھتھیرا
Workman, labourer,	<i>kutī</i> قلی, <i>mazdūr</i> مزدور
„ (superior),	<i>mistrī</i> مستری
Wright or wheel-wright,	<i>khātī</i> کھاتی, <i>barr-ha'ī</i> برہئی
Writer, clerk (native),	<i>mutaṣaddī</i> مستدی, <i>muḥarrir</i> محرر <i>ahl-i-kār</i> اہل کار, <i>munshī</i> منشی

II.—BLACKSMITH'S, GUNSMITH'S, AND METAL WORK IN GENERAL .

Ammoniac (sal),	<i>noshādar</i> نوشادر
Anvil,	<i>sindān</i> سندان, <i>nihā'ī</i> نہائی, <i>akran</i> اکران
„ (small),	<i>sābar</i> سابر
Bellows (pair of, <i>jāntā</i> جانتا),	<i>bhāt̤hī</i> بہاٹھی, <i>dam-kash</i> دمکش
„ (small),	<i>donkī</i> دونکی, <i>dhonkal</i> دھونکل
Blacksmith, smith,	<i>āhan-gar</i> آہنگر, <i>loh-ār</i> لوہار
Bolt (screw),	<i>kālbah</i> کالبہ
Borax,	<i>sohāgā</i> سوہاگا
Bore of a gun,	<i>bhed</i> بہید
To bore,	<i>bhed-nā</i> بہیدنا
Casting-box, mould, <i>kālīb</i> قالب	<i>ddhāl-ney kā sānchā</i> ڈھالنے کا سانچا
To cast, to mould,	<i>ddhāl-nā</i> ڈھالنا
Cast (metal),	<i>ddhālā-hū'ā</i> ڈھالا ہوا, <i>ddhāl-wān</i> ڈھالوان
Chamber of a gun, etc.,	<i>kott̤hī</i> کوٹھی, <i>khizānah</i> خزانہ
Charcoal,	<i>zughāl</i> زغال, <i>kōlsā</i> کولسا, <i>ko'elā</i> کویلا
Chisel (small), a punch,	<i>chhe'onī</i> چھیونی, <i>chhenī</i> چھینی
Corundum powder (emery),	<i>kūrandī</i> کورنڈ
Crucible,	<i>mas</i> مس, <i>kūt̤hātī</i> کوٹھالی

Damascene of swords, etc.,	<i>johar</i> جوهر
Dross, sediment,	<i>phokarr</i> پھوگر
Edge of a tool, etc.,	<i>dhār</i> دھار
To give an edge, to sharpen,	<i>dhār nikāl-nā</i> دھار نکالنا
Emery, emery powder,	<i>kūrandd</i> کورند
Ferule,	<i>pon</i> پون, <i>shām</i> شام
File (large), a rasp,	<i>sohan</i> سوهن
„ (double-edged),	<i>katrā</i> کترا
„ (fine)	<i>mutthā</i> مٹھا
„ (medium),	<i>retī</i> , ریتی, <i>ret</i> ریت
To file,	<i>ret-iyānā</i> ریتینا, <i>ret-nā</i> ریتنا
Filer,	<i>retū'ā</i> ریتوا
Filings (of iron in particular),	<i>kharāshah</i> خراشه
Filings, <i>ret-ī</i> ریتی, <i>ret</i> ریت, <i>chūrā</i> چورا, <i>chūr</i> چور, <i>tūtan</i> توتن	
Flaw,	<i>phūt</i> پھوٹ
Forceps, nippers,	<i>zambūr</i> زنبور, <i>zambūr</i> زنبور
Forge,	<i>angeth-ī</i> انگیٹھی
Furnace,	<i>agettī</i> اگیٹھی
Fusion,	<i>piḡlāt</i> پگلات, <i>piḡhlā'o</i> پگھلاؤ
Grate, stove,	<i>ātaśh-kadah</i> آتش کدہ
Graver, graving tool, style,	<i>māl</i> میل
Gum lac (for fastening knife handles, etc.),	<i>lāk</i> لاک, <i>dozah</i> دوزہ
Hammer (sledge),	<i>ghan</i> گھن
„ (middle size),	<i>hathorrā</i> ہتھوڑا
„ (small)	<i>hathorr-ī</i> ہتھوڑی
Handle to fit tools (loose),	<i>hat-ī</i> ہتی
To heat (make red hot)	<i>tā'o denā</i> تاؤ دینا
Hot (red)	<i>tā'o</i> تاؤ
Iron, see different sorts under “ Metals.”	
Iron (made of iron)	<i>lohiyā</i> لوہیا, <i>āhan-ī</i> آہنی
Laboratory, manufactory,	<i>kār-khānah</i> کارخانہ
Lac (gum),	<i>lākh</i> لاکھ, <i>lāk</i> لاک, <i>dozah</i> دوزہ

Lacker, varnish,	<i>lakh</i> لکھ, <i>lak</i> لک, <i>ro-ghan</i> روغن
Ladle (iron),	<i>korchhal</i> کرجھل, <i>korchhā</i> کرجھا
Lamp,	<i>chirāgh</i> چراغ, <i>dirā</i> دوا
Lock,	<i>tālā</i> تالا, <i>kulf</i> قلف, <i>kust</i> قفل
„ (staple for),	<i>sikrī</i> سکری
Mould (a rough cast of anything,) afterwards reduced to shape),)	<i>ddhānchah</i> ڈھانچہ
„ (bullet),	<i>sānchā</i> سانچا, <i>sānchah</i> سانچہ
„ (casting box),	<i>ddhālney kā sānchah</i> ڈھالنے کا سانچہ
Nail,	<i>kilā</i> کیلا, <i>kīl</i> کیل
Nippers, pincers,	<i>chimttā</i> چیمٹا, <i>chimttā</i> چیمٹا
Notch (also cog of a wheel),	<i>dāntī</i> دانٹی
To become notched,	<i>dāntī parrnā</i> دانٹی پڑنا
Nut (a),	<i>ddhiblī</i> ڈھبلی, <i>ddhibrī</i> ڈھبری
Nut-key,	<i>ddhibrī yā ddhiblī kash</i> ڈھبری یا ڈھبلی کش
Pincers, nippers,	<i>chimttā</i> چیمٹا, <i>chimttā</i> چیمٹا
Poker,	<i>hāl</i> هول, <i>angārtī-ī</i> انگارٹی
Polisher of iron (in particular),	<i>kharāshah</i> خراشہ
Polisher, filer, or furbisher,	<i>retū'a</i> ریتوا
Punch (a),	<i>chhenī</i> چھینی, <i>chhe'onī</i> چھیونی, <i>sumbhā</i> سمبھا
Rasp, large coarse file,	<i>kānūs</i> کانوس, <i>so-han</i> سوہن
Red-hot,	<i>tā'o</i> تاؤ
„ (to make),	<i>tā'o denā</i> تاؤ دینا
Rosin,	<i>karāyal</i> کرایل, <i>ddāmar</i> (also cloth) ڈامر, <i>rāl</i> رال
Sal-ammoniac,	<i>noshādar</i> نوشادر
Scissors,	<i>miḡrāz</i> مقراض, <i>kenchī</i> قیچی
Screw,	<i>pench</i> پیچ, <i>pech</i> پیچ
Screw-bolt,	<i>kāblah</i> کابلہ
Screw-driver,	<i>marorr-ī</i> مروڑی
Sediment, dross,	<i>phokarr</i> پھوگر
Shears,	<i>kāt-ī</i> کاتی
„ (large),	<i>barr-ī kāt-ī</i> بڑی کاتی, <i>kāt-ī-i-kalān</i> کاتی کلان

Shovel,	<i>khāk-andāz</i> خال انداز, <i>bel</i> بیل
„ (small), small mattock, or spade,	<i>bel-chah</i> بیلچه
Sledge-hammer, (medium)	<i>hattorrā</i> هتورّا, (large) <i>ghun</i> گهن
„ (small size),	<i>hattorr-ī</i> هتورّی
Solder,	<i>jhāl</i> جہال, <i>jorran</i> جوڑن, <i>rāng</i> رانگت
To solder,	<i>jhālanā</i> جہالنا
Stove, grate,	<i>ātash-kadah</i> آتش کده
Style (sharp-pointed graving tool),	<i>mīl</i> میل
Tap for screw cutting,	<i>mansūt</i> منسوت
Tongs,	<i>sanddāsī</i> سندداسی, <i>sansī</i> سنسی
Tools, instruments,	<i>au-zār</i> اوزار, <i>hatyār</i> ہتیار
Trough (water),	<i>jallerī</i> جلیری
Varnish, lacker,	<i>lakh</i> لکھ, <i>lak</i> لک, <i>rogan</i> روغن
Vice (a),	<i>bānk</i> بانک
„ (large bench),	<i>pāk saṁrrsī</i> پاک سنرّسی, <i>mex kī bānk</i> میز کی بانک
„ (hand),	<i>hatkal</i> ہتکل, <i>hāth kī bānk</i> ہاتھ کی بانک
Washer,	<i>pattī</i> پتی, <i>phūlī</i> پھولی
Water-trough,	<i>jalerī</i> جلیری
Wedge (small), or cold chisel,	<i>chhe'onī</i> چھیونی, <i>chhenī</i> چھینی
Wedge,	<i>pachar</i> پچر

III.—BRICK AND TILE MAKING, WITH THE IMPLEMENTS AND MATERIALS.

Ashes,	<i>chhār</i> چہار, <i>khākistar</i> خاکستر, <i>rākh</i> راکھ
Barrow (hand),	<i>manjhī</i> مانجھی, <i>mānjhī</i> مانجھی
„ (wheel),	<i>hāth-gārrī</i> ہاتھ گاڑی
Baskets (sorts),	<i>ttoknī</i> ٹوکنی, <i>ttokrī</i> ٹوکری
„ „	<i>chhubrā</i> چھبرا, <i>ttokrā</i> ٹوکرا
„ - „	<i>ddalyā</i> ڈلیا, <i>chhubrī</i> چھبری

Basket (large),	دڙا <i>ddalā</i>
„ used as a measure,	جھال <i>jhāl</i>
Brick (adj.), of brick,	خشتي <i>khishṭī</i>
„ (a),	اينٽ <i>intṭ</i> , اينٽه <i>intṭh</i> , خشت <i>khishṭ</i>
„ (large and flat),	{ چوبالي اينٽه <i>chaupālī intṭh</i> فرشي اينٽه <i>farshī intṭh</i>
„ (half burnt),	پيلي اينٽه <i>pīlī intṭh</i> , کهنگر <i>khengar</i>
„ (kiln burnt),	پکي اينٽه <i>pakkī intṭh</i>
„ (sun dried),	کچي اينٽه <i>kachchī intṭh</i>
„ (under burnt),	کم پکي اينٽه <i>kam pakkī intṭh</i>
„ (well burnt),	پکي اينٽه <i>pakkī intṭh</i>
„ (vitrified),	جهان <i>jhāmān</i> , جهامان <i>jhāwān</i>
Brick-bat,	روڙا <i>rorrā</i>
Brick or potter's kiln,	آوا <i>āvā</i>
Brick-kiln (inclosed),	بهٽي <i>bhattī</i> , بهٽه <i>bhattah</i>
„ (native, open or clamp),	پجاو <i>pajāwa</i> , پزاو <i>pazāwa</i>
Brick-mould,	سانچا اينٽه <i>sānchā intṭh kā</i>
„ (strike or stick of a),	مستر <i>mistar</i>
Brick machine,	چرخي اينٽه بنانہ کي <i>charkhī intṭh banāney kī</i>
Brick-maker,	کھار <i>kumhār</i> , خشت <i>khishṭ-paz</i>
Bricks (broken),	کھوڙا <i>khōṛā</i> , کھو آ <i>khō'ā</i>
Bricks (instrument for cutting),	بسولي <i>basūlī</i>
Bucket (leathern),	ڏول <i>ddol</i>
„ (large),	چرس <i>charas</i> , پروها <i>prohā</i>
„ (small),	ڏولجي <i>ddolchī</i>
„ (wooden), or pail,	بالٽي <i>bāltī</i>
Calx, ashes,	راکھ <i>rākh</i> , خاکستر <i>khākistar</i>
Cart (wheeled carriage of any kind),	گاڙي <i>gāṛī</i> , or گاڙي <i>gāddī</i>
„ (two bullock),	گاڙي دو بلدي <i>gāṛī do baldī</i>
„ (four bullock),	گاڙي چو بلدي <i>gāṛī chau baldī</i>
Clay, earth, soil,	مٽي <i>mittī</i>

Clay (stiff), potter's clay,	<i>chiknī mittī</i> چکنی مٹی
„ (tempered), mortar,	<i>gārā</i> گارا
„ pit,	<i>gil-gāh</i> گل گاہ
Clod of earth,	<i>chhār</i> چہار, <i>ddhelā</i> ڈھیلہ
Cow dung (dried), used for fuel,	<i>uplā</i> اوپلا
Earth, soil, dust,	<i>khāk</i> خاک, <i>mittī</i> or <i>mattī</i> مٹی
„ (potter's), clay,	<i>chiknī mattī</i> چکنی مٹی
Earthen vessel (large),	<i>gharrā</i> گھڑا
„ „ (small),	<i>hānddī</i> ہانڈی
Earthen pan (large),	<i>nānd</i> ناند
„ „ (small),	<i>kūnddā</i> کونڈا
Fagot, fuel,	<i>balhī</i> بلہی
Flat tile, {	<i>chaupātī, yā farsh-ī int̤h</i> چوپالی یا فرشے اینٹہ
	<i>khaprā</i> کھپرا, <i>khāprel</i> کھپرل
Fuel,	<i>indhan</i> ایندھن, <i>sokhtah</i> سوختہ
Furnace, brick-kiln,	<i>bhattī</i> بھٹی, <i>āwā</i> آوا
Hand-barrow,	<i>manjhī</i> منجھی, <i>mānjhī</i> مانجھی
Heap, stack of bricks,	<i>chuttā</i> چٹا
Heat of the sun,	<i>ghām</i> گھام, <i>dhūp</i> دھوپ
Kiln (brick or potter's),	<i>bhattī</i> بھٹی, <i>pajāwah</i> پجاوہ, <i>āwā</i> آوا
Kiln-dried, or kiln-burnt brick,	<i>pakkī int̤h</i> پکی اینٹہ
Leathern bucket,	<i>ddol</i> ڈول
„ (small),	<i>ddolchī</i> ڈولچی
„ (very large),	<i>pūr</i> پور, <i>prohā</i> پروہا, <i>charas</i> چرس
„ with trunk or spout,	<i>mott</i> موٹ
Litter (cattle) used as fuel,	<i>kūrrā</i> کورڑا
„ (rubbish),	<i>kachrā</i> کچرا, <i>kūrrā</i> کورڑا
Manure,	<i>khād</i> کھاد, <i>khāt</i> کھات
Mattock, delve (see Phā'orrah),	<i>belchah</i> بیلچہ
Mill-wheel (potter's),	<i>charkh</i> چرخ, <i>chāk</i> چاک
Mire, mud,	<i>kīcharr</i> کیچڑ

Mould (brick),	<i>sānchā intth kā</i> سانچا اينٿه کا
Mud, tempered clay, used as mortar,	<i>gārā</i> گارا
Phā'orrah, digging tool, mattock,	{ <i>phā'olah</i> پھاوْلہ, <i>phā'orrā</i> پھاوڑا <i>māmūtī</i> ماموٽی, <i>bel</i> بیل
Persian wheel,	<i>charkh</i> چرخ, <i>haratt</i> هرت, <i>rahatt</i> رھت
Plaster (mud and chaff),	<i>gārā</i> گارا
Potter,	<i>kumhār</i> کھمار
Potter's clay, or earth,	<i>chiknī mittī</i> چکنی مٹی
„ wheel,	<i>charkh</i> چرخ, <i>chāk</i> چاک
Pulley for a well bucket, (چرس),	<i>ghirnī</i> گھرنی, <i>bhuxan</i> بھون
„ (rope for),	<i>bart</i> or <i>barat</i> برت, <i>lā'o</i> لاو
Rope,	<i>rassī</i> رسی, <i>rassā</i> رسا
„ (thick) for a well pulley,	<i>lā'o</i> لاو, <i>bart</i> or <i>barat</i> برت
Rubbish, litter,	<i>kachrā</i> کچرا, <i>kūrrā</i> کوڑا
Sand,	<i>reg</i> ریگ, <i>bālū</i> بالو, <i>ret</i> ریت
Sandy,	<i>retlā</i> ریتلا, <i>bālū'ā</i> بالو'آ
Spade, shovel,	{ <i>khodnī</i> کھوٽی, <i>belchah</i> بیلچہ, <i>bel</i> بیل <i>khāk-andāz</i> خاک انداز
Soil, earth,	<i>mittī</i> or <i>mattī</i> مٹی
„ (stiff), potter's clay,	<i>chiknī mattī</i> چکنی مٹی
„ (light or loose),	<i>kachchī mattī</i> کچی مٹی
Stack of bricks,	<i>chattā</i> چٹا
Straw,	<i>bichātī</i> بچالی
Strike, a stick for smoothing bricks in the mould,	<i>mistar</i> مسٽر
Sun's heat,	<i>ghām</i> گھام, <i>dhūp</i> دھوپ
Sweepings, rubbish, etc.,	<i>kachrā</i> کچرا, <i>kūrrā</i> کوڑا
Tank (small), a cistern,	<i>hauz</i> حوض
„ pond,	<i>tālā'o</i> تالو, <i>tālāb</i> تالاب, <i>tāl</i> تال
Tempered clay, mud-mortar,	<i>gārā</i> گارا
Tile,	(tiles, <i>kauṛī</i> کویلی), <i>nariyā</i> نریا
„ (round or lock),	<i>nālī</i> نالی, <i>nariyā-kūlfīdār</i> نریا کلفیدار

Tile (flat and broad),	<i>khaprā</i> کھپرا, <i>khaprel</i> کھپرل
Tiler (a), (also a mason),	<i>kulatkā</i> کلتکار, <i>sel-band</i> سبند
Tiled (house),	<i>khaprail</i> کھپرل
Tiled roof,	<i>khaprail kī chhat</i> کھپرل کی چھت
Trough for water (in the ground),	<i>tāghār</i> تغار
Tubulated,	<i>nāṭī</i> نالی
Water-bag (leathern),	<i>ddolchī</i> ڈولچی, <i>ddol</i> ڈول
„ (leathern) for a man's shoulder,	<i>mashk</i> مشک
Water-bags of leather for bullocks, camels, or mules,	<i>pakhāl</i> پکھال
Water-course, ravine, also a canal,	<i>nālā</i> نالا
Well,	<i>chāh</i> چاہ, <i>kūn-wā</i> کونوا, <i>kū'ā</i> کوا
Wheel (potter's),	<i>charkh</i> چرخ, <i>chāk</i> چاک
„ (Persian),	<i>haratt</i> ہرٹ, <i>rahatt</i> رھٹ
Wooden bucket,	<i>bāltī</i> بالٹی

IV.—BRICKWORK, MASONRY, BRIDGE BUILDING, WELL-SINKING, AND BUILDING IN GENERAL, WITH THE TOOLS AND MATERIALS.

Abutment,	<i>pāyah-berūnī</i> پایہ بیرونی
Ants (white),	<i>ḍirwuk</i> دیروک, <i>ḍimuk</i> دیمک
Arch (an),	<i>kamān</i> کمان, <i>mīhrāb</i> محراب
„ (crown of),	<i>rās-i-mīhrāb</i> راس محراب
„ (spring of),	<i>shurū'æ-i-mīhrāb</i> شروع محراب
„ (turning of),	<i>taemūr-i-mīhrāb</i> تعمیر محراب
„ (centering for),	<i>ddhaulā</i> ڈھولا, <i>ddātt</i> ڈاٹ, <i>kālīb</i> قالب
Arch with versed sine flat or small,	<i>kubbah</i> قبة
Arched,	<i>mīhrābī</i> محرابی, <i>kamānī</i> کمانی
Bank, brink, edge,	<i>kinārah</i> کنارہ
„ (steep and precipitous),	<i>ddhāng</i> ڈھانگ

Banks of a river (high and steep).	<i>arrārā</i> آراړا
Barrel,	<i>pīpā</i> پپا
Base, basis, foundation, <i>binā</i> بنا, <i>nīw</i> نیو, <i>pāyah</i> پایه, <i>bunyād</i> بنیاد	
Base, or foot of a pillar,	<i>kursī</i> کرسی
Battlement,	<i>kangurah</i> کنگره
Battlemented,	<i>kangurah-dār</i> دار کنگره, <i>karkh</i> کن
Bean,	<i>latthā</i> لٹھا, <i>shāh-tīr</i> شاه تیر, <i>shah-tīr</i> شہتیر
Block foundation, <i>chaukon kī bunyād</i> چوکون کی بنیاد, <i>chaukā</i> چوکا	
Bond, wall's breadth,	<i>darz</i> درز
„ (to preserve the),	<i>darz bachānā</i> درز بچانا
Bonding,	<i>band</i> بند
Boring instrument (for the ground), <i>barmah zamīn kā</i> برمه زمین کا	
Bottom (the),	<i>talhattī</i> تلھتی, <i>talī</i> تلی
„ (tool for excavating at bottom of wells),	<i>jhām</i> جھام
Brick (a),	<i>khisht</i> خشت, <i>intth</i> اینتھ
Brickwork,	<i>khisht-kārī</i> خشتکاری, <i>inttgārī</i> اینتگاری
Brick and mortar work,	<i>chūnā'ī aīmārat</i> چونا ئی عمارت
„ (pounded for cement),	<i>surkhī</i> سرخی
„ on edge floor or pavement,	<i>kharanjā</i> کھرنجا
Bridge (a),	<i>pul</i> پول, <i>pul</i> پل
„ (arched),	<i>pul-i-mīhrāb-dār</i> پل میراب دار
„ (draw),	<i>pul-i-takhtah-dār</i> پل تختہ دار
„ (stone),	<i>pul-i-sangīn</i> پل سنگین
„ (suspension), <i>pul-i-āwezān</i> پل آویزان, <i>pul-jhūley kā</i> پل جھولی کا	
„ (wooden),	<i>pul-i-chobī</i> پل چوبی
Brink, edge, margin,	<i>kinārah</i> کنارہ
Buttress, butment,	<i>pushṭah</i> پشتہ
Caisson,	<i>ṣandūḳ māstey bunyād ke</i> صندوق واسطے بنیاد کے
Canvas or coarse kind of cloth } for the ceilings of rooms,	<i>gārrā</i> گاڑا, <i>gazī</i> گزی, <i>khādī</i> کھادی
Casement, window,	<i>khīrrkī</i> کھیرکی
Catch, hook,	<i>anksī</i> انکسی, <i>ānkrrī</i> آنکڑی

Causey, pavement,	<i>kharanjā</i> کھرنجا
Ceiling of a room, etc.)	<i>chhat band</i> چھت بند, <i>sakf</i> سقف
(also the roof), }	<i>chhat-gīrī</i> چھت گیری
„ (cloth or canvass),	<i>chhat</i> چھت
To ceil,	<i>chhat pattānā</i> or <i>lagānā</i> چھت پٹانا یا لگانا
Cement, mortar,	<i>maṣālīh</i> مصالح, <i>āhak</i> آھک, <i>gach</i> گچ
Centering of an arch,	<i>ddhaulā</i> ڈھولا, <i>ddatt</i> ڈاٹ, <i>kālīb</i> قالب
Chaff, husk (used in making mud-mortar),	<i>bhus</i> بھس
Chisel (stone-mason's),	<i>chhe'onī</i> چھیونی, <i>chhenī</i> چھینی, <i>ttānkī</i> ٹانکی
Clay (tempered mud and chaff),	<i>kah-gil</i> کھگل, <i>gārā</i> گارا
„ (potter's),	<i>chiknī mittī</i> چکنی مٹی
Cloth for ceilings,	<i>gārrā</i> گاڑا, <i>gazī</i> گزی, <i>khādi</i> کھادی
Column, pile, pillar,	<i>rukn</i> رکن, <i>sutūn</i> ستون, <i>istambh</i> استمبہ
„ (strong, solid),	<i>rukn-i-rakīn</i> رکن رکیں
„ (base of),	<i>pāyah sutūn kā</i> پایہ ستون کا
Conduit pipe,	<i>par-nālā</i> پرنا, <i>panālā</i> پنا, <i>nal</i> نل
„ drain for water,	<i>morī</i> موری
Coping of a wall,	<i>mundderī</i> منڈیری, <i>mundder</i> منڈیر
Corbel,	<i>marwā</i> مروا, <i>ttorā</i> ٹورا
Cord, string,	<i>ddorī</i> ڈوری, <i>ddor</i> ڈور
Corner,	<i>nāsuk</i> ناسک
„ (to cut off a),	<i>nāsuk mārā</i> ناسک مارا
Cornice, pediment,	<i>kang-nī</i> کنگنی, <i>kang-ī</i> کنگی
Counterscarp, curtain,	<i>arrtālā</i> ارٹالا
Course, layer,	<i>raddā</i> ردا
Crab or windlass,	<i>charkhī jhām kī</i> چرخي جھام کی
Crane or jack,	<i>maslūb</i> مسلوب, <i>dam-kalā</i> دمکلا
Crown of an arch,	<i>rās-i-mihrāb</i> راسِ محراب
Cubical, or block }	<i>chaukū</i> چوکا, <i>chaukon kī bunyād</i> چوکون کی بنیاد
foundation, }	
Cubit (3½ fathoms),	<i>wām</i> وام, <i>bām</i> بام, <i>bam</i> بم

Curb under a well ring,	<i>jākhan</i> جاکن, <i>nīm chak</i> نیم چک
Current, stream,	<i>dhārā</i> دھارا, <i>dhār</i> دھار
Curtain wall,	<i>arrtālā</i> ارتالا, <i>pardah dīwār kā</i> پردہ دیوار کا
Dike, embankment,	<i>pushtah</i> پشتہ, <i>bāndh</i> باندہ
Distorted, twisted,	<i>ayntthā</i> اینٹھا, <i>teddhā</i> تیدھا, <i>tehrā</i> تہرا
Drain,	<i>morī</i> موری
Drawbridge,	<i>pul-i-takhtah-dār</i> پل تختہ دار
Eaves of a roof,	<i>ttorā</i> تورا, <i>ol-tī</i> اولتی, <i>o-rī</i> اوری
„ extending some distance beyond the wall as a place to sit under	<i>ddhābā</i> ڈھابا
Edge, bank, brink,	<i>kinārah</i> کنارہ
Efflorescence of salt, etc., on walls,	<i>nūnī</i> نونی
Embankment, dike, buttress,	<i>bāndh</i> باندہ, <i>pushtah</i> پشتہ
Excavation,	<i>khodā'ī</i> کھودائی
Excavating tool for bottom of wells,	<i>jhām</i> جھام
Extrados,	<i>kaus-berūnī</i> قوس بیرونی
Fathom, the space embraced by the arms extended, <i>bam</i> بم, <i>bām</i> بام	
Flat, adj.	<i>chouras</i> چورس, <i>barābar</i> برابر, <i>hamwār</i> ہوار
Flat tile,	<i>khaprā</i> کھپرا, <i>khaprel</i> کھپرل
Flood,	<i>chāupālī, yā farsh-ī intth</i> چوپالی یا فرشے اینٹھ, <i>ahlā</i> اہلا, <i>sailāb</i> سیلاب
„ gate,	<i>khūr-āb</i> خوراب
Floor, story (of a house),	<i>manzil</i> منزل
Flooring, pavement,	<i>farsh</i> فرش, <i>tah</i> تہ
Foundation, basis,	<i>binā</i> بنا, <i>nīn</i> نیو, <i>bunyād</i> بنیاد, <i>pāyah</i> پایہ
„ (block or cubical),	<i>chaukā</i> چوکا
„ (well),	<i>chaukon kī bunyād</i> چوکون کی بنیاد
Gate (flood),	<i>kū'ī kī bunyād</i> کوئی کی بنیاد
Glacis,	<i>khūrāb</i> خوراب
Gravel, coarse sand,	<i>pushtah</i> پشتہ
Gutter, kennel,	<i>bajrī</i> بجری, <i>patthrī</i> پتھری
	<i>badar-rau</i> بدررو

Hammer (mason's),	<i>hatorrā</i> هتوڑا, <i>mārtol</i> مارتول
Hand-barrow, <i>manjhī</i> منجھي, <i>mānjhī</i> مانجھي, <i>kāth-gārrī</i> گاتھ گاری	
Haunches,	<i>aṭrāf</i> اطراف
Heap,	<i>ddherī</i> ڈھیری, <i>ddher</i> ڈھیر, <i>attam</i> اٹم
Hod for mortar, a wooden trough,	<i>katthrrā</i> کتھڑا
Intrados,	<i>kaus-andarūnī</i> قوس اندرونی
Jack, crane,	<i>maslūb</i> مسلوب, <i>dam-kalā</i> دمکلا
Joint,	<i>jorr</i> جوڑ
Joist, beam,	<i>addam</i> اڈم, <i>jā'iz</i> جائز
Kennel, gutter, drain,	<i>badar-rau</i> بدررو
Key-stone,	<i>dātt</i> دات
Ladder, steps, also stairs,	<i>xīnah</i> زینہ, <i>serhī</i> سیڑھی
„ (rope),	<i>hamand</i> کمند
Latch of a door,	<i>kunddī</i> کنڈی, <i>garrā</i> گڑا
Lath (a), <i>battī bāns kī</i> بٹی بانس کی, <i>battī lakrī kī</i> بٹی لکڑی کی	
Lathe (turning),	<i>kharāt</i> خراط, <i>kharād</i> خراد
„ (wheel of),	<i>pahiyā kharād kā</i> پہیا خراد کا
Lattice, trellis-work,	<i>chilvān</i> چلوآن, <i>jālī</i> جالی
„ skylight,	<i>tāb-dān</i> تابدان
Layer, course,	<i>raddā</i> ردا
„ the work of a day,	<i>raddā</i> ردا
Leaf of a door, etc.,	<i>kewār</i> کیوار
Level, adj.	<i>barābar</i> برابر, <i>hamvār</i> ہموار
To level,	<i>barābar karnā</i> برابر کرنا, <i>hamvār karnā</i> ہموار کرنا
„ (by means of water),	<i>pansāl karnā</i> پنسال کرنا
Level (a water),	<i>pansāl</i> پنسال
„ (mason's),	<i>ttikanṭī</i> ٹکنتی
Lime (slacked), v. To slake,	<i>bharkānā</i> بھرکانا, <i>bharkā</i> بھرکا
„ (common),	<i>chūnā</i> چونا
„ (white, for whitewash),	<i>kalacī</i> قلعی
Line (tracing),	<i>sūt</i> سوت
Lock (of a door, etc.),	<i>tālā</i> تالا, <i>kulf</i> قلف, <i>kufī</i> قفل

Loop-hole,	<i>tir-kash</i> تیر کش
Mallet (mason's or } stone-cutter's), }	{ <i>hatorrā</i> هتورا { <i>mogrā</i> موگرا
Marble,	<i>sang-i-marmar</i> سنگ مرمر
Margin, brink, bank,	<i>kinārah</i> کنار
Mason,	<i>rāz</i> راز, <i>rāj</i> راج
„ (stone),	<i>sang-tarāsh</i> سنگ تراش, <i>miāmār</i> معمار
Mason's (stone) chisel, <i>chhe-nī</i> چھینی, <i>chheo-nī</i> چھیونی, <i>ttānkī</i> تانکی	
„ hammer,	<i>hatorrā</i> هتورا
„ level,	<i>ttikanṭṭī</i> تگنٹی
„ rule,	<i>hanjār</i> ہنجا
„ plumb-line,	<i>sahol</i> سہول, <i>sakol</i> سکول, <i>sol</i> سول
Masonry,	<i>sang-sāzī</i> سنگ سازی, <i>sang-miāmārī</i> سنگ معماري
Mat, matting,	<i>būriyā</i> بوريا, <i>chattā'ī</i> چٹائی
Mat-maker,	<i>būriyā-bāf</i> بوريا بان, <i>chattā'ī-nālā</i> چٹائی والا
Material (prepared mortar or cement),	<i>maṣālīḥ</i> مصالح
Measuring rod,	<i>gaz</i> گز
Measuring tape,	<i>nāpney kā fītah</i> ناپنے کا فیتہ
Mortar, plaster, cement,	<i>maṣālīḥ</i> مصالح, <i>āhak</i> آہک, <i>gach</i> گچ
„ (wooden),	<i>ukhṭā</i> اکھٹی
„ (mill),	<i>chūney kī chakkī</i> چوئے کی چکی
Moulding,	<i>jhīrī</i> جھیری, <i>nāb</i> ناب
„ (ornament),	<i>bahādrī</i> بہادری
Niche, recess in a wall,	<i>tākchah</i> طاقچہ, <i>tāk</i> طاق, <i>ā-lā</i> آلا
Offset,	<i>kuchhā</i> کچھا
„ (to leave)	<i>kuchhā denā</i> کچھا دینا
Palisade, railing,	<i>katt'h-gharā</i> کتھگہرا, <i>katt-harā</i> کتھرا
Parapet,	<i>faṣīl</i> فصیل, <i>morreerr</i> موڑیر
Partition wall, a screen,	<i>ottā</i> اوٹا
Pavement, causey,	<i>farsh</i> فرش, <i>kharanjā</i> کھرنجا
Pediment,	<i>kang-nī</i> کنگنی
Peristyle,	<i>usārā</i> اسارا

Pier,	<i>pāyah-andarūnī</i> پایہ اندرونی
Pilaster,	<i>acūtin</i> علقین
Pile, post,	<i>gārknā kī karrī</i> گارھنی کی کڑی, <i>baltī</i> بلی, <i>karrī</i> کڑی
„ driver, or engine,	<i>muchāk</i> مچاک
Pillar,	<i>lātth</i> لاث, <i>pāl-pāyā</i> پیلپایا, <i>sitūn</i> ستون, <i>istambh</i> استمبہ
„ (base or foot of a),	<i>pā-yah sutūn kā</i> پایہ ستون کا, <i>kursī</i> کرسی
Pin (tent),	<i>mekh</i> میخ
Pin or wooden peg,	<i>khuntī</i> کھونٹی, <i>mekh</i> میخ
Pipe (conduit), spout,	<i>panālā</i> پنالا, <i>nal</i> نل
Plank, board, shutter,	<i>takhtī</i> تختی, <i>takhtah</i> تختہ, <i>pātt</i> پات
Planking, boarding,	<i>takhtah-bandī</i> تختہ بندی
Plaster, mortar,	<i>gach</i> گچ, <i>āhak</i> آھک
„ (mud, and chaff),	<i>kah-gil</i> کھگل, <i>gārā</i> گارا
Plastering,	<i>astar-kārī</i> استرکاری
Plastering tools (see Trowel).	
Plumb-line, plummet,	<i>sākūl</i> ساقول, <i>sahūl</i> سہول, <i>sāhūl</i> ساھول
Pole,	<i>baltī</i> بلی
„ (ridge),	<i>balenddā</i> بلینڈا, <i>bandderī</i> بنددیری
Pond, tank,	<i>āb-gīr</i> آب گیر, <i>tālāb</i> تالاب, <i>tālā'o</i> قالو
Post (column),	<i>istambh</i> استمبہ
„ (wooden),	<i>karrī</i> کڑی, <i>baltī</i> بلی, <i>khumb</i> کھمب
„ (king),	<i>dhan-nottā</i> دھن نوتا (?)
Pounded brick for cement,	<i>surkhī</i> سرخی
Punkah (large fan suspended from the roof),	<i>pankhā</i> پنکھا
Quarry,	<i>kān sangī kī</i> کان سنگی کی
Rafter,	<i>sak-fī</i> سقفی, <i>karrī</i> کڑی
Railing, palisade,	<i>katt'h-gharā</i> کتھگھرا, <i>katt-harā</i> کتھرا
Ravine, water-course, canal,	<i>nālā</i> نالا
Recess in a wall for a lamp, etc., a niche,	{ <i>tāk</i> طاق, <i>ālā</i> آلا <i>tākchah</i> طاقچہ
Repository,	<i>khizānah</i> خزانہ, <i>kottī</i> کوٹھی

Reservoir, cistern,	حوض <i>hauz</i>
Riddle, sieve, screen,	<i>chhalnī</i> چهلنی, <i>chhalnā</i> چهلنا
River,	(small) <i>naddī</i> ندی, (large) <i>daryā</i> دریا
Rod (measuring),	<i>gaz</i> گر
„ („ two feet),	<i>gaz do puttā</i> گر دو فتّا
„ („ ten feet),	<i>gaz das puttā</i> گر دس فتّا
Roof,	<i>sakf</i> سقف, <i>bām</i> بام, <i>chhat</i> چہت
„ (sloping two ways),	<i>do or dū-challah</i> دو چلہ
„ („ four ways),	<i>chau-konī</i> چوکونی, <i>chār-challah</i> چار چلہ
„ (terraced),	<i>pakkī chhat</i> پکی چہت
„ (thatched),	<i>chhappar kī chhat</i> چہت کی چہت
„ (tiled),	<i>khaprel kī chhat</i> کھپرل کی چہت
„ (to roof with tiles),	<i>puttānā</i> پٹّانا
Roofing with tiles,	<i>puttā'o</i> پٹّاو
Round, or lock-tile,	<i>nariyā-kulīdār</i> نریا قلفیدار
Rubbish, sweepings,	<i>kachrā</i> کچرا
Rule (mason's),	<i>hanjār</i> ہنچار
Sack-cloth for ceilings, canvas,	<i>gazī</i> گزی, <i>khādī</i> کھادی
Sally-port, wicket,	<i>khirkī</i> کھڑکی
Sand,	<i>reg</i> ریگ, <i>ret</i> ریت
„ (coarse), gravel,	<i>patthri</i> پتھری, <i>bajrī</i> بجرى
Scaffold, stage,	<i>daunjā</i> دونجا
„ (for criminals),	<i>dār</i> دار
Scaffolding,	<i>sakf</i> سقف, <i>pārr</i> پاڑ
„ (light wooden),	<i>tāndī</i> تانڈ, <i>machān</i> مچان
Screen, partition-wall,	<i>ottā</i> اوٹّا
„ riddle, sieve, {	<i>chhalnī</i> چهلنی, <i>chhalnā</i> چهلنا, <i>chhannā</i> چھنا
	<i>āk-hā</i> آکھا, <i>ghirbāl</i> غربال, <i>peznah</i> پیزنہ
Shovel, spade, (small, <i>belchah</i> بیلچہ), <i>bel</i> بیل, <i>khāk-andāz</i> خاک انداز	
Shutter (fold of), or door,	<i>kerārr</i> کیوار
Shutter, a board,	<i>pātt</i> پات
Skylight, lattice,	<i>ganāchh</i> گواچھ, <i>tāb-dān</i> تابدان

Slacked lime,	(To slake, <i>bharkānā</i> بهرکانا), <i>bharkā</i> بهرکا
Sloping roof (two ways),	<i>dū challah</i> دو چله
„ (four ways),	<i>chau-konī</i> چوکونی, <i>chau challah</i> چو چله
Space between the arms stretched } out, a fathom,	<i>bām</i> بام, <i>nām</i> نام, <i>bam</i> بم
Spade, shovel,	<i>khāk-andāz</i> خاک انداز, <i>bel</i> بیل
Splay,	<i>khum</i> خم
Spout, pipe, tube,	<i>ttonttū</i> تونتو, <i>ttenttū</i> تینتو, <i>ttonttī</i> تونتی, <i>nal</i> نل
„ (for water),	<i>parnālā</i> پرنالا, <i>panālā</i> پنا
Spring of an arch,	<i>shurūae-i-mihrāb</i> شروع محراب
Square,	<i>chaukonā</i> چوکونا, <i>chaukor</i> چوکور, <i>murabbae</i> مربع
Square (a),	<i>gūnyā</i> گونیا
Stairs, ladder, steps,	<i>zīnah</i> زینہ, <i>serrhī</i> سیرھی
Stage,	<i>sakf</i> سقف, <i>pārr</i> پائر
„ (light wooden),	<i>tāndd</i> تاند, <i>machān</i> مچان
„ (moyeable),	<i>sandli</i> سندلی
Steps, ladder, stairs,	<i>serrhī</i> سیرھی, <i>zīnah</i> زینہ
Stone,	<i>sang</i> سنگ, <i>patthar</i> پتھر
Story (upper),	<i>sakf</i> سقف, <i>bām</i> بام
Stories (house of several),	<i>chau-mahallā</i> چو محلا
„ (house of two),	<i>panj-manzilāh</i> پنج منزلہ, <i>do-manzilāh</i> دو منزلہ
Stream, current,	<i>dhārā</i> دھارا, <i>dhār</i> دھار
Sweepings, rubbish,	<i>kachrā</i> کچرا
Tape (measuring),	<i>nāpney kā fītah</i> ناپنے کا فیتہ
Tenter, catch-hook,	<i>anksī</i> آنکسی, <i>ānkrrī</i> آنکری
Terraced floor,	<i>gach</i> گچ, <i>pakkā farsh</i> پاک فرش
Tesselated,	<i>muæayyan</i> معین
Tile (flat),	<i>khaprā</i> کھپرا, <i>khaprel</i> کھپرل
„ (round or lock),	<i>nālī</i> نالی, <i>nariyā-kulfidār</i> نریا قلفیدار
Tiling, roofing with tiles,	<i>pattānā</i> پٹانا
Till, drawer,	<i>golak</i> گولک

Tools, instruments,	اوزار <i>auzār</i> , <i>katyār</i> هتیار
Tools (plastering). See Trowel.	
Tracing-line,	سوت <i>sūt</i>
Transom,	پتوتان <i>pattotan</i>
Trellis-work, lattice,	چالوان <i>chilwān</i> , جالی <i>jālī</i>
Trowel,	کرنی <i>karnī</i> , کرنی <i>kannī</i>
A light wooden trowel used for tapping plaster and flooring while the <i>chūnām</i> or plaster is drying,	تهپکی <i>thāpī</i> , تهپکی <i>thapki</i>
A light wooden tool used in dressing the plaster work,	چیرنا <i>chīrnā</i>
A sort of wooden trowel, but thicker and heavier ; a sort of short bar with a flat side used in smoothing and rubbing the <i>chūnām</i> ,	سمادها <i>samādhā</i>
A very small bladed trowel used in plastering, for the fine mouldings, etc.	نیلا مجھولا <i>nelā-majhulā</i>
An iron tool with a sharp point used in plastering,	قلم <i>kalam</i>
Truss,	کینچی چہت کی <i>kenchī chhat kī</i> , کینچی <i>kenchī</i>
Tube, spout,	نل <i>nal</i>
Turning of an arch,	تعمیر محراب <i>taemīr-i-mīhrāb</i>
Twisted, distorted,	تہڑا <i>teddhā</i> , تہڑا <i>tehrā</i>
Ventilator,	بادکش <i>bād-kash</i> , بادریہ <i>bād-riyah</i>
Wainscot, boarding,	تختہ بندی <i>takhtak-bandī</i>
Wall,	دیوار <i>dīwāl</i> , دیوار <i>dīwār</i>
„ (a partition), screen,	اورٹا <i>ottā</i>
„ (breadth of),	بہمت <i>bhit</i>
„ (efflorescence on),	نونی <i>nonī</i>
„ (extending outwards for sitting under),	ڈھابا <i>ddhābā</i>
„ (layer of), a day's work,	ردا <i>raddā</i>
„ (recess in), a niche,	آلا <i>ālā</i> , طاق <i>tāk</i> , طاقچہ <i>tākchah</i>
Water-level,	پنسال <i>pansāl</i>
„ (to level by means of)	پنسال کرنا <i>pansāl karnā</i>
Water-pipe, drain. conduit,	موری <i>morī</i>

Well (a),	<i>chāh</i> چاه, <i>ku'ān</i> کوان, <i>ku'ā</i> کوا
„ (foundation),	<i>ku'i kī bunyād</i> کوی کی بنیاد
„ (wall round),	<i>man ghattā</i> من گھٹا
Well-bucket (large leathern),	<i>ddol</i> دڙول
„ „ (small)	<i>ddolchī</i> دڙولچی
Well-sinker's shovel,	<i>jhām</i> جھام
Well-ring (curb under),	<i>nīm-chak</i> نیم چک, <i>jākhan</i> جاکھن
Well (shaft of a),	<i>kottihī</i> کوتھی
Wells (tool for excavating at the bottom of),	<i>jhām</i> جھام
White ants,	<i>dīvak</i> دیوک, <i>dīmak</i> دیمک
White lime for white-wash,	<i>kalaeī</i> قلعی
Whitewashing,	<i>chūnā'ī</i> چونا ئی, <i>safedī</i> سفیدی
To whitewash,	{ <i>chūnā lagānā</i> چونا لگانا, <i>chkuhānā</i> چھانا <i>safed karnā</i> سفید کرنا
Wicket, sally-port,	<i>khīrrkī</i> کھیرکی
Windlass, crane,	<i>charkkī</i> چرخہ
Window,	<i>darīchah</i> دریچہ, <i>bārī</i> باری, <i>khīrrkī</i> کھیرکی
Wooden mortar,	<i>ukhli</i> اکھلی
„ stage,	<i>sakf</i> سقف, <i>pārr</i> پار
„ „ (light),	<i>tāndā</i> تانڈا, <i>machān</i> مچان
„ „ (movable),	<i>sandli</i> سندلی
„ trowels (see Trowel).	

V.—BUILDINGS AND DWELLINGS OF VARIOUS DESCRIPTIONS.

Antichamber,	<i>pesh-tāk</i> پیشطاق, <i>ddemrrhī</i> دیوڑھی
Aqueduct,	<i>nahr</i> نہر, <i>āb-gor</i> آبگور, <i>kārez</i> کاریز
Area, court,	<i>ihāṭah</i> احاطہ, <i>āngan</i> آنگن
Arsenal,	<i>kār khānah</i> کار خانہ, <i>silāh khānah</i> سلاح خانہ
Back-yard,	<i>pichh-wārrā</i> پچھواڑا

Balcony, upper room,	<i>bālā-khānah</i> بالا خانه
„ gallery, porch,	<i>dahleẓ</i> دهلز
Balustrade,	<i>katt-gar</i> کتگر, <i>kattērā</i> کتیرا, <i>katt-h-gharā</i> کتگهرا
Bank (for money),	<i>kott-hī</i> کوتهی
Barn, granary,	<i>ambār-khānah</i> انبار خانه, <i>kott-hā</i> کوتها
Barrack,	<i>bārrak</i> بارک, <i>chhā'onī</i> جهانوی
Bastion, bulwark, tower,	<i>burj</i> برج
Bedroom, dormitory,	<i>kh'ab-gāh</i> خواب گاه, <i>khwāb-gah</i> خوابگه
Bench, elevated seat, or platform,	<i>chabūtrah</i> چبوتره
Building in general (a),	<i>makān</i> مکان, <i>ʿaimārat</i> عارت
Burying-ground,	<i>kabristān</i> قبرستان, <i>goristān</i> گورستان
Cabin, hut,	<i>jhonprri</i> جهونپری, <i>jhonprā</i> جهونپرا
Canal (subterranean),	<i>kārez</i> کاریز
Cantonment,	<i>chhā'onī</i> جهانوی
Castle, fort,	<i>garri</i> گڑھی, <i>kil-ʿaah</i> قلعه, <i>kott</i> کوت
Cavern, cellar,	<i>bhaurā</i> بهونا
Cellar, vault,	<i>tah khānah</i> تہ خانہ
Chamber,	<i>kamarā</i> کمرہ, <i>kott-hī</i> کوتهی
Choultry, Hindū caravānsērā'e,	<i>chāwri</i> چاوڑی
Church,	<i>girjā-ghar</i> گرجا گھر
City,	<i>shahr</i> شهر
City-walls,	<i>shahr-panāh</i> شهر پناه
Cistern, vat,	<i>āb-gīr</i> آبگیر, <i>hauz</i> حوض, <i>chah-bachah</i> چہ بچہ
College,	<i>madrasah</i> مدرسہ
Colonnade,	<i>nizām-i-ʿaimād</i> نظام عمارت, <i>salk-sutūn kā</i> سلت ستون کا
Compound, enclosed space round a house,	<i>ihātah</i> احاطہ, <i>āngan</i> آنگن
Conduit, pipe for water,	<i>panālā</i> پنالا
Cottage, cot, hut,	<i>jhonprri</i> جهونپری, <i>jhonprā</i> جهونپرا
Court, area,	<i>ihātah</i> احاطہ, <i>āngan</i> آنگن, <i>utthān</i> اٹھان
„ (inner)	<i>anganā'i</i> انگنائی
„ (covered)	<i>dālān</i> دالان
Court-yard,	<i>ajir</i> اجر, <i>ṣaḥn</i> صحن, <i>chhār-dinārī</i> چہار دیواری

Cupola,	گنبد <i>qubbah</i> , قبة, <i>gumbaz</i>
Dining-room,	سحفه <i>suḥafah</i>
Dome,	گنبد <i>gumbaz</i> , قبة <i>qubbah</i>
Dormitory, bedroom,	خواب گاه <i>kh'āb-gāh</i>
Drain,	موري <i>morī</i> , ناله <i>nālāh</i> , نالي <i>nālī</i>
Dwelling,	گهر <i>ghar</i> , خانه <i>khānah</i>
„ (temporary),	ديرا <i>derā</i> , ديرة <i>dīrah</i>
Fort, castle,	کوت <i>kott</i> , گڑھ <i>gurrh</i> , گڑھی <i>gurrhī</i>
Fortification,	قلعه <i>kaleah</i>
Fortress, fortified place, }	حصار <i>ḥiṣār</i> , بالا حصار <i>bālā-ḥiṣār</i>
Gallery, hall,	ايوان <i>ai-wān</i>
„ portico,	ريواق <i>rī-wāk</i>
„ balcony,	بالا خانه <i>bālā khānah</i>
Granary, barn,	کوتها <i>kottḥā</i> , انبار خانه <i>ambār-khānah</i>
Grave-yard,	گورستان <i>goristān</i> , قبرستان <i>qabristān</i>
Guard-house,	جوكي <i>chaukī</i> , نوبت خانه <i>naubat khānah</i>
Gutter, kennel, drain,	موري <i>morī</i> , نالي <i>nālī</i>
Hall, a covered court,	دالان <i>dālān</i>
„ (outer),	در دالان <i>dar-dālān</i>
„ dining-room,	سحفه <i>suḥafah</i>
„ or gallery supported on pillars or columns,	ايوان <i>ai-wān</i>
House in general,	گهر <i>ghar</i> , خانه <i>khānah</i> , کوتهی <i>kottḥī</i>
„ mansion,	حويلي <i>ḥawelī</i>
„ (with sloping roof), a sort of villa,	بنگله <i>banglah</i>
„ (ware),	کوتھی <i>kottḥī</i> , گودام <i>go-dām</i>
Hut, cottage,	جهونپرا <i>jhonpprā</i> , جهونپري <i>jhonpprī</i>
Inn, place for travellers,	سرائي <i>sarā'e</i>
Inner court,	انگنای <i>anganā'i</i>
Jail, prison,	قيد خانه <i>kaid-khānah</i> , زندان <i>zindān</i>
Kennel, drain, gutter,	موري <i>morī</i> , نالي <i>nālī</i>
Laboratory, manufactory,	کار خانه <i>kār-khānah</i>
Landing-place,	بندر گهاٹ <i>bandar-ghāṭṭ</i> , گهاٹ <i>ghāṭṭ</i> , بندر گهاٹ <i>bandar-ghāṭṭ</i>

Landing-place at a river, etc.,	<i>ghātt</i> گھاٹ
Lighthouse,	<i>fānūs</i> فانوس
Lock-up house,	<i>chauki</i> چوکی
Magazine, arsenal,	<i>silāh-khānah</i> سلاح خانہ
„ store-house,	<i>garrang</i> گرننگ
Mansion,	<i>haweli</i> حویلی
Manufactory, works,	<i>hār-khānah</i> کار خانہ
Market, mart,	<i>bāzār</i> بازار, <i>hātt</i> ہاٹ
Mess-house,	<i>mes-khānah</i> میس خانہ, <i>mes-kortt</i> میس کورٹ
Mill (common hand),	<i>chakkī</i> چکی
„ (water),	<i>āsiyā</i> آسیا, <i>pan-chakkī</i> پنچکی
„ (wind),	<i>harā-chakkī</i> ہوا چکی
Mosque, masjid,	<i>masjid</i> مسجد
Obelisk, pillar,	<i>lāttī'h</i> لاثہ
Office,	<i>daftar-khānah</i> دفتر خانہ
„ (collector's court-house), court, office, etc.,	<i>kachharī</i> کچہری
Parlour, reception room,	<i>baithak</i> بیتھک, <i>nishast-gāh</i> نشست گاہ
Peel, small fort, or tower,	<i>garrhī</i> گڑھی
Peristyle,	<i>usārā</i> اسارا, <i>sitāfand</i> ستافند
Pinnacle,	<i>kangurah</i> کنگرہ
Platform, elevated seat or bench,	<i>chabūtrah</i> چبوترہ
Police-station,	<i>thānah</i> تھانہ
„ (road-side),	<i>chauki</i> چوکی
Porch, vestibule, antechamber,	<i>ddem-rhī</i> ڈیمڑھی
„ balcony, gallery,	<i>bar-āmadah</i> برآمدہ
Portico, a gallery resting on columns,	<i>asārā</i> اسارا, <i>riwāk</i> رواق
Printing office, or press building,	<i>chhāpah-khānah</i> چھاپہ خانہ
Prison, jail,	<i>jel-khānah</i> جیل خانہ, <i>kaid-khānah</i> قید خانہ
Public buildings or works,	{ <i>amāyir yā amārāt-i-sarkārī</i> تائیر یا عمارات سرکاری
Quadrangle,	<i>chauk</i> چوک, <i>chhār-sū</i> چہار سو, <i>sāhat</i> ساحہ

Room, chamber, apartment,	<i>koṭṭhrī</i> کوتهري, <i>kamrah</i> كمره
„ (reception), or parlour, <i>baithak</i> بیتھک,	<i>nishast-gāh</i> نشست گاہ
„ (upper), or story,	<i>mhārri</i> مہاری
„ under ground, for the hot season,	<i>tah-khānah</i> تہ خانہ
School-building (a),	<i>maktab</i> مکتب
Seat (elevated), platform,	<i>chabūtrah</i> چبوترہ
Sepulchre, tomb,	<i>turbat</i> تربت
Shed,	<i>pākhā</i> پاکھا, <i>asārā</i> اسارا
Shop, mart,	<i>hātt</i> ہات, <i>hattī</i> ہٹی, <i>dūkān</i> دوکان
Space enclosed round a house, } a compound,	<i>ihāṭah</i> احاطہ, <i>angan</i> انگن
Story (a house having an upper),	<i>mhārri</i> مہاری
Subterranean canal,	<i>kārez</i> کاریز, <i>kharez</i> کہریز
Summer-house,	<i>bārah-darī</i> بارہ دری
Temple (Hindu),	<i>mandir</i> مندر
Temporary dwelling, hut, etc.	<i>derā</i> دیرا, <i>dḍerā</i> ڈیرا
Tent (also pavilion),	<i>khaimah</i> خیمہ, <i>tambū</i> تمبو, <i>dḍerā</i> ڈیرا
Terrace, in front of an upper room,	<i>agāsī</i> آگاسی
Thatching for barracks,	<i>chhāonī</i> چھاونی
Tomb, sepulchre, vault,	<i>kabr</i> قبر, <i>turbat</i> تربت
Tower, small fort, or peel,	<i>mīnār</i> مینار, <i>burj</i> برج
„ bastion,	<i>burj</i> برج
Treasury,	<i>khizānah</i> خزانہ
„ (local),	<i>taḥsīl</i> تحصیل
Turret,	<i>burjī</i> برجی
„ pinnacle,	<i>kangurah</i> کنگرہ
„ parapet wall,	<i>kangurah</i> کنگرہ
Turreted,	<i>kangurah-dar</i> کنگرہ دار
Upper room, balcony,	<i>bālā khānah</i> بالا خانہ
Upper story,	<i>mhārri</i> مہاری
Vat, cistern,	<i>āb-gīr</i> آبگیر, <i>hauz</i> حوض, <i>chah-bachah</i> چہ بچہ

Vault, cellar (used in the hot season),	<i>tah khānah</i> ته خانه
„ (tomb, sepulchre),	<i>kabr</i> قبر
Ventilator, also fan or punkah,	<i>bād-kash</i> بادکش, <i>bād-riyah</i> بادریه
Verandah, also a balcony, porch, or gallery,	} <i>bar-āmadah</i> برآمده
Vestibule (porch),	
„ (antichamber),	<i>dahlīz</i> دهلیز, <i>usārā</i> اسارا
Villa,	<i>pesh-gāh</i> پیشگاه
Warehouse	<i>bāttikā</i> باتکا
Watch, or lock-up house,	<i>ttāl</i> تال, <i>bār-khānah</i> بارخانه, <i>go-dām</i> گودام
Water-mill,	<i>chaukī</i> چوکی
Well (large) with steps down,	<i>āsiyā</i> آسیا, <i>paun chakkī</i> پونچکی
Wharf, quay,	<i>bā'olī</i> باولی
Works,	<i>ghātt</i> گھاٹ
Workshop,	<i>eamārāt</i> عمارات, <i>eamāyir</i> عمایر
Yard (court),	<i>kār-khānah</i> کارخانه
„ (grave),	<i>ihātah</i> احاطه, <i>āngan</i> آنگن
	<i>kabristān</i> قبرستان, <i>goristān</i> گورستان

VL.—CARPENTRY, JOINERY, TURNING, WHEEL- WRIGHT'S WORK, MATERIALS AND TOOLS.

Adze, or axe,	<i>basulā</i> بسولا
„ (kind of),	<i>teshah</i> تیشه
Across, athwart,	<i>arrdandā</i> اردندا
Ants (white),	<i>dimak</i> دیمک, <i>dimak</i> دیوکت
Auger, or gimblet with a string, } a brace and bit,	} <i>barmā</i> برما, <i>barmah</i> برومه
„ (bow and string of),	
Axe (large felling),	<i>hamānī</i> همانی
„ (small), hatchet,	<i>tabar</i> تبر, <i>kūlhārrā</i> کولهاڑا
„ (pick),	<i>kurrārrī</i> کڑاڑی, <i>kūlhārrī</i> کولهاڑی
	<i>halgatt</i> کلگٹ

Axle of a circular saw,	<i>belan gol āri</i> کا آری گول بیلن
Bar of wood, division of a window,	<i>gaz</i> گر
„ (perpendicular),	<i>gaz-kharrā</i> گر کھڑا
„ (cross),	<i>ʿarḳūt</i> عرقت
„ (of a door),	<i>arr-dandā</i> آرنڈا, <i>aghal</i> اگھل, <i>billā</i> بلی
Barrel,	<i>pīpā</i> پیپا
Beam,	(main) <i>shah-tīr</i> شہتیر, <i>latthā</i> لٹھا
„ (transverse) or joist,	<i>farshat-i khānah</i> فرشت خانہ
„ (upper or roof),	<i>pālārī</i> پالاری, <i>pālār</i> پالار
Bench for tools,	<i>kārīgaron kī mez</i> کار یگرون کی میز, <i>addā</i> آڈا
Bit (steel) and borer,	<i>barmā ispāt kā</i> برما اسپات کا
Blind, screen,	<i>andhārī</i> اندھاری, <i>chik</i> چک
Block,	<i>kundah lakrī</i> کا کڈھ لکڑی
Block, pulley,	<i>ghinnī</i> گھننی, <i>ghirnī</i> گھرنی
„ (single),	<i>ghirnī ekharī</i> گھرنی یکھاری
„ (double),	<i>ghirnī doharī</i> گھرنی دوھری
„ (treble),	<i>ghirnī teharī</i> گھرنی تہری
Board, plank,	(small) <i>takhtī</i> تختی, <i>takhtah</i> تختہ
Boarding, planking,	(v. <i>karnā</i> کرنا), <i>takhtah-bandī</i> تختہ بندی
Bolt or bar of a door (wooden),	<i>arrdandā</i> آرنڈا
„ (iron),	<i>kīlī</i> کِلّی, <i>ḳulābah</i> قلابہ, <i>chittkanī</i> چٹکنی, <i>sikrī</i> سگری
„ (screw),	<i>kāblah</i> کابلہ
„ (sliding),	<i>chittkanī</i> or <i>chuttkanī</i> چٹکنی
Borer, auger,	<i>barmah</i> برمہ, <i>barmā</i> برما
„ (bow and string of a native),	<i>kamānī</i> کامانی
Brace and bit, of an auger,	<i>barmā</i> برما
Brace-frame,	<i>jārrā barmā</i> جازرا برما
Brad,	<i>kīl</i> کیل, <i>preg</i> پریگٹ
Brad-awl,	<i>mīn</i> مین
Caisson,	<i>sandūḳ wāstah bunyād ke</i> صندوق واسطہ بنیاد کے
Carpenter, joiner,	<i>najār</i> نجار, <i>sutār</i> ستار, <i>barrha'</i> برہئی, <i>darūd-gar</i> درودگر

Carpentry,	<i>najārī</i> نجاری, <i>darūdgarī</i> درودگری
Carpenter's tool bench,	<i>mez kārīgaron ke</i> میز کاریگروں کے, <i>addā</i> اڈا
„ tool box,	<i>ṣandūk auxār kī</i> صندوق اوزار کی
„ level,	<i>taktakī</i> تکتکی
„ square,	<i>gūnyā</i> گونیا
„ rule,	<i>tīn futtā</i> تین فٹا, <i>do futtā</i> دو فٹا
Carriage (sling) for } timber,	<i>latṭhī aṭṭhāney kī gārrī</i> لٹھی اوتھانے کی گاڑی
Catch for a door,	<i>ānksī</i> آنکسی, <i>ānkrrī</i> آنکڑی, <i>kundī</i> کنڈی
Casement,	<i>jharokhā</i> جھروکھا
Cement, paste,	<i>nishāstak</i> نشاستہ
Chalk for writing with,	<i>kattḥinī</i> کٹھینی
„ pipe-clay,	<i>kharrī</i> کھڑی
Chest,	<i>ṣandūk</i> صندوق
„ (small),	<i>ṣandūkchāh</i> صندوقچہ
Chick, screen,	<i>chik</i> چک
Chips, shavings (also filings),	<i>tūtan</i> ٹوٹن, <i>ṭukrrā purzah</i> ٹکڑا پرزہ
Chisel (medium),	<i>rūkhānā</i> روکھانی
„ (broad),	<i>pattasī</i> پٹاسی
„ (narrow),	<i>nihānā</i> نہانی
„ (small, thick and narrow),	<i>choursā</i> چورسا
„ (socket or mortice),	<i>choursī</i> چورسی
„ (small round edged),	<i>girdā</i> گردا
Circular saw,	<i>gol-ārī</i> گول آری
„ (axle of),	<i>gol-ārī kā belān</i> گول آری کا بیلن
Clamp of metal,	<i>pattar</i> پتر
Coffer-dam, (sort of box of wood } or stone used as),	{ or <i>kotṭhī</i> کوٹھی <i>ṣandūk</i> صندوق
Coffin,	<i>tābūt</i> تابوت
Coffin-maker, undertaker,	<i>tābūt-gar</i> تابوت گر
Cog of a wheel (also a notch),	<i>khūntī</i> کھونٹی, <i>dāntī</i> دانتی
„ passes (pair of),	<i>pargār</i> پرگار, <i>parkār</i> پرکار

Cramp, press,	<i>shikanjah</i> شکانه
Curb under a well-ring,	<i>nīm-chak</i> نیم چک, <i>jākhan</i> جاکن
Door (a),	<i>kinārr</i> کوار, <i>kewārr</i> کیوار
,, (leaf of a), shutter,	<i>patt</i> پت, <i>pallā</i> پلا, <i>palrrā</i> پلڑا
Door rail, or transverse framing of,	<i>khūrjī</i> کھورجی
,, (bolt or bar of),	<i>aghal</i> اگھل, <i>arr-dandā</i> آردندا, <i>billī</i> بلی
Door-frame,	<i>choukhatt</i> چوکھٹ
Door-catch,	<i>kundā</i> کنڈی
Door-latch,	<i>garrā</i> گرا
Doors (folding), a pair of,	<i>jorrī</i> جوڑی
Dovetail, tenon,	<i>chāl</i> چول
Drawer, till,	<i>golak</i> گولک
Dry-rot,	<i>ghun</i> گھن
Dust (saw),	<i>burādā</i> بورادا, <i>burā</i> بورا
Edge of a tool,	<i>dhār</i> دھار
,, (straight),	<i>gaz</i> گز, <i>mistīr</i> مستر
Fan or punkah,	<i>pankāh</i> پنکاه
Felling-axe (large),	<i>tabar</i> تابر, <i>kūlhārrā</i> کولہارا
,, (small),	<i>kurrārrī</i> کڑاڑی, <i>kūlhārrī</i> کولہاڑی
File,	<i>retī</i> ریتی
,, (coarse), a rasp,	<i>kānūs</i> کانوس, <i>sohān</i> سوهان
,, for saw setting,	<i>kanāsī</i> کناسی
Flat, level,	<i>barābar</i> برابر, <i>hamwār</i> هوار
Floor,	<i>tah</i> تہ, <i>farsh</i> فرش
,, (terraced),	<i>gach</i> گچ, <i>pakkā farsh</i> پاک فرش
Flooring,	<i>farsh</i> فرش, <i>tah</i> تہ
Fly-wheel (a),	<i>pakiyā</i> پہیا, <i>kharād kā</i> خراد کا
Fold of a door or shutter, also a door,	<i>kewārr</i> کیوار
Folding doors (a pair of),	<i>jorrī</i> جوڑی
Framing of a door, or transverse rail,	<i>khūrjī</i> کھورجی
Frame of a door or window,	<i>choukhatt</i> چوکھٹ

Frame (a brace),	<i>jārrā barmā</i> جاړا برما
Gauge,	<i>khaṭ kash</i> خط کش
Gimlet, with bow and string, } auger, brace and bit, }	<i>barmah</i> برمه, <i>barmā</i> برما
„ (bow and string of a native),	<i>kamānī</i> کمانی
Glass, or sand-paper,	<i>lāl-tā'o</i> لال تاو, <i>reg-māl</i> ریگت مال
Glue,	<i>sares</i> سریش, <i>sareh</i> سریش
Gouge,	<i>girdā'o rūkhānī</i> , گرداؤ روکھانی, <i>bīrkā nīhānī</i> بیرکا نہانی
Grind-stone,	<i>sān kā patthar</i> سان کا پتھر
Gum,	<i>gond</i> گوند
Gum-lac,	<i>lākh</i> لاکھ, <i>lāk</i> لاک
Gun-carriage,	<i>arābah</i> ارابه, <i>gārrī top kī</i> گاڑی توپ کی
Haft, handle,	<i>mutth</i> مٹھ, <i>dastak</i> دستہ
Hammer,	<i>mārtol</i> مارتول, <i>hattorri</i> ہٹوڑی
Handle, helve, haft,	<i>mutth</i> مٹھ, <i>dastak</i> دستہ
Hand-barrow,	<i>manjhī</i> منجھی
Hand-saw,	<i>ārī</i> آری
Hand-spike,	<i>kāndī</i> کانڈی
Hatchet, small axe,	<i>kurrārrī</i> کڑاڑی, <i>kūlhārrī</i> کولہاڑی
Hinge (a),	<i>kabzah</i> قبضہ
Hinges (pair of),	<i>jorrā kabzah kā</i> جوڑا قبضہ کا
Hone (also a whetstone),	<i>silī</i> سلی, <i>pattharī</i> پتھری
Hook, catch, tenter,	<i>ānksī</i> آنکسی, <i>ānkrrī</i> آنکڑی
Inch,	<i>tassū</i> تسو
Indented, notched,	<i>dāntī parr-gayā</i> دانٹی پڑ گیا
„ „ (to become),	<i>dāntī parrnā</i> دانٹی پڑنا
Jail, prison,	<i>zindān</i> زندان, <i>kaid-khānah</i> قید خانہ
Joint, join,	<i>jorr</i> جوڑ
Joist, beam (transverse),	<i>farshat-i-khānah</i> فرشت خانہ
Key,	<i>killī</i> کلی, <i>kitīd</i> کلید, <i>tālī</i> تالی, <i>kunjī</i> کنجی
Lathe,	<i>kharāt</i> خراط, <i>kharād</i> خراد
„ „ (wheel of),	<i>pahiyā kharād kā</i> پہیا خراد کا

Latch of a door,	<i>garrā</i> گرا
Leaf of a door,	<i>patt</i> پٹ, <i>parrā</i> پرا, <i>pallā</i> پلا
Level (carpenter's),	<i>taktaki</i> تکتکی
Lock of a door,	<i>tālā</i> تالا, <i>kūfl</i> قفل, <i>kulf</i> قلف
Mallet,	<i>mogrā</i> موگرا, <i>kottā-pālī</i> کوٹا پلی
Mortice and tenon, dovetail,	<i>chūl</i> چول
Mortising chisel,	<i>chaurisī</i> چورسی
Moulding,	<i>jhiri</i> جھری
„ (rebating plane for),	<i>kor kār randā</i> کور کا رندا
Nail (a),	(small) <i>kīlā</i> کیلا, <i>preg</i> پریگ, <i>kīl</i> کیل
Nave of a wheel, <i>chāk</i> , <i>yā pahiyā kār</i> , <i>dumbālāh</i>	چاک یا پہیا کا دنبالا
Nippers, pincers,	<i>chimtā</i> چیمٹا, <i>chimtā</i> چیمٹا
Notch, dent,	<i>dāntī</i> دانٹی
Notched, indented (as tools, etc.),	<i>dāntī parr-gayā</i> دانٹی پڑ گیا
Pair (as of doors, etc.),	<i>jorri</i> جوڑی
„ (of compasses),	<i>pargār</i> پرگار, <i>parkār</i> پرکار
Panel (of a door),	<i>dīlhā</i> دیلھا
Paper (sand),	<i>reg-māl</i> ریگ مال
„ (glass),	<i>lāl tā'o</i> لال تاو
Paste,	<i>le'i</i> لئی
Pile (wooden),	<i>gārrhney kī harri</i> گاڑھنے کی کڑی
Pile-driver,	<i>muchāk</i> مچاک
Pincers, nippers,	<i>chimtā</i> چیمٹا, <i>chimtā</i> چیمٹا
Pipe,	<i>nal</i> نل
Pipe-clay, chalk,	<i>katt'hinī</i> کتھنی, <i>kharrī</i> کھڑی
Plane (a),	<i>randā</i> رندا
„ (rebating),	<i>kor kār randā</i> کور کا رندا
„ (rebating for mouldings),	<i>jhiri kār randā</i> جھری کا رندا
„ (rebating for round edges),	<i>golchī-randā</i> گولچی رندا
Plank,	(planking, <i>takhtak-bandī</i> تختہ بندی), { <i>takhtak</i> تختہ <i>takhtī</i> تختی
Pole of a jhām, or well-sinker's instrument, <i>ballī jhām kī</i>	بلی جھام کی

Press, cramp,	<i>shikanjah</i> شکانه
Prison, a jail,	<i>zindān</i> زندان, <i>kaid-khānah</i> قيد خانه
Prop, support,	<i>chuftā</i> چفتا
Pulley or block,	<i>ghinnā</i> گھنی, <i>ghirnā</i> گھرنی
„ (single),	<i>ghirnā ekharī</i> گھرنی ایکھری
„ (double),	<i>ghirnā doharī</i> گھرنی دوھری
„ (treble),	<i>ghirnā teharī</i> گھرنی تہری
Rebate or rabbet, a rectangular recess or groove cut longitudinally in a piece of timber to receive the edge of a plank, or other work required to fit into it, as a door frame, etc.	<i>patām</i> پتام
Rebating plane for mouldings,	<i>jhiri kā randā</i> جھری کا رندا
Ridge-pole,	(of a cottage, <i>balenddā</i> بلینڈا) <i>lāth</i> لاث
Rope ladder,	<i>kamand</i> کمند
Rubbish, chips, shavings, etc.	<i>tūtan</i> توتن, <i>tukrrā-purzah</i> ٹکڑا پرزہ
Rule (carpenter's), (3-foot) <i>tīn futtā</i> تین فٹا, (2-foot) <i>do futtā</i> دو فٹا	
Sand-paper,	<i>reg-māl</i> ریگ مال
Saw (hand),	<i>ārī</i> آری
„ (large),	<i>karānt</i> کرانت, <i>ārā</i> آرا
„ (circular),	<i>gol-ārī</i> گول آری
„ (axle of circular saw),	<i>belan gol ārī kā</i> بیلن گول آری کا
„ (tooth of),	<i>dāntī</i> دانٹی
Saw-dust,	<i>būrādā</i> بورادا, <i>būrā</i> بورا
Screw, or screw nail,	<i>pench</i> پیچ, <i>pech</i> پیچ
„ (worm of a),	<i>marrorri</i> مڑوڑی
Screw-driver, (in Dekhan, <i>marrorri</i> مڑوڑی), <i>pech-kash</i> پیچ کش	
Sealing-wax, gum lac,	<i>lākḥ</i> لاکھ, <i>lāk</i> لاک
Setting a saw (file for),	<i>kanāsī</i> کناسی
To set a saw,	<i>dāntī nikālṇā</i> دانٹی نکالنا
Sheave (single), a block or pulley,	<i>ghirnā ekharī</i> گھرنی یکھری, <i>ghirnā</i> گھرنی

Sheave (double),	گهرنی دوهری <i>ghirnī doharī</i>
„ (treble),	گهرنی تیهری <i>ghirnī teharī</i>
Sill of a door or window,	نچاف <i>nijāf</i>
Sinew used for filling cracks in wood,	پاڻي <i>pā'e</i>
Sliding-bolt,	چٹکنی <i>chuttkanī</i>
Sling carriage for } carrying timber, }	گاڑی لٹھے اوٹھانے کی <i>gārrī latthey ūtthā-ney kī</i>
Socket chisel,	چورسی <i>chaurasī</i>
Splinter (wood),	کرچ <i>kirch</i>
Square (carpenter's or mason's),	گونیا <i>gūnyā</i>
Staple of a lock, bolt, etc.	سکری <i>sikrī</i>
Steel bit,	برما اسپات کا <i>barmā ispāt kā</i>
Stone or wooden box used } as a sort of coffer-dam, }	کوٹھی یا صندوق <i>kotthī yā sandūḡ</i>
Stone (grind),	پتھر سان کا <i>patthar sār kā</i>
„ (whet),	سلی <i>sīlī</i>
„ (hone),	پتھری <i>pattharī</i>
Straight edge (a),	مستر <i>mistār</i> , مسطر <i>mīstār</i> , گز <i>gaz</i>
Tack, small nail,	برنجی <i>birinjī</i>
Tenon, dovetail,	چول <i>chul</i>
Timber,	لکڑی <i>lakṛrī</i> , چوب <i>chob</i> , لکڑ <i>lakṛr</i>
„ (sling carriage } for), a wain, }	لٹھی اوٹھانے کی گاڑی <i>latthī ūtthāney kī gārrī</i>
Tire of a wheel,	آہل <i>āhul</i>
Tool-bench (carpenter's),	ادّا <i>addā</i> , کاریگروں کی میز <i>kārīgarōn kī mez</i>
Tools, instruments,	ہتیار <i>hatiyār</i> , اوزار <i>auzār</i>
Tooth of a saw,	دانتي <i>dāntī</i>
Transom,	پٹوتان <i>pattotan</i>
Turning-lathe,	خرا <i>kharād</i> , خراط <i>kharāt</i>
„ (wheel of),	پہیا خرا کا <i>pahiyā kharād kā</i>
Wainscot, boarding,	تختہ بندی <i>takhtah-bandī</i>
Wax (bees),	<i>mom</i>

Wax (sealing),	لاکھ, <i>lākh</i>
Wedge,	پتھر <i>pachchar</i>
Wheel (cart, etc.)	پہیا <i>piyā</i> , چاک <i>chāk</i> , پہیا <i>pahiyā</i>
„ (of a turning-lathe),	پہیا یا پیا خراد کا <i>pahiyā, yā piyā kharād kā</i>
„ (fly),	پہیا <i>piyā</i> , پہیا <i>pahiyā</i>
„ (axle of), axletree,	دھورہ <i>dhūrī</i> , دھورہ <i>dhūrā</i>
„ (nave of),	چاک یا پہیا کا دنبالہ <i>chāk, yā pahiyā kā dumbālah</i>
„ (spoke of),	آرہ گز <i>ārāh gaz</i>
„ (tire of),	آہل <i>āhul</i>
„ (yoke),	جوا <i>jū'ā</i>
Whetstone,	سلی <i>sitī</i>
Windlass or crab,	چرخي جہام کی <i>charkhī jhām kī</i>
Window-sash,	پنجرہ <i>pinjrā</i>
Window-bar or division,	گزر <i>gaz</i>
Wood, timber,	لکڑی <i>lakṛrī</i> , چوب <i>chob</i> , لکڑ <i>lakar</i>
Wooden or stone box open at the ends, } used as a sort of coffer-dam, }	{ or کوٹھی <i>kottḥī</i> سندوق <i>ṣandūk</i>
Wooden bar (perpendicular) of a window,	گزر کھڑا <i>gaz-kharṛā</i>
Worm of a screw,	مڑوڑی <i>marroṛī</i>
Yoke of a wheel, a yoke,	جوا <i>jū'ā</i>

VII.—EARTHWORK, EMBANKMENTS, FORTIFICATION AND FIELDWORKS, CANALS, RAILROADS, ROADS, MINING, HUSBANDRY, ETC.

Axe (pick),	{ (native) کدال <i>kudāl</i> , کدرا <i>kudrā</i> , گینتی <i>gyntī</i> کلگٹ <i>kalgatt</i>
Approaches,	مورچال <i>morchāl</i>
Bag for water (leathern) slung on the shoulders,	مشک <i>mashk</i>
Bags (leathern) for bullocks, etc. (a pair),	پکھال <i>pakhāl</i>

Bank, dike, embankment,	{ <i>bāndh</i> باندھ, <i>band</i> بند, <i>pushtah</i> پشتہ <i>ankattā</i> انگٹا
Barrow (wheel),	<i>hath-gārrī</i> ہتھ گاری
„ (hand),	<i>manjhī</i> منجھی
„ (belt used with),	<i>partalā chamrrey kā</i> پرتلا چمڑے کا
Basket (large),	<i>orrā</i> اورا, <i>tokrā</i> توکرا
„ (small),	<i>tokrī</i> توکری
„ (small and shallow),	<i>palrrā</i> پلڑا, <i>pallā</i> پلا
Bastion, rampart,	<i>sadd</i> سد, <i>bār-o-dīwār</i> بار و دیوار
Battery,	<i>morchah</i> مورچہ
Battery (raised),	<i>damdamah</i> دمدمہ
Belt worn by barrow-men,	<i>partāl chamrrey kā</i> پرتال چمڑے کا
Bill-hook,	<i>dā'o</i> داو
Billet of wood,	<i>kundah</i> کندہ, <i>kattā</i> کٹا
Boring instrument (for the ground),	<i>barmah zamīn kā</i> برمہ زمین کا
Breach (a),	<i>bugārā</i> بگارا, <i>bughār</i> بغار
„ (by a cannon ball),	<i>torr</i> ٹور
Bucket (leathern),	<i>ddol</i> ڈول
„ (large leathern) for a well,	<i>pūr</i> پور, <i>prohā</i> پروہا, <i>charas</i> چرس
„ „ with trunk or spout,	<i>mūtt</i> موٹ, <i>mūthah</i> موٹہ
„ (small leathern),	<i>ddolchī</i> ڈولچی
„ (wooden), a pail (small,	<i>taghārī</i> تغاری, <i>taghār</i> تغار, <i>bāltī</i> بالٹی
„ (wheel or pulley used with the <i>charas</i> or leathern well bucket),	{ or <i>bhūnwar</i> بھونور <i>pahiyā charas kā</i> پھییا چرس کا
„ pulley (large) or wheel for a well, used with the <i>charas</i> ,	{ <i>ghirni</i> گھرنی, <i>bhaūn</i> بھون
Buckets (string of, for Persian wheel),	<i>jel</i> جیل
Bundle of wood, faggot, fascine,	<i>kattā</i> کٹا
Bullock,	<i>baldī</i> بلدی, <i>bail</i> بیل
Bullock-cart for heavy loads,	<i>larrhyā</i> لڑھیا, <i>chhakrrā</i> چھکڑا
„ (two bullock),	<i>gārrī do baldī</i> گاری دو بلدی

Bullock-cart (four bullock),	گاڙي جو بلدي <i>gārrī chou baldī</i>
Bulwark, bastion,	بارو دیوار <i>bār-o-dīwār</i> , <i>sadd</i> سد
Buttress, dike, embankment,	بند <i>band</i> , باندھ <i>bāndh</i> , پشتہ <i>pushtah</i>
Camp,	لشکر گاہ <i>lashkar gāh</i> , لشکر <i>lashkar</i>
„ (intrenched),	صلابت کونچہ <i>ṣalābat kūnchah</i> , مورچال <i>morchāl</i>
Canal,	نالا نہر <i>nālā nahr</i>
Cavalier, raised battery,	دمدمہ <i>damdamah</i>
Carriage (gun),	توپ کی گاڙي <i>top kī gārrī</i>
Cart (light wheeled carriage),	ارابہ <i>arābah</i>
„ (bullock) for heavy loads,	گاڙي جھکرا <i>gārrī jhakkra</i> , <i>chhakarrā</i>
„ „ (different) „	لڑھیا <i>larrhyā</i>
„ (two bullock),	گاڙي دو بلدي <i>gārrī do-baldī</i>
„ (four bullock),	گاڙي چو بلدي <i>gārrī chou-baldī</i>
Cartman, carter,	گاڙي بان <i>gārrī-bān</i> , گاڙي وان <i>gārrī-wān</i>
Cistern, small tank,	حوض <i>hauz</i> , چہ <i>chē</i> , چہ <i>chah</i> , <i>chah-bachah</i>
Counter-scarp,	ارتالا <i>arrtālā</i> , فصیل <i>faṣīl</i>
Crow-bar,	کدیمہ <i>kadīmah</i>
Curtain (in fortification)	ارتالا <i>arrtālā</i>
Delve, mattock,	بیل <i>bel</i> , بیلچہ <i>bel-chah</i> , پھاوڑا <i>phā'orrā</i>
To delve,	کھودنا <i>khodnā</i>
Delving,	کھودی <i>khodī</i>
Dibble for digging grass,	کھرپا <i>khurpā</i>
Dike, embankment,	بند <i>band</i> , پشتہ <i>pushtah</i> , انکٹا <i>ankattā</i>
Ditch, trench, moat, (natural, generally	خندق <i>khandak</i> , (کھاہی <i>khā'ī</i>), generally
Earth, soil,	مٹی <i>mittī</i> or <i>mattī</i>
Earthwork,	مٹی کی کھودائی <i>mittī or mattī kī khodā'ī</i>
Embankment, dike, <i>pushtah bandī</i>	بند <i>band</i> , باندھ <i>bāndh</i> , پشتہ <i>pushtah</i>
To excavate,	کھودنا <i>khod-nā</i>
Excavation,	کھودائی <i>khodā'ī</i>
Excavator, navvy,	بیلدار <i>bel-dār</i>
Fascine, faggot,	کٹا <i>kattā</i>
Fold, layer, stratum,	تہ <i>tah</i>

Fork (pitch-, three-pronged),	<i>janddā</i> جندا, <i>jandrā</i> جندرا
„ („ five-pronged),	<i>pachānglā</i> پچانگلا
Fosse, moat, ditch, } trench,	(natural, generally <i>khā'ī</i> کهای), <i>khandaḳ</i> خندق
Fusee (match),	<i>fatītah</i> فلیته
Gabion,	<i>orrā</i> اورا, <i>gādi</i> گادی
Gang, or help, of excavators,	<i>maddad</i> مدد
„ (overseer of a),	<i>ttanddel</i> تندیل
Glacis,	<i>pushtah</i> پشتہ
Gravel, pebble, or concrete (used } in metalling roads),	<i>kankarī</i> کنکری, <i>kankar</i> کنکر
Ground, soil,	<i>mittī</i> or <i>matṭī</i> مٹی
„ (sandy or light),	<i>bhūrr</i> بھوڑ
Ground-square,	<i>guniyā</i> گنیا
Gun-carriage,	<i>arābah</i> ارابه, <i>gārrī top kī</i> گاڑی توپ کی
Handle, haft,	<i>dastah</i> دستہ, <i>mutṭh</i> مٹہ
Harrow,	<i>hengā</i> ہینگا
Heap,	<i>ddher</i> ڈھیر, <i>attam</i> اٹم
Help, or gang, of excavators,	<i>maddad</i> مدد
„ (overseer of a),	<i>ttanddel</i> تندیل
Helve, haft,	<i>dastah</i> دستہ, <i>mutṭh</i> مٹہ
Hill,	<i>tall</i> تل, <i>pushtah</i> پشتہ
Hook (bill),	<i>dā'o</i> داو
„ (reaping),	<i>hansiyā</i> ہنسپا, <i>darāntī</i> درانتی
Husbandman,	<i>kunbī</i> کنبی, <i>kisht-kār</i> کشتکار, <i>muzāriē</i> مزارع
Husbandry,	<i>kisht-kārī</i> کشتکاری, <i>zīrā-āat</i> زراعت
Instrument for raising water by means of a } sort of lever,	<i>ddhenkī</i> ڈھینکی
Intrrenched, {	<i>khandaḳ khodā hū'ā</i> خندق کھودا ہوا
	<i>morchal kī'ā hū'ā</i> مورچل کیا ہوا
Intrrenchment, {	<i>morchal</i> مورچل, <i>ṣalābat kūnchah</i> لابت کونچہ
	<i>sangar</i> نگر

Intrrenchment (lines of), } approaches, etc.	مورچال مصلبت کونچہ, <i>morchāl</i> <i>ṣalābat-kūnchah</i>
Intrrenching tools, {	ہتھیار یا اوزار مورچل کھودائی کے <i>hathyār yā auzār morchāl khodā'ī ke</i>
Intrrenched camp, <i>ṣalābat kūnchah</i>	مورچال مصلبت کونچہ, <i>morchāl</i>
Layer, stratum, fold,	تہ, <i>tah</i>
Leather bag for water (for a man),	مشک, <i>mashk</i>
Leathern bags (pair for a bullock),	پکھال, <i>pakhāl</i>
Leather buckets of sorts (see Buckets).	
Lines of intrrench- } ment,	مورچال مصلبت کونچہ, <i>morchāl</i> <i>ṣalābat kūnchah</i>
Linstock (see Match),	تورّا, <i>torrā</i>
Load,	بوجہ بار, <i>bojh bār</i>
Match, linstock, fusee,	فلیتہ تورّا, <i>fatītah torrā</i>
Mattock,	پھاوڑا, <i>phā'orrā</i>
„ (well sinker's,	جہام, <i>jhām</i>
„ , spade, or shovel,	{ (small) بیلچہ, <i>belchah</i> , بیل, <i>bel</i> کھودنی, <i>khodnī</i>
„ (sort of dibble),	کدالی, <i>kudālī</i>
Measure, extent, measurement,	پیمائش, <i>paimā-ish</i>
Measure (a),	پیمانہ, <i>paimānah</i>
Measuring rod,	گز, <i>gaz</i>
„ (six foot),	گرچہ فٹ, <i>gaz chha-futta</i>
„ (ten foot),	گرددس فٹ, <i>gaz das-futta</i>
Mine, also a quarry, <i>maēdan</i>	معدن, <i>khān</i> کھان, <i>kān</i> کان, <i>ā-kar</i> آکر
„ (shaft of a),	کھانکھر, <i>khān-khar</i>
Mineral (adj.),	معدنی, <i>kānī</i> کانی, <i>maēdanī</i>
Mineral (a),	فلزہ دھات, <i>dhātt</i> , <i>filizz</i>
Moat,	کھائی خندق, <i>khā'ī</i> , <i>khandaq</i>
Mound raised round land, dike,	بند پشتہ, <i>push-tah</i> , <i>band</i>
„ (raised battery),	دمدامہ, <i>damdamah</i>
Navy, excavator,	بیلدار, <i>bel-dār</i>

Overseer, inspector,	<i>sar-hang</i> سرهنگ, <i>dāroghah</i> داروغه
„ of a gang or help,	<i>ttanddel</i> تندیل
Palisade, railing,	<i>katthgharā</i> کتھگھرا, <i>katt'harā</i> کتھرا
Pannier, basket,	<i>orrā</i> اورا
Parapet,	<i>mudder</i> مذیر, <i>faṣīl</i> فصیل
Pass, passage in a mountain, approach to a river,	<i>ghātt</i> گھاٹ
Pebble, gravel,	<i>kankarī</i> کنکری, <i>kankar</i> کنکر
Peg or pin of wood,	<i>khānttī</i> کھونٹی, <i>mekh</i> میخ
Persian-wheel, a wheel for drawing water,	<i>haratt</i> هرٹ, <i>rahatt</i> رهٹ
„ (string of buckets or pots for),	<i>jel</i> جیل
Pick, pickaxe, (small)	<i>kudātī</i> کدالی, <i>kudāl</i> کدال, <i>gyntī</i> گینتی
Pitchfork (three-pronged),	<i>jandrā</i> چندرا, <i>janddā</i> چندا
„ (five-pronged),	<i>pachānglā</i> پچانگلا
Pile-engine,	<i>muchāk</i> مچاک
Pile, <i>baltī</i> بلی, <i>ghārrney kī karrī</i> گھارنے کی کڑی	<i>karrī</i> کڑی
Plough,	<i>kulbah</i> کلبه, <i>hal</i> هل
„ (yoke of),	<i>jūh</i> جوه
Pulley (large) or wheel used with the } charas for a well,	<i>ghirnī</i> گھرنی, <i>bhaun</i> بھون
Railing, palisade,	<i>katth-gharā</i> کتھگھرا, <i>katt'harā</i> کتھرا
Railway,	<i>sarrak āhanī</i> سڑک آھنی
Rake,	<i>jetī</i> جیلی
Rammer for earth,	<i>dūrmas</i> دورمس, <i>dūrmāt</i> دورمت
Rampart,	<i>faṣīl</i> فصیل
Reaping-hook,	<i>hansīyā</i> ہنسیا, <i>darāntī</i> درانتی
Redoubt,	<i>kilzachak</i> قلچہ
Reeds (bundle of), fascine,	<i>kattā</i> کتا
Road, roadway,	<i>sarrak</i> سڑک
Rod (measuring),	<i>gaz</i> گز
„ six-foot,	<i>gaz chha futta</i> گز چھ فٹ
„ ten-foot,	<i>gaz das futta</i> گز دس فٹ

Rope (thick) used with the <u>charas</u> or } leathern well bucket,	<i>burut</i> or <i>burt</i> برت, <i>lā'o</i> لو
Sack, bag,	<i>juwāl</i> جوال
„ (large),	<i>gharārah</i> غراره
Shovel, spade, <i>bel</i> بیل, <i>khodnī</i> کھودنی, <i>khāk-andāz</i> خاک انداز	
Shovel (well-sinker's),	<i>jhām</i> جھام
Sandy ground or land,	<i>bhūrr</i> بھور
To sap, <i>naḡab marnā</i> نقب مارنا, <i>naghm khodnā</i> نغم کھودنا	
Slope, <i>nasheb</i> نشیب, <i>salāmī</i> سلامی, <i>ddhāl</i> ڈھال	
Spell, trip, turn,	<i>khep</i> کھپ
Spade, shovel, <i>khāk-andāz</i> خاک انداز, <i>bel</i> بیل, <i>khodnī</i> کھودنی	
Square (a ground),	<i>guniyā</i> گنیا
Stratum, layer,	<i>tah</i> تہ
Tape (tracing, coarse),	<i>nivār</i> نوار, <i>nivārr</i> نواز
Tracing (a),	<i>dāgh-bel</i> داغ بیل
Tool (flat wooden) for beating and smoothing earthwork, <i>thāpī</i> تھاپی	
„ „ (small),	<i>thapki</i> تھپکی
Trench, (natural, generally <i>khā'i</i> کھائی), <i>khandaḡ</i> خندق	
Trip, spell, turn,	<i>khep</i> کھپ
Unladen (as a cart),	<i>ubhrā</i> ابھرا
To unload or unlade,	<i>utārnā</i> اتارنا
Water-bag (leathern) for a man's shoulder,	<i>mask</i> مشک
Water-bags „ for a bullock, etc.	<i>pakhāl</i> پکھال
Water-carrier, <i>sakkā</i> سقا, <i>bihishtī</i> بہشتی	
„ (on bullock's back),	<i>pakhālī</i> پکھالی
Water (machine for raising, on the lever principle), <i>ddhenkī</i> ڈھینکی	
Water-bucket (large leathern) for a well,	<i>charas</i> چرس
Water (string of buckets or earthen pots for),	<i>jel</i> جیل
Wheel for drawing water (called a } Persian wheel),	<i>haratt</i> ہرٹ, <i>rahatt</i> رھٹ
Wheel-barrow, <i>hath-gārrī</i> ہاتھ گاڑی, <i>hāth-gārrī</i> ہاتھ گاڑی	

Windlass, winch, crab or crane, <i>manjanik</i> منجنیک, <i>malsūt</i> ملسوت	
Wooden bucket, pail, <i>taghārī</i> تغاري, <i>bālṭī</i> بالٹی	
Wooden instrument for beating and smoothing earthwork, <i>thāpī</i> تھاپی	
„ (small), <i>thapkī</i> تھپکی	

METALS, PRECIOUS STONES, CHEMICALS, ETC.

Acid (nitric), aquafortis, <i>tez-āb</i> تیز آب	
„ (sulphuric), vitriol, } <i>rūh-i aʿẓam</i> روح اعظم, <i>rūh</i> روح	
	<i>gandak kā ʿaṭr</i> گندک کا عطر
Agate, <i>pīr-pattārī</i> پیر پتاری, <i>gār</i> گار, <i>sang-i yashm</i> سنگ یشم	
Alkali, potash, <i>khār</i> کھار	
Alloy of copper and tin, <i>kānsah</i> کانسه	
„ of several metals, <i>kaskutt</i> کسکت	
Alum, <i>phattakarī</i> پھٹکاری, <i>phittkarī</i> پھٹکری, <i>zāj-safed</i> زاج سفید	
Antimony, <i>surmah</i> سرمه, <i>kuhl</i> کحل	
Aquafortis, nitric acid, <i>tez-āb</i> تیز آب	
Arsenic (white), <i>sankhī'ā</i> سنکھیا	
„ (yellow), orpiment, <i>hartāl</i> ہرتال, <i>zarnīkh</i> زرنیخ	
Bell-metal, <i>ro'in</i> روین, <i>ajzdahāt</i> اژدهات	
Borax, <i>tinkār</i> تنکار, <i>būraq</i> بورق, <i>sohāgā</i> سوهاگا	
Brass, (adj. <i>birinjī</i> برنجی), <i>birinj</i> برنج, <i>pītal</i> پیتل	
Brimstone, sulphur, <i>gandak</i> گندک	
Calx, scoria of copper, <i>tāmesvār</i> تامیسوار	
Carbonate of soda (impure), natron, <i>sajjī</i> سچی	
Carnelian, <i>ʿaḳīk-i-jigarī</i> عقیق جگری	
Cinnabar, sulphuret of mercury, } <i>isrinj</i> اسرنج	
vermillion, }	<i>shangarf</i> شنگرف
Copper, <i>mis</i> مس, <i>tāmbā</i> تانبا	
Copper and tin alloy, <i>kānsah</i> کانسه	

Copper (sulphate of), blue-stone, }	<i>mīnā</i> مینا
or blue vitriol, }	<i>tūtiyā</i> توتیا, <i>nīlā totā</i> نیلا توتا
Copperas, sulphate of iron, }	<i>tilā thoṭhā</i> تھوٹھا
or green vitriol, }	<i>kasīs</i> کسیس, <i>zāj</i> زاج
Coral,	<i>bassad</i> بسد, <i>marjān</i> مرجان
Diamond,	<i>hīrā</i> ہیرا, <i>al-mās</i> الماس
„ (dust),	<i>al-mās tarāsh</i> الماس تراش
„ (glazier's),	<i>ḳalam hīrey kī</i> قلم ہیرے کی
„ (cut in facets like),	<i>al-māsī</i> الماسی
Emerald,	<i>zumurrud</i> زمرد
Emery,	<i>kūrāndd</i> کورند
Gold,	<i>ṭilā</i> طلا, <i>sonā</i> سونا
Gold-leaf,	<i>warak-i-ṭilā</i> ورق طلائی
Iron,	<i>āhan</i> آھن, <i>lohā</i> لوھا
„ (adj.), of iron,	<i>āhanī</i> آھنی, <i>lohiyā</i> لوھیا
„ (pig, or in the mass),	<i>lohā sarri</i> لوھا سری
„ (bar),	<i>lohā choukor</i> لوھا چوکور
„ (flat),	<i>lohā chaptā</i> لوھا چپٹا
„ (sheet),	<i>lohā chādarī</i> لوھا چادری
„ (sulphate of), copperas,	<i>kasīs</i> کسیس, <i>zāj</i> زاج
„ (rod),	<i>lohā gol</i> لوھا گول
„ (hoop),	<i>lohā kundlā</i> لوھا کندلا
„ (untempered),	<i>kach-lohiyā</i> کچلوھیا, <i>kach-lohī</i> کچلوھی
„ (hard kind of),	<i>paghāl</i> پگھال
Iron mine,	<i>loh-sār</i> لوھسار
Iron wire,	<i>lohā tār</i> لوھا تار
Lapis calaminaris, tutanag,	<i>dastā</i> دستا
Lead,	<i>surb</i> سرب, <i>sīsā</i> سیسا
„ (black),	<i>shīsh</i> شیش
Leadén, of lead,	<i>surb-i</i> سربی
Martial vitriol (ferri sulphas),	<i>kasīs</i> کسیس

Magnet, load-stone,	<i>sang-i-miknātīs</i> سنگ مقناطیس, <i>āhan-rubā</i> آهن ربا
Mercury, quicksilver,	<i>sim-āb</i> آب سیم, <i>pārah</i> پاره
Metal,	<i>filizz</i> فلز, <i>dhāt</i> دھات
„ (bell),	<i>ro'in</i> روین, <i>ajzdahāt</i> از دھات
Mine (a),	<i>maēdan</i> معدن, <i>kān</i> کان
„ (shaft of a),	<i>khānkhar</i> کھانکھر
Mineral (adj.),	<i>maēdanī</i> معدنی
Mineral (a), ore,	<i>filizz</i> فلز, <i>dhāt</i> دھات
Mica, talc,	<i>talk</i> طلق, <i>bhūrral</i> بهرل
Nitric acid, aquafortis,	<i>tez-āb</i> تیز آب, <i>tezāb</i> تیزاب
Oil of vitriol, sulphuric acid,	<i>rūh-i-aezam</i> روح اعظم { <i>gandak kā aṭr</i> گندک کا عطر
Ore, mineral,	<i>filizz</i> فلز, <i>dhāt</i> دھات
Orpiment, yellow arsenic,	<i>zarnīkh</i> زرنیخ, <i>hartāl</i> هرتال
Pewter,	<i>jast</i> جست, <i>rūp-jast</i> روپ جست, <i>jastah</i> جستہ
Porphyry,	<i>sang-i-sumāk</i> سنگ سماک
Potash, alkali,	<i>khār</i> کھار
Quicksilver, mercury,	<i>sim-āb</i> آب سیم, <i>pārā</i> پارا, <i>pārah</i> پاره
Sal-ammoniac,	<i>nausādar</i> نوسادر, <i>noshādar</i> نوشادر
Sapphire,	<i>nīlā phattar</i> نیلا پھتر
Sheet iron,	<i>lohā-chādarī</i> لوہا چادری
Silver,	<i>nuḡrah</i> نقرہ, <i>chāndī</i> چاندی, <i>rūpā</i> روپا
Soda (impure carbonate of), natron,	<i>sajjī</i> سجی
Steel (adj.), made of,	<i>fūlādī</i> فولادی
Steel,	<i>fūlād</i> فولاد
„ (kind of native),	<i>kherrī</i> کھیری
„ (tough description of),	<i>ispāt</i> اسپات
„ (hard kind of),	<i>paghāl</i> پگھال
Sulphur, brimstone,	<i>gandak</i> گندک

Sulphuric acid, oil of vitriol,	{	<i>tez-āb-i-gandak</i> گندک تیزاب <i>gandak kā æatr</i> گندک کا عطر <i>rūh-i-ææzam</i> روح اعظم
Talc, mica,		<i>talk</i> طلق, <i>bhūrral</i> بهوڑل
Tin,		<i>rāng</i> رنگ, <i>kalæi</i> قلعي
Touchstone (a),		<i>kasautti</i> کسوٹی, <i>kasānā</i> کسانا
Tutanag, zinc,		<i>dastā</i> دستا
Tutty,		<i>tūtiyā</i> توتيا
Vitriol, or oil of, sulphuric acid,	{	<i>gandak kā æatr</i> گندک کا عطر <i>rūh-i-ææzam</i> روح اعظم
„ (blue), sulphate of	{	<i>lālā thoṭhā</i> لالا تھوٹھا, <i>nīlā totā</i> نیلا توتا
copper,		<i>mīnā</i> مینا
„ (green), sulphate of iron,		<i>kasīs</i> کسیس, <i>zāj</i> زاج
„ (white), sulphate of zinc,		<i>safed zāj</i> سفید زاج
„ (martial),		<i>kasīs</i> کسیس
Wire (copper),	<i>tār-i-mis-i</i> تار مسی, <i>tār tānbā kā</i> تار تانبا کا	
„ (iron),	<i>tār-i-āhan-i</i> تار آھنی, <i>tār lohā kā</i> تار لوہا کا	
„ (silver),	<i>tār-i-nuḡrā'i</i> تار نقراي, <i>tār chāndi kā</i> تار چاندي کا	
Zinc,		<i>ḡast</i> جست, <i>dastā</i> دستا
„ (sulphate of), white vitriol,		<i>zāj-i-safed</i> زاج سفید

IX.—MISCELLANEOUS ARTICLES IN COMMON USE

Awl,	<i>sutārī</i> ستاري, <i>darosh</i> دروش, <i>naharnī</i> نہرنی
Bag (large), a sack,	<i>gon</i> گون, <i>thailā</i> تھیلہ
„ (small),	<i>thailī</i> تھیلی
„ for fly of a tent,	<i>shakītak</i> شلیتہ
„ for tent walls,	<i>garārā</i> گرا را
Balance scales (a pair),	<i>tarāzū</i> ترازو, <i>takharī</i> تکھری
„ (one scale of),	<i>palrrā</i> پلرا, <i>pallā</i> پلا

Barrel, cask,	<i>pīpā</i> پیا
Bladder,	<i>phuknā</i> پھکنا
Bucket, tub, or pail (of wood),	{ <i>taghār</i> تغار, <i>bāltī</i> بالٹی (small) <i>taghārī</i> تغاری
Burning matter,	<i>angārah</i> انگاره
Cane, rattan,	<i>bet</i> بیت, <i>bent</i> بینت
Canvas,	<i>ttāt</i> تات
Cask, barrel,	<i>pīpā</i> پیا
Catgut,	<i>rodah</i> رود, <i>tānt</i> تانت
Cauldron,	<i>deg</i> دیگ, <i>karrāh</i> کراه, <i>karrā'ī</i> کزائی
Cloth (coarse), sort of canvas,	<i>khādī</i> کهادی
„ sackcloth or coarse canvas,	<i>ttāt</i> تات
Cocoon, also the silk-worm,	<i>pelah</i> پيله
Cotton cloth (coarse),	<i>gārrā</i> گارا, <i>gazī</i> گزی
„ (thicker and with two threads),	<i>dosūtī</i> دوسوتی
„ (coarse red),	<i>khārwā</i> کهاروا
Crab or windlass,	<i>charkhī jhām kī</i> چرخي جہام کی
Creeper, climber,	{ <i>bel</i> بیل
„ (twig of), used in basket-making,	
Crook, drag, etc.,	<i>ankorrā</i> انکورا
Dish (flat brass), kind of tray,	<i>tabak</i> طبق
Drag, grappling iron, etc.,	<i>ankorrā</i> انکورا
Egg,	<i>andā</i> انڈا
Fat, tallow, grease,	<i>pīh</i> پیہ, <i>charbī</i> چربی
Flax (<i>Linum usitatissimum</i>),	<i>tisī</i> تیسی
Funnel,	<i>purnī</i> پرنی, <i>chongā</i> چونگا
Grease, fat, etc.,	<i>charbī</i> چربی, <i>pīh</i> پیہ
Grappling iron, a drag,	<i>ankorrā</i> انکورا
Gugglet,	<i>surāhī</i> سراہی
Gum of the <i>Cratæva</i> , or <i>Ægle Marmelos</i> ,	<i>bēl</i> بیل
Hide,	<i>charsā</i> چرسا
Hook (bill),	<i>dā'o</i> داو

Hook (fish),	(Dakhan) <i>gal</i> گل, <i>kanttiyā</i> کنتیا, <i>kānttā</i> کانٹا
„ (tent),	<i>phatī kash</i> پھلی کش
Hose or leather pipe,	<i>nal chhamrrey kā</i> نل چھمرے کا
Jar, gugglet,	<i>surāhī</i> سراحی
Leather,	<i>chamrrā</i> چمڑا
„ (pipe or hose),	<i>nal chamrrey kā</i> نل چھمرے کا
Loom,	<i>tānt</i> تانت
Mallet for driving tent pegs,	<i>mekh-cho</i> مبخ چو
Matting,	<i>boriyā</i> بوریا, <i>chattā'i</i> چٹائی
„ (made from reeds or grass),	<i>chattā'i patter kī</i> چٹائی پتیر کی
„ made from palm leaves, {	چٹائی کھجور یا کجی کی
	<i>chattā'i khajūr</i> or <i>kajji kī</i>
Milk,	<i>dudh</i> دودھ
„ (butter),	<i>dogh</i> دوغ, <i>chhāch'h</i> چھاچھ, <i>matthā</i> مٹھا
„ (curdled),	<i>dakī</i> دہی
„ (sour), rennet,	<i>jāman</i> جامن
Mill-stone, also hand-mill,	<i>chakkī</i> چکی
Mucilaginous seeds,	<i>methī</i> مہی
Needle,	<i>sū'i</i> سوئی
„ (packing),	<i>sū'a</i> سوا
Oil,	<i>tel</i> تیل
„ (cocoa-nut),	<i>nāriyal kā tel</i> ناریل کا تیل
„ (linseed),	<i>alsī kā tel</i> السی کا تیل
„ (mustard),	<i>sarsūn kā tel</i> سرسون کا تیل
„ of the plant Til,	<i>tīl kā tel</i> تل کا تیل
„ of the wild mustard,	<i>lāhī kā tel</i> لہی کا تیل
„ of the Turrā, a sort of tare,	<i>turrā kā tel</i> ترا کا تیل
Oven,	<i>tanūr</i> تنور, <i>tandūr</i> تندور
Pail, bucket, tub,	<i>bāltī</i> بالٹی, (small <i>taghārī</i> تغاری), <i>taghār</i> تغار
Paper,	<i>kāghaz</i> کاغذ
„ (half ream of),	<i>gaddī kāghaz kī</i> گڈی کاغذ کی

Peg or pin (tent),	<i>mekh</i> مېخ
Pitch,	<i>kīr</i> قير
Pot, small cooking vessel,	<i>degchī</i> دېگچي, <i>degchah</i> دېگچه
Pumice-stone,	<i>jhāmā</i> جهاما
Rennet, sour milk,	<i>jāman</i> جامن
Rust,	<i>zang</i> زنگ
Scales (pair of),	<i>tarāzū</i> ترازو, <i>takharī</i> تکھري
„ (one scale)	<i>pallā</i> پلا, <i>palārrā</i> پالاررا
Steelyard,	<i>tūlī</i> تولي
Strap (a)	<i>tasmā</i> تسما
Sack,	<i>juwāl</i> جوال, <i>gon</i> گون
Saucer (copper), a plate,	<i>rikābī</i> رکابي
Tallow, fat, grease,	<i>pīh</i> پيه, <i>charbī</i> چربي
Tent (a),	<i>khaimah</i> خيمه, <i>tambū</i> تنبو, <i>derā</i> ديرا
„ (bags for walls of),	<i>ghīrārāh</i> غراره, <i>garārā</i> گارارا
„ („ fly of),	<i>shātātah</i> شليتہ
Tent-hook,	<i>phatī-kash</i> پھلي کش
Tent pegs or pins,	<i>mekh</i> مېخ
Thimble,	<i>angushtān</i> انگشتان
Tray, flat dish (brass),	<i>tabak</i> طبق
Treacle, refuse of sugar,	<i>shīrā</i> شير
Trivet, fire place,	<i>deg-dān</i> دېگدان
Trough for cattle,	<i>chur</i> چر
Tub, pail,	<i>bāltī</i> بالتي (small, <i>taghārī</i> تغاري), <i>taghār</i> تغار
Vessel with two side handles,	<i>karrāhī</i> کراھي
„ (small metal), cup, or bowl,	<i>kattorā</i> کتورا
„ (small glass or cup),	<i>āb-khūrā</i> آب خورا
„ (earthen) in general,	<i>mittī kā bartan</i> مٹی کا برتن
„ „ with mouths, and	<i>thīkīyā</i> تھليا, <i>gharrā</i> گھڑا
„ „ of different sizes	<i>jālā</i> جالا, <i>hāndāī</i> هاندي
	<i>kachhāī</i> کچھالي

Vessel (earthen, large),	<i>matkhā</i> مٹکا
„ „ (large, open),	<i>nānd</i> ناند, <i>nād</i> ناد
„ „ (small, with spout),	{ <i>badhnī</i> بدھنی, <i>badhnā</i> بدھنا <i>kurnwā</i> کروا
„ (large oil),	<i>kupā</i> کپا, <i>kūpā</i> کوپا
„ (small),	<i>dabbā</i> دبا
Vetch (kind of),	<i>māsh</i> ماش, <i>urrd</i> اژد
Vinegar,	<i>sirkah</i> سرکہ
Wax (bee's),	<i>mom</i> موم
Weight for pair of scales (a)	<i>bātt</i> بات
Weight, load,	(a load, <i>bojh</i> بوجھ), <i>wazan</i> وزن, <i>tol</i> تول

X.—PAINTER'S AND GLAZIER'S WORK.

Azure blue,	<i>kabūd</i> کبود
Black,	<i>kālā</i> کالا
„ (lamp-)	<i>kājal</i> کاجل, <i>kajlā</i> کجلا, <i>kajjal</i> کججل
Blue,	<i>lālā</i> لالا, <i>nīlā</i> نیلا
„ (light or sky),	<i>æūdah</i> عودہ, <i>ūdā</i> اودا
Brush (large),	<i>kūchī</i> کوچی, <i>kūnchī</i> کونچی
„ (small), also a pen,	<i>kalam</i> قلم
Camphor,	<i>kāfur</i> کافور
Ceruse,	<i>safedā</i> سفیدا
Chalk, whiting, <i>kharrī</i> کھڑی, <i>kharrīyā-mittī</i> کھڑیا مٹی, <i>katt'hinī</i> کتھنی	
Colour,	<i>rang</i> رنگ
Coat of colour	<i>chhop</i> چھوپ
To colour,	<i>rangānā</i> رنگانا
Colour (price of),	<i>rangā'ī</i> رنگائی
Copal (gum),	<i>chandras</i> چندرس
„ (varnish),	<i>rogħan chandras kā</i> روغن چندرس کا

Dhāk flowers (used as a colour),	<i>tisū hoy phul</i> تیسو کے پھول
Diamond (glazier's),	<i>ḡalam hīrey kā</i> قلم ہیرے کا
Dragon's blood,	<i>damu-l-akhawain</i> دم الاخوين
Glass,	<i>kānch</i> کانچ, <i>shīshah</i> شیشہ
„ (pane of)	<i>ā'inah</i> آئینہ
„ (window),	<i>khīrki</i> کھڑکی
Glazier's diamond,	<i>ḡalam hīrey kā</i> قلم ہیرے کا
Green,	<i>sabz</i> سبز, <i>harā</i> ہرا
Gum (arabic),	<i>gond</i> گوند
Gum benjamin, styrax benzoin,	<i>æud</i> عود
Indigo,	<i>nīl</i> نیل
Lead (red),	<i>īngur</i> اینگر, <i>sandūr</i> سندور
„ (sugar of), litharge,	<i>murdah-sang</i> مردہ سنگ, <i>hīl</i> ہل
„ (white),	<i>safedā</i> سفید
Linseed oil,	<i>alsī kā tel</i> السی کا تیل
Litharge, sugar of lead,	<i>murdah-sang</i> مردہ سنگ, <i>hīl</i> ہل
Muller and stone for grinding paint,	<i>sil-battah</i> سل بٹہ, <i>sil</i> سل
Ochre (red),	<i>gīrū</i> گیرو
„ (yellow),	<i>multānī mittī</i> ملتانى مٹی, <i>pīlī mittī</i> پیلی مٹی
Oil (linseed),	<i>alsī kā tel</i> السی کا تیل
„ of turpentine, or spirits of,	<i>tarpan-tel</i> ترپن تیل
Putty (glazier's),	<i>maṣāḡīk</i> مصالح, <i>karī'ā mattī</i> کریا مٹی
Red,	<i>surkh</i> سرخ, <i>lāl</i> لال
Red lead,	<i>īngur</i> اینگر, <i>sandūr</i> سندور
Red ochre,	<i>gīrū</i> گیرو
Resin or rosin,	<i>rāl</i> رال
Sal ammoniac,	<i>nausādar</i> نوسادر, <i>naushādar</i> نوشادر
Sandarach resin,	<i>roghan sandaros</i> روغن سندرس
„ gum animé,	<i>kahrubā</i> کھربا
Sky-blue,	<i>æudah</i> عودہ, <i>ūdā</i> اودا
Stone for grinding colours (muller and stone, sil-battah),	<i>sil</i> سل
Styrax benzoin,	<i>æud</i> عود

Sugar of lead, litharge,	<i>murdah-sang</i> مرده سنگت, <i>hil</i> هل
Turpentine (common),	<i>gandah firozah</i> گنده فروزه
„ (spirits or oil of),	<i>tarpan-tel</i> ترپن تیل
Varnish,	<i>roghan</i> روغن
Verdigris,	<i>zangār</i> زنگار, <i>putrā'i</i> پترای
Vermillion, sulphuret of mercury,	<i>isranj</i> اسرنج
White lead,	<i>safedā</i> سفیدا
Whiting, chalk,	<i>kharriyā-mittī</i> کھڑیا مٹی
Yellow,	<i>zard</i> زرد, <i>pīlā</i> پیلا
Yellow ochre,	<i>multānī mittī</i> ملتانى مٹی, <i>pīlī mittī</i> پیلی مٹی
„ (kind of),	<i>piorrī</i> پیورری

XI.—THATCHING, WITH ITS TOOLS AND MATERIALS.

Bamboo,	<i>bāns</i> بانس
„ (piece of split) or two or three reeds tied together, which form the transverse portion of the <i>ṭhāṭṭh</i> , or bamboo framework. It is also used for fastening down the grass to the under framework,	} <i>battī</i> بتی
Bamboo frameworks, <i>ṭhāṭṭhrī</i> ٹھٹھری, <i>ṭhāṭṭ</i> ٹھات, <i>ṭhāṭṭh'h</i> ٹھاتھ	
Bundle or skein (of twine),	<i>āṭṭī</i> آٹی, <i>āntī</i> آنتی
Cord for fastening or pulling rafters in their places until the roof is finished,	} <i>ondh</i> اوندھ
Fibre of <i>san</i> ,	
Flax or kind of flax from which ropes are made, and distinguished from <i>sannī</i> , the coarser kind, by being white, soft, and short,	} <i>san</i> سن
Flax, the inferior kind, long and coarse,	
Framework of bamboo on which thatch is laid, ass for thatching,	<i>ṭhāṭṭh'h</i> ٹھاتھ
	<i>phūs</i> پھوس

Grass (coarse),	کانسن <i>kāns</i>
„ of the <i>Saccharum cylindricum</i> ,	اولو <i>ulā</i>
„ (bundle of),	پولا (small <i>pūlī</i> پولي), <i>pūlā</i>
„ (first layer of),	بھلوا <i>bhulwā</i>
„ from which string or rope is made,	بھابر <i>bhābar</i>
Hank or skein of thread,	آنتي <i>āntī</i> , آتي <i>āttī</i>
Hemp,	سن <i>san</i>
Instrument used by thatchers,	کنڈاسي <i>kanddāsī</i> , کنڈاسا <i>kanddāsā</i>
Mat (small),	بوریا <i>boriyā</i>
Matting,	جٹاي <i>chattā'i</i> , بوریا <i>boriyā</i>
„ (made from the <i>sarkanddā</i>),	سرکي <i>sirkī</i>
Matted or thatched door } or shutter,	جھانپ <i>jhānp</i> , تتي <i>ttī</i> , تتر <i>ttar</i>
Rafters (pair of), or roof-truss,	قیچی <i>kenchī</i>
„ (cord for pulling and fastening the rafters } in their places until roof is finished),	اونده <i>ondh</i>
Reed, also reeds (bundle of), fascine,	بینڈ <i>bīndd</i>
„ (description of), particularly its } lower and thicker parts,	سر کنڈا <i>sar-kanddā</i>
„ (upper and thinner of), also matting of the same, <i>sarkī</i>	سر کڑا <i>sar-karrā</i>
„ (single slip or stem of),	سینٹھا <i>sentthā</i>
Reel or hank of thread or cotton, etc.,	اٹیران <i>atteran</i>
Ridge-pole,	بڑیري <i>barrerī</i>
Roof-truss, pair of rafters,	قیچی <i>kenchī</i>
Rope in general,	رسا <i>rassī</i> , رسي <i>rassī</i>
„ (cotton),	سوت کي رسي <i>sūt kī rassī</i>
„ (hemp),	سن کي رسي <i>san kī rassī</i>
„ (munj),	بان <i>bān</i>
Sheath of the <i>Surkanddā</i> reed used in making sort of } grass or fibre from which the above rope is made,	مونج <i>mūnj</i>
Shutter (thatched or matted),	جھانپ <i>jhānp</i> , تتي <i>ttī</i>

Skein or hank of twine, etc.	<i>atteran</i> اثیرن
String, twine,	<i>sūtlī</i> سوتلی
„ (of <i>munj</i> or other fibre),	<i>bān</i> بان
„ (of another kind of grass),	<i>bhābar</i> بهابر
Thatch,	<i>chhān</i> جهان, <i>chhappar</i> چهپر
Thatcher,	<i>chhappar-band</i> چهپر بند
Thatching, <i>palā'o</i> پلاو, <i>palānī</i> پلانی, <i>chhappar-bandī</i>	چهپر بندی
„ (grass),	<i>phūs</i> پھوس
„ (coarse),	<i>kāns</i> کانس
„ (of the <i>Saccharum cylindricum</i>),	<i>ulū</i> اولو
Thatch (light temporary),	<i>ttattī</i> تتی
Thatched or matted door, <i>ttattar</i> تتر, <i>ttattī</i> تتی, <i>jhānp</i>	جهانپ
Thread, string, twine,	<i>sūtlī</i> سوتلی
Truss (roof), or pair of rafters,	<i>kenchī</i> کینچی
Twine, string (cotton),	<i>sūt</i> سوت
„ (hank or skein of),	<i>atteran</i> اثیرن

XII.—ARTS AND SCIENCES.

A.

Abcissa,	<i>matr</i> وتر
Absorbent,	<i>jāzib</i> جاذب
Absorption,	<i>noshīdagī</i> نوشیدگی, <i>jazb</i> جذب
Abstruse,	<i>mughalak</i> مغلق
Absurd,	<i>ghair-i-mumkin</i> غیر ممکن, <i>muhāl</i> محال
Abutment, and	پایه بیرونی یا کناره پل
Abutments of a bridge, {	<i>pāyah berūnī yā kinārak-i-pul</i>
	<i>hudsad-i-pul</i> حدود پل
Abyss,	<i>ghār</i> غار, <i>anmuk</i> انمک, <i>atkāh</i> اتکاه
Acceleration,	<i>mutazā'id</i> متزايد

Accelerated motion,	<i>harkat-i-mutazā'id</i> حرکت متزايد
Acclivity, ascent,	<i>garemah</i> گرہ، <i>farāz</i> فراز، <i>far'eat</i> فرعت
Acephalous,	<i>be-sar</i> بی سر، <i>ba-eadam-i-kallāh</i> بعدم کلہ
Achromatic,	<i>be-rang</i> بی رنگ
Acre,	<i>ekurr</i> ایکڑ
Acrid,	<i>harīf</i> حریف، <i>murr</i> مر، <i>aalqam</i> علقم
Action and re-action,	{ <i>şadmah aor muzāḥmat yā dafa'e</i> صدمہ اور مزاحمت یا دفع
Adamant,	<i>mās</i> ماس، <i>al-mās</i> الماس
Add (to),	<i>jama'e karnā</i> کرنا جمع، <i>jorrnā</i> جوڑنا
Addition (arithmetic),	<i>mūxān</i> میزان، <i>jumlah</i> جملہ
"	<i>jorr</i> جمع، <i>jama'e</i> جمع
Adequate,	<i>mutābik</i> مطابق
Adhesion,	{ <i>lipṭā'o</i> لپٹاؤ، <i>chep</i> چپ، <i>chaspānī</i> چسپائی <i>murāṣalat</i> موافقت
Æther,	<i>ağ-ir</i> ائیر
Aerology,	<i>æilm-i-havā</i> علم ہوا
Aerometry,	<i>kīyās-i-havā</i> قیاس ہوا
Aeroscopy,	<i>nigāh-i-havā</i> نگاہ ہوا
Affinity, connexion,	<i>irtibāt</i> ارتباط، <i>munāsabat</i> مناسبت
Agaric,	<i>aghārīkun</i> اِغارِیقن
Aggregate, ogh	<i>farāham-āwardagi</i> فراہم آوردگی، <i>tajmī'e</i> تجمیع
Agrarian,	<i>mazra'ei</i> مزرعی
Air,	<i>paun</i> ہون، <i>havā</i> ہوا
Air-pump,	<i>ālāh havā nikālney ke wāste</i> آلہ ہوا نکالنے کے واسطے
Alabaster,	<i>marmar-i-safed</i> مرمر سفید، <i>abiāz</i> ابیاض
Alcohol,	<i>phul sharāb</i> پھول شراب
Alembic, still,	{ <i>ambik</i> انبیق، <i>bhabkā</i> بھبکا، <i>bhattī</i> بھٹی <i>dam-band</i> دم بند
Algebra,	<i>abikt-ganit</i> ابکت گنت، <i>jabr-o-muqābilah</i> جبر و مقابلہ
" (negative quantity in),	<i>rin</i> رین

Algebraical,	<i>ahlu-l-jabr</i> اهل الجبر
Alkali,	<i>ashnān</i> اشنان, <i>hurz</i> حرز
„ (fossil),	<i>reh</i> ريه
Alkaline,	<i>zū-hurz</i> ذو حرز, <i>hurzā</i> حرضي
Allocation,	<i>niḥād</i> نهاد
Allocution,	<i>guftār</i> گفتار
Allodial,	<i>mustakill</i> مستقل
Alloy,	<i>kāhash</i> کاهش, <i>kāst</i> کاست
Alluvion,	<i>jabbah</i> جبهه, <i>az āb kashīdah</i> از آب کشیده
Almanac,	<i>takwīm</i> تقویم, <i>yantri</i> ینتري
Alphabet,	<i>hajā</i> هجا
Alphabetically,	<i>hajānah</i> هجانه
Altitude,	<i>samā</i> سما, <i>irtifāe</i> ارتفاع
„ of the pole,	<i>irtifāe-i-kuṭb</i> ارتفاع قطب
„ (to measure an),	<i>irtifāe paimūdah karnā</i> ارتفاع پیموده کرنا
Ambidexter,	<i>zūu-l-yadain</i> ذوالیدین
Amphibious,	<i>ham-ābi ham tābi</i> هم آبی هم تابي
Anachronism,	<i>tazwīr-i-hisāb-i-zamān</i> تزویر حساب زمان
Analogy,	<i>tajnīs</i> تجنیس, <i>taṭābūk</i> تطابق, <i>mashābahat</i> مشابہت
Analysis,	<i>tafrīk</i> (v. <i>tafrīk karnā</i> تفریق کرنا)
Analytical geometry,	<i>hindsuh-bi-l-jabr</i> هندسه بالجبر
Anatomy,	<i>ēilm-i-tashrīḥ</i> علم تشریح
Anatomical,	<i>tashrīḥ-i</i> تشریحی
Angular, angulated,	<i>zū-tiḥr</i> ذو طبر, <i>goshah-dār</i> گوشه دار
An animal cube,	<i>jānvarak</i> جانورک
Annular,	<i>halqah-sā</i> حلقه ما, <i>chahāṭi-dār</i> چهلی دار
Ansated,	<i>dastah-dār</i> دسته دار
Angle,	<i>zāwiyah</i> زاویه
„ (acute),	<i>zāwiyah-i-ḥāddah</i> زاویه حاده
„ (external),	<i>zāwiyah-i-berūnī</i> زاویه بیرونی
„ (internal),	<i>zāwiyah-i-andarūnī</i> زاویه اندرونی

Angle (obtuse),	<i>zāwiyah-i-munfarījah</i> زاویه منفرد
„ (opposite),	<i>zāwiyah-i-mukābil</i> زاویه مقابل
„ (right),	<i>zāwiyah-i-kāimah</i> زاویه قائمه
„ (spherical),	<i>zāwiyah-i-kurwī</i> زاویه کروی
„ (solid),	<i>zāwiyah-i-mujassamah</i> زاویه مجسمه
„ (vertical),	<i>zāwiyah-i-rās</i> زاویه رأس
Angle of depression,	<i>zāwiyah-i-tahtānī</i> زاویه تحتانی
„ elevation,	<i>zāwiyah-i-irtifāʿ</i> زاویه ارتفاع
„ friction,	<i>zāwiyah-i-khudish</i> زاویه خدش
„ incidence,	<i>zāwiyah-i-ittifāk</i> زاویه اتفاقی
„ inclination,	<i>zāwiyah-i-mayl</i> زاویه میل
„ reflection,	<i>zāwiyah-i-murājaʿat</i> زاویه مراجعت
Antarctic pole,	<i>kuṭb-i-janūbī</i> قطب جنوبی
Ante meridian, or A.M.	<i>kablu-ḡ-zuhr</i> قبل الظهر
Ante mundane,	<i>kablu-d-dunyā</i> قبل الدنيا
Antipodes,	{ <i>tahtu-l-arḡ-i-sakan</i> تحت الارض سکن <i>matidu-l-arḡ</i> وتدا الارض
Antique,	<i>derīnah</i> دیرینه, <i>ʿatīk</i> عتیق
Antistrophe,	<i>alʿajzo-ʿalāṣ-ṣadr</i> العجز علی الصدر
Antithesis,	<i>muʿārazat</i> معارضة
Apex,	<i>chouttī</i> چوٹی, <i>rāss</i> رأس, <i>tārah</i> تارکث, <i>auj</i> اوج
Apogeeum,	<i>auj-i-samā</i> اوج سما
Apostrophe (in rhetoric),	<i>iltifāt</i> التفات
Apparatus, machinery, etc.,	<i>jantr alāt</i> جنتر آلات
Appendix,	<i>tatimmah</i> تتمه
Approximation,	<i>nazdīkī</i> نزدیکی, <i>kurb</i> قرب
Apsis (higher) of a planet,	<i>auj</i> اوج
„ (lower) „	<i>ḡazīḡ</i> حضیض
Aquæ fortis (acid. nit.),	<i>tez-āb</i> تیز آب
Aquarius,	<i>kumb'h</i> کیمبه, <i>burj-i-ābī</i> برج آبی, <i>dalm</i> دلمو
Aquatic, watery, etc.,	<i>ābī</i> آبی, <i>jal-jantu</i> جل جنت, <i>jalchar</i> جلیچر
Aqueduct, <i>āb-guzar</i> آبگذر, <i>āb-gūr</i> آبگور, <i>mīzāb</i> میزاب, <i>kahrez</i> ریز	

Aqueous, moist, etc.,	آبی آب-آبی, <i>jal-jantu</i> جل جنت
Arable, <i>ṣālīḥatu-zirāʿat</i> صالحه الزراعت	لايق زراعت <i>lāyak-i-zirāʿat</i>
Arc,	قوس <i>qaws</i>
,, (segment of a circle),	قطعت دایره <i>kitʿeat-i-dā'irah</i>
Arch,	محراب <i>mīhrāb</i>
Archetype,	رسم بنا <i>rasm-i-binā</i>
Architect,	معمار <i>miāmār</i> باني کار <i>bānī-kār</i>
Architecture,	معماري <i>miāmārī</i> بانيکاري <i>bānī-kārī</i>
Archives,	دفتر <i>daftar</i>
Arctic circle,	دایره شمالی <i>dā'irah-i-ṣhamālī</i>
Arctic pole,	قطب شمالی <i>kuṭb-i-ṣhamālī</i>
Area,	مساحت <i>masāḥat</i>
Argent,	سیمین <i>simīn</i>
Argillaceous,	طيني <i>ṭīnī</i> پر گل <i>pur-i-gil</i>
Aries,	برج حمل <i>burj-i-ḥamal</i> میش <i>mesh</i>
Arithmetic, {	علم اعداد <i>ʿilm-i-aʿdād</i> , حساب <i>ḥisāb</i>
,, (units),	علم رقم یا غبار <i>ghubār</i> , or <i>ʿilm-i-raḳam</i> , سیاق <i>siyāq</i>
,, (tens),	یکن <i>yakan</i>
,, (hundreds),	دهاک <i>dahāk</i> دهائی <i>dahā'ī</i> دهن <i>dahan</i>
,, (thousands),	صدن <i>ṣadan</i>
,, (tens of thousands),	هزارن <i>hazāran</i>
,, (hundreds of thousands),	ده هزارن <i>dah-hazāran</i>
,, (millions),	لکن <i>lakan</i>
,, (tens of millions),	کرورن <i>krorran</i>
,, (billions),	ده کرورن <i>dah-krorran</i>
,, (to reduce),	کهرن <i>kharban</i>
,, (carrying figures),	تورنا <i>torrnā</i>
Arithmetician,	تکسیر <i>taksīr</i> , محاسب <i>muḥāsib</i> , گنک <i>ganak</i> رقمچی <i>raḳmchī</i>
Arrears,	بقایا <i>baqāyā</i>
Assay,	عیار <i>ʿayār</i>
,, (to),	عیار کرنا <i>ʿayār karnā</i>

Assayer,	عیار گیر <i>aeayār-gīr</i>
Astrolabe,	امطرلاب <i>usturlāb</i>
Astrology,	علم نجوم <i>æilm-i-nujūm</i> , <i>tanjīm</i> تنجیم, <i>jotish</i> جوتش
Astrologer,	منجم <i>munajjim</i> , نجومی <i>najūmī</i> , جوتشی <i>jotishī</i>
Astronomy,	علم هیئت <i>æilm-i-hai'at</i> , هیأت <i>hai'at</i> , جوتکه <i>jotikkh</i>
Astronomer,	هیئت دان <i>hai'at-dān</i> , جوتکمی <i>jotikkhī</i>
Astronomical table,	جدول <i>jadval</i> , زابچه <i>zā'ichah</i> , زنج <i>zīj</i>
Asymptote,	متنفر المقات <i>mutanaffaru-l-mulākāt</i>
Atmosphere, heavens, ether, firmament,	آکاس <i>ākās</i> , هوا <i>hawā</i>
Atmospheric,	هوائی <i>hawā'ī</i>
Atom,	ذره <i>zarrah</i> , ذری <i>zarrī</i> , توکا <i>ttūkā</i> , توک <i>ttūk</i>
Attraction,	جذب <i>jazb</i> , کشش <i>kashish</i> , قوت جاذبه <i>kūwat-i-jāzibah</i>
„ (of cohesion),	کشش اتصال <i>kashish-i-ittiṣāl</i>
„ (of gravitation),	کشش زمین <i>kashish-i-zamīn</i>
Autumn,	خزان <i>khazān</i>
Axis,	محور <i>mihvar</i>
Axle-tree,	دهوری <i>dhurī</i>
Azimuth (the),	السمت <i>as-samt</i>

B.

Balance,	ترازو <i>tarāzū</i> , میزان <i>mizān</i>
„ (to),	معدالت کرنا <i>muḥādalat karnā</i> , تلنا <i>tulnā</i>
Bar, court of justice,	پهاگت <i>phāṭṭak</i> , اجلاس <i>ijlās</i>
Bastion,	برج <i>burj</i> , باسطیون <i>bāstīūn</i>
Battlemented,	کنگره دار <i>kangurah-dār</i> , کنگ <i>karḥh</i>
Beam, ray of light,	پرتو <i>partaw</i> , شعله <i>shuelah</i> , رخس <i>rakshsh</i>
Bear (Greater),	دب اکبر <i>dubb-i-akbar</i>
„ (Lesser),	دب اصغر <i>dubb-i-aṣghar</i>
Belles Lettres,	انشا <i>inshā</i>
Benzoin (gum), styrax,	سلاجت <i>silājīt</i>
Bibulous,	جاذب <i>jāzib</i>
Bifarious,	مضاعف <i>muḥāḥaf</i> , مناصفة <i>munāṣafatān</i>

Bifurcated,	<i>do-shākhah</i> دو شاخه, <i>kāz</i> کاز
Binocular,	<i>ahl-i-do chashm</i> اهل دو چشم
Binomial theorem,	<i>kāẓidah-i-newton ṣāhib</i> قاعده نیوتن صاحب
Birdlime,	<i>shalm</i> شلم
Bitumen, naptha,	<i>nafāt</i> نفاط, <i>niṣṭ</i> نیسط
Bigah (of land, 120 square feet),	<i>bīgah</i> بیگه
Blockade,	<i>muḥāṣarah</i> محاصره
Bodies,	<i>ajsām</i> اجسام
Botany,	<i>ʿilm-i-nabāt</i> علم نباتات
Bracket,	<i>khat-i-wahdāniyat</i> خط وحدانیت
Brazier, chafing-dish,	<i>ātaṣh-dān</i> آتش دان, <i>angethī</i> انگیته
Breadth,	<i>bar</i> بر, <i>pāṭṭ</i> پات
Bridge (see Bridge-building, etc.)	<i>pūl</i> پول, <i>pul</i> پل
Broad, wide,	<i>bar-dār</i> بردار
Bubble,	<i>hubāb</i> حباب, <i>burrburrā</i> بربررا, <i>burburā</i> بربرا
Bung, gag, plug,	<i>ghattā</i> گھٹا, <i>ghattā</i> غٹا
Burning-glass,	<i>ātashī-shīshah</i> آتشی شیشه

C.

Calculus,	<i>ʿilm-i-juziyyāt-o-kulliyāt</i> علم جزیات و کلیات
Cancer (the sign),	<i>kark</i> کرک, <i>saratān</i> سرطان
Canal,	<i>nahr</i> نهر
Canopus,	<i>suhail</i> سهیل
Capricorn (tropic),	<i>burj-i-jadī</i> برج جدی
Capricornus,	<i>makar</i> مکر, <i>burj-i-jadī</i> برج جدی
Carnivorous,	<i>mās-ādharī</i> ماس آدهاری
Casual,	<i>ittifāk-i</i> اتفاقی
Catalogue,	<i>silsilah</i> سلسله
Celestial, holy,	<i>kuds-īyah</i> قدسیه, <i>falakī</i> فلکی
Centering,	<i>ddāt</i> ذات, <i>kālīb</i> قالب, <i>kālbut</i> کالبوت
Centre, or axis of a pulley,	<i>mihmar</i> محور
ntre (a),	<i>madār</i> مدار

Centre (the),	<i>markaz</i> مرکز
„ of the earth,	<i>hazīz-i-kaer-i-zamīn</i> حضيض قعر زمین
„ of gravity,	<i>markaz-i-ḡikl</i> مرکز ثقل
Centrifugal,	<i>az-miān gurez</i> از میان گریز
„ force,	<i>kūwat-i-mutanaffaru-l-markaz</i> قوت متنافر المركز
Centripetal,	<i>bah miān nazdīk kunā</i> به میان نزدیک کنا
„ force,	<i>kūwat-i-mutaʿallīku-l-markaz</i> قوت متعلق المركز
Centuple,	<i>ṣad chandān</i> صد چندان
Chafing-dish, brazier,	<i>ātaṣh-dān</i> آتش دان, <i>angetthī</i> انگیته
Chain,	<i>zanjīr</i> زنجیر, <i>sankalī</i> سنکلی, <i>sankal</i> سنکل
Chalybeate,	<i>bā āhan āmez</i> با آهن آمیز
Chaos,	<i>hiyūlā'e arvatī</i> هیولای اولی
Charge (as of powder, etc.)	<i>bār</i> بار
Check, money order (in geometry, a line, dash, crease),	<i>ttip</i> تپ
Chemistry, alchemy,	<i>ʿilm-i-kīmīyā</i> علم کیمیا
Chord,	<i>waṭr</i> وتر
„ (in geometry, a line, a dash, etc.),	<i>lakhīr</i> لکیر, <i>ghīr</i> گیر
Chorography,	<i>takhṭīṭ-i-bilād</i> تخطیط بلاد
Chorus,	<i>upaj</i> آپج
Cinque-foil,	<i>panj-angusht</i> پنج انگشت
Cipher (in arithmetic),	<i>sunṇ</i> سن, <i>ṣifr</i> صفر
Circle,	<i>dā'irah</i> دایره
„ (centre of a),	<i>khafīfī dā'irah</i> خفیفی دایره
„ (made by compasses),	<i>purgār</i> پرگار
„ (mathematical),	<i>shakl-i-mustadīr</i> شکل مستدیر
Circular motion,	<i>ḥarkat-i-istadārah</i> حرکت استداره
Circulation,	<i>ijrā</i> اجرا
Circumference,	<i>gird</i> گرد, <i>gher</i> گهر, <i>auras chau-ras</i> اورس چورس
„ (of a circle),	{ <i>muhīt-i-dā'irah</i> محیط دایره <i>khatt-i-mustadīr</i> خط مستدیر
Clapper (of a bell),	<i>lattkan</i> لٹکن
Clime, region,	<i>iktīm</i> بزم

Climate, temperature,	آب و هوا <i>āb-o-hawā</i>
Clock or watch,	ساعت <i>sā'at</i>
Cloud,	ابر <i>abr</i>
Clouded, party-coloured, pie-bald,	ابلی <i>abr-i ablaḳ</i>
Coagulation,	جماء <i>jamā'o</i> , آنٹی <i>āntihī</i>
Cobweb,	تار عنکبوت <i>tar-i-eankabūt</i> , جالا <i>jālā</i> , تنه <i>tanah</i>
Co-efficients,	امثال <i>amṣāl</i> , سر <i>sir</i>
Cog of a wheel,	دانتی <i>dāntī</i> , کھونٹی <i>khūntī</i>
Coil (a),	لپیٹ <i>lapett</i>
Colossian, giant-like,	عفریت آسا <i>eafrīt-āsā</i>
Colossus (a),	بت عظیم <i>but-i-aẓīm</i>
Column (see Building),	ستون <i>sutūn</i> , رکن <i>rukn</i>
Columnar,	در وجه ستون <i>dar wajh-i-sutūn</i>
Combination,	اختلاف <i>ikhtilāf</i> , اجتماع <i>ijtimā'e</i>
Combustible,	آتش زدگی <i>ātaṣh-zadagī</i> , آتش آنکیز <i>ātash-āngez</i>
	آتشگیر <i>ātash-gīr</i>
Combustibles,	آتشزنه <i>ātashzanah</i> , آتشگیر <i>ātash-gīrah</i>
	انبانک <i>ambānak</i>
Combustion,	افروختگی <i>afrokhtagī</i> , سوختگی <i>sokhtagī</i>
Comet,	دم دار یا دنباله ستاره <i>dum-dār, yā dambālah sitārah</i>
	پوچھا تارا <i>pūchhā tārā</i>
Common measure,	مقسوم علیه مشترک <i>maksūm-e'alaihi-mushtarak</i>
„ multiple,	ضعف مشترک <i>ẓa'ef-i-mushtarak</i>
Compass, circuit,	گھیرا <i>gahe-rā</i>
„ (mariner's)	قطب نما <i>kuṭb-numā</i>
Compasses (pair of),	پرکار <i>parkār</i> , پرگار <i>pargār</i>
Complement,	تمامی <i>tamāmī</i>
„ of an angle,	تمامی زاویه <i>tamāmī zāwiah</i>
„ of a parallelogram,	تمامی متوازی الاضلاع <i>tamāmī mutavāzīu-l-azlā'e</i>
Composition,	مرکب کرنا <i>murakkab karnā</i>
Compound,	مرکب <i>murakkab</i>

Concatenated,	مسلسل <i>musalsal</i>
Concatenation,	سلسله <i>silsilah</i>
Concave,	منهزم <i>munhazam</i> , مجوف <i>mujawaf</i>
Concavity,	هزمت <i>hazmat</i> , جوف <i>jauf</i>
Concentric,	هم مرکز <i>ham-markaz</i>
Concrete, adj.,	جامد <i>jāmid</i> , (the material), کانکریت <i>kānkrīt</i>
Concussion,	مصادرات <i>muṣādarat</i> , رعدت <i>raʿdat</i> , حرکت <i>ḥarkat</i>
Cone,	مخروط مستدیر <i>makhṛūt-i-mustadīrah</i> , مخروطات <i>makhṛūtāt</i>
„ (truncated),	مخروط ناقص <i>makhṛūt-i-nākiṣ</i>
Congelation,	تجمید <i>tajmīd</i> , انجماد <i>injimād</i>
To conglomerate,	توشیع کرنا <i>tamshīʿ karnā</i>
Conic sections,	تراشای مخروط <i>tarāshī-i-makhṛūt</i>
Conic,	مخروطه منسوب <i>makhṛūtāt-mansub</i>
Conjunction of the planets,	قران <i>qirān</i> , اقتران <i>iktirān</i>
Con-natural,	هم طبیعت <i>ham-ṭabiʿat</i>
Co-ordinates,	اوتار <i>avatār</i>
Consecutive,	خلفی <i>khalaḥī</i> , پی در پی <i>pa'e dar pa'e</i>
Constellation, {	برج <i>burj</i> , نکهشتر <i>nakhshatr</i> , کوکب <i>kawkab</i>
„ Aries,	برج حمل <i>burj-i-ḥamal</i> <i>barrah</i>
„ Taurus,	ثور <i>ṣawr</i>
„ Gemini,	جوزا <i>janzā</i> , دو پیکرا <i>do-paikarā</i>
„ Cancer,	سرطان <i>saratān</i> , خرچنگ <i>kharchang</i>
„ Leo,	اسد <i>asad</i> , شیر <i>sher</i>
„ Virgo,	سنبله <i>sumbulah</i> , خوشه <i>khoshah</i>
„ Libra,	میزان <i>mizān</i>
„ Scorpio,	عقرب <i>ʿakrab</i>
„ Sagittarius,	قوس <i>qaws</i>
„ Capricornus,	جدی <i>jadī</i>
„ Aquarius,	دلو <i>dabw</i> , آبی <i>ābī</i>
„ Pisces,	سمک <i>samak</i> , حوت <i>ḥūt</i> , مین <i>mīn</i>
Contact,	ماس <i>mass</i> , اتصال <i>ittiṣāl</i>

Context,	<i>matin</i> متین, <i>mattan</i> متن
Continually,	<i>lagtā-lagāt</i> لگتا لگتا
Convex,	<i>puj</i> قوز, <i>kubbah-dār</i> قبة دار, <i>kūz</i> قوز
Convexities (arches),	(Pl. of <i>azlāe</i> ضلع)
Convexity,	<i>kubbah-dārī</i> قوزي قبة داري
Corneous,	<i>karn-āsā</i> قرن آسا
Corner-stone,	<i>hajar-i-kinār</i> حجر کنار, <i>sang-i-goshah</i> سنگ گوشه
Cornice,	<i>kirnas</i> تاج دیوار, <i>kankurah</i> کنکره, <i>tāj-i-dimār</i> تاج دیوار
Corollary (a),	<i>natijah</i> نتیجه, <i>itmām</i> اتمام
Corpuscle (atom)	<i>zarrah</i> ذره, <i>rezah</i> ریزه
Corpuscular,	<i>zarrah-nār</i> ذره وار, <i>rezah-nār</i> ریزه وار
Corrosion,	<i>lahs</i> لاس, <i>akil</i> اکل
Corruscation,	<i>dirakhsh</i> درخش, <i>tābīsh</i> تابش
Cosmography,	<i>hayt-i-dunyā</i> هیئت دنیا
Countermines,	{ <i>naḳab bar naḳab banānā</i> نقب بر نقب بنانا <i>nagham-zer-i-nagham-khodnā</i> نغم زیر نغم کهودنا
Cow-dung (dried),	(small) <i>uplī</i> اوپلی, <i>uplā</i> اوپلا
Crepuscle,	<i>shafuk</i> شفق
Cross-bar,	<i>æarkūt</i> عرقت
„ shot,	<i>golah-i-band kashī</i> گله بند کشی
Crucible,	<i>būtah</i> بوتاه
Crystal,	<i>phattak</i> پتاک, <i>bilaur</i> بلور
Cube (a),	<i>kaeb</i> کعب
Cubic,	<i>mukaeb</i> مکعب
Cubit,	<i>dast</i> دست
Cuniform,	<i>gāwah-āsā</i> گاهه آسا
Curve line,	<i>khatt-i-munḥanī</i> خط منحنی
Curved,	<i>munḥanī</i> منحنی, <i>māyil</i> مایل
Curvilinear,	<i>bā khatt-i-munḥanī</i> با خط منحنی
Cut-water,	<i>āb-tarāsh</i> آب تراش
Cycle,	<i>daur-i-shams</i> دور شمس, <i>daur-i-kamr</i> دور قمر, <i>daur</i> دور

Cylinder,	<i>mūtt</i> موت, <i>istimānah-i-mustadīrah</i> استوانه مستديره
Cylindrical,	<i>istimānah mansūb</i> استوانه منسوب
Cyphers, in arithmetic,	(Pl. of <i>aṣṣ-fār</i> صفر) <i>aṣṣ-fār</i>

D.

To dam,	<i>sadd karnā</i> سد کرنا, <i>bandrūgh banānā</i> بندرugh بنانا
Data,	<i>muḥaddamāt-i-maʿlūmah</i> مقدمات معلومه
Decade,	<i>dah</i> ده, <i>ʿaasharah</i> عشرة
Decagon,	<i>miʿaashshar</i> معشر
Decimal (a),	<i>ʿaushār</i> عشر, <i>taʿashīr</i> تعشير
Decimal, adj.	<i>ʿaashāriyat</i> اعشارية
,, fraction,	<i>kusūr-i-ʿaashāriyat</i> کسور اعشارية
,, point,	<i>ʿalāmat-i-ayẓān yāʿnī</i> (°) علامت ايضاً يعني
Declination, descent,	{ <i>mayl kisi siyārah kā ṭarf astwāk</i> ميل کسی سیاره کا طرف استوا کے <i>mayl kisi siyyārah kā ṭaraf khaṭṭ-i-istimān kī</i>
,, (in astronomy),	<i>inhirāf</i> انحراف
Declivity (down hill),	<i>shēb</i> شیب
Deep, unfathomable,	<i>athāh</i> اتهاہ, <i>athā</i> اتها, <i>gaha-irā</i> گہرا
Definition,	<i>naṣf</i> نصف, <i>ḥadūd</i> حدود
Deflection, declination,	<i>inhirāf</i> انحراف
Degree,	<i>darjah</i> درجہ
Deluge,	<i>jalār-nam</i> جلارنو, <i>sailāb</i> سیلاب
Demi,	<i>nīm</i> نیم, <i>naṣf</i> نصف
Denominator,	<i>nasab-numā</i> نسب نما
Density,	<i>kaṣāfat</i> کثافت
Departure,	{ <i>ṭūl yā fāṣilah naṣfu-n-nahār se</i> طول یا فاصله نصف النهار سے <i>ṭūl yā fāṣilah naṣfu-n-nahār se</i>
Depth,	<i>gambhīr</i> گہیرائی, <i>gaiḥ-rā</i> گہرائی
Design,	<i>ijād</i> ایجاد, <i>manṣūbah</i> منصوبہ
Descent, declination,	<i>utār</i> اتار, <i>inhirāf</i> انحراف
Dew,	<i>shab-nam</i> شب نم

Diagonal,	{ قطر <i>kuṭr</i> , وتر <i>waṭr</i> از گوشه تا به گوشه <i>az goṣṣah tā bah goṣṣah</i>
Diagram,	شکل <i>shakl</i> , جنتر <i>jantr</i>
Dial (sun),	{ دھوپ گھڑی <i>dhūp-gharri</i> , جنتر <i>jantr</i> آفتاب ساعتی <i>āftāb sā-eatī</i>
Diameter,	قطر <i>kuṭr</i>
Diamond,	هیرا <i>hīrā</i> , الماس <i>al-mās</i>
„ pencil,	هیرے کی قلم <i>hīrey kī kalam</i>
Diaphanous,	شفاف <i>shaffāf</i>
Die (a),	سکہ <i>sikkah</i>
Differential,	جزیات <i>juziyāt</i>
„ calculus,	حساب جزیات <i>ḥisāb-i-juziyāt</i>
Digit,	ہندسہ <i>hindisah</i> , رقم <i>raqm</i>
Dimension,	اندازہ <i>andāzah</i> , ابعاد ثلاثہ <i>abʿād-i-ṣalāṣah</i>
Direct,	مستقیم <i>mustakīm</i> , سیدھا <i>sīdhā</i>
Direction,	سمت <i>samt</i> or <i>simt</i>
Director,	دلیل <i>dalīl</i>
Directrix,	خط بنیادی <i>khatt-i-bunyādī</i>
Disc,	قرص <i>kurs</i>
Discount,	بٹا <i>battā</i>
Distiller of spirits,	آب کار <i>āb-kār</i>
„ (the business of, and tax on),	آب کاری <i>āb-kārī</i>
Divisibility,	قابلیت انقسام <i>kābīlīyat-i-inḳisām</i>
Division (simple),	قسمت <i>kismat</i> , تقسیم <i>taksīm</i>
„ (compound),	قسمت مرکب <i>kismat-i-murakkab</i>
Divisor, divider,	{ مقسوم علیہ <i>maḳṣūm ʿalayih</i> , مقسم <i>muḳassim</i> قاسم <i>kāsim</i>
Dodecagon,	بارہ ضلع کی شکل <i>bārah ṣalāʿ kī shakl</i>
Dry-rot,	گھن <i>ghun</i>
Ductile,	ملائیم <i>mulāyīm</i>
Duplicate (of bill of exchange),	پیٹھ <i>paithh</i>

Durability,
Dysentery, diarrhoea,

استقامت *istikāmat*
اتسار *atisār*

E.

Earthquake,	{ <i>tazalzul</i> زلزله, <i>larzah</i> لرزه, <i>bhūkamp</i> بهوکمپ <i>zalzalah</i> زلزله
East,	<i>mushrik</i> مشرق, <i>pūrab</i> پورب, <i>shark</i> شرق
Ebony,	(adj. <i>ābnūsī</i> آبنوسی), <i>ābnūs</i> آبنوس
Ebullition, effervescence,	<i>eanāshir</i> عناصر, <i>josh</i> جوش
Eccentric,	<i>az mī'ān gurez</i> از میان گریز
Eccentricity of an ellipse,	{ خارج المركز بیضوی <i>khārijū-l-markaz-i-baizavī</i>
Echo,	<i>āwāz-i-bāzgasht</i> آواز بازگشت, <i>radd-i-ṣadā</i> رد صدا
Eclipse,	<i>kaṣāfat</i> کسافت, <i>grahan</i> گرهن
„ (total),	<i>sarb gahan</i> or <i>grahan</i> سرب گهن یا گرهن
„ of the sun,	<i>kusūf</i> کسوف
„ of the moon,	<i>khusūf</i> خسوف
Ecliptic,	{ طریق الشمس <i>tarīku-sh-shams</i> منطقة البروج <i>minṭaqatu-l-burūj</i>
Eddy,	<i>bhaunrā</i> بهونرا
Efflux,	<i>rez</i> ریز, <i>rezish</i> ریزش
Egypt,	<i>miṣr</i> مصر
Elastic,	<i>jihān</i> جهان, <i>khezān</i> خیزان
Electrical,	<i>jāzib</i> جاذب
Electricity, <i>kashish</i> کشش, <i>kah-rubā'ī</i> کاه ربائی, <i>jazb</i> جذب, <i>bijṭi</i> بجلی	
Electric telegraph,	<i>ddāk bijṭi</i> داک بجلی
Elements, principles,	<i>astaksāt</i> اسطکسات
Elevation,	<i>anchā'ī</i> اونچائی, <i>angex</i> انگیز, <i>irtifāʿ</i> ارتفاع
Ellipse,	<i>baizavī</i> بیضوی
Ellipsoid,	<i>baizah</i> بیض
Embankment,	<i>bhurā'o</i> بهراو, <i>band</i> بند
Emblem,	<i>īmā</i> ایما

Engine,	<i>jantra</i> جنتر, <i>yantra</i> ينتر, <i>kal</i> كل
,, (steam),	<i>kal-i-dūkhānī</i> كل دوخانی
Engraving,	<i>kandan</i> کندن
Enneagon,	<i>mutassae</i> متسع
Epilepsy,	<i>apa-smār</i> اپسمار
Epilogue,	<i>khātimah</i> خاتمه
Equal, neutral,	<i>musāwī</i> مساوی
Equation,	<i>musāwāt</i> مساواة
,, (simple),	<i>musāwāt-i-darjah-i-anwal</i> مساواة درجه اول
,, (quadratic),	<i>musāwāt-i-darjah-i-dūyam</i> مساواة درجه دوم
,, (third order, etc.),	<i>musāwāt-i-darjah-i-seum, æalā hazāu-l-kiyās</i> مساواة درجه سوم علي هذا القياس
,, (intermediate),	<i>musāwāt-i-ghair-i-munkaṭi'e</i> مساواة غير منقطع
Equator,	<i>khatt-i-i'etidāl</i> خط اعتدال, <i>khatt-i-istirā</i> خط استوا
Equilibrium,	<i>mucāadalat</i> معادلت, <i>sākin</i> ساكن, <i>tullā hu'a</i> تلا هو
Equilateral,	<i>musāwīu-l-aṣalāe</i> مساوي الاضلاع
Equinox (the),	<i>i'etidālu-l-lail o un-nahār</i> اعتدال الليل و النهار
Equinox (vernal),	<i>i'etidāl-i-rabi'e</i> اعتدال ربيع
,, (autumnal),	<i>i'etidāl-i-kharifī</i> اعتدال خريفي
Equinoxial line, equator,	<i>khatt-i-i'etidāl</i> خط اعتدال
Era,	<i>sākā</i> ساکا
Essay,	<i>āzmā'ish</i> آزمایش
Essential property of bodies,	<i>ṣifāt-i-zātī'ah-i-aṣām</i> صفات ذاتیه اجسام
Ethics,	<i>akhlāk</i> اخلاق
Euclid;	<i>aklīdus</i> اقلیدس
Euclid's elements,	<i>tahrīr-i-aklīdus</i> تحریر اقلیدس
Euphony,	<i>taḥsin-i-talaffuẓ</i> تحسین تلفظ
Evaporation,	<i>bukhār</i> بخار, <i>naḥḥ</i> نبح, <i>bakhīr</i> بخیر
Even number,	<i>juft</i> جفت
Excavation,	<i>khodā'i</i> کهودائی

Excess,	<i>adhikā'ī</i> ادھکائی
Excessive,	<i>adhik</i> ادھک
Exchange,	<i>battā</i> بتا
Exhalation,	<i>riḥ</i> ریج
Experiment,	<i>tajribah</i> تجرید, <i>āzmā'ish</i> آزمایش
Extension,	<i>khichā'o</i> کھچاو
„ (in mechanics),	<i>abaeād-i-ḡalāḡah</i> ابعاد ثلاثہ
Extraction of roots,	<i>juzr lenā</i> جزر لینا
Extrados,	{ بیرونی منحنی خط محراب کا <i>berūnī munḡanī khatt mīhrāb kā</i>

F.

Fabric,	<i>sākht</i> ساخت
Fathom,	<i>nām</i> وام, <i>kāmat</i> قامت, <i>bam</i> بام, <i>bām</i> بام
Felloe of a wheel,	<i>dā'ir-i-aeajalat</i> دایر عجلت
Fibre,	<i>reshak</i> ریشہ
Field-book,	<i>paimā'ish kī kitāb</i> پیمایش کی کتاب
Figure,	<i>shakl</i> شکل
„ (arithmetical),	<i>hindisah</i> ہندسہ, <i>ṣifr</i> صفر, <i>aedad</i> عدد, <i>raḡm</i> رقم
„ (geometrical),	<i>jadwal</i> جدول
„ (equilateral),	<i>shakl-i-musāwīu-l-aḡalāe</i> شکل مساوی الاضلاع
„ (equiangular),	{ شکل مساوی الزاویہ <i>shakl-i-musāwīu-l-zāwīyah</i>
Fiery, flaming,	<i>ātash-bār</i> آتش بار
„ (striking),	<i>ātash-zan</i> آتش زن
Filings,	<i>burādah</i> برادہ
Fire-engine (squirt, jack, etc.),	<i>damkalā</i> دمکلا
Firmament,	<i>āsmān</i> آسمان
Fixed stars,	<i>sitārah-i-ṡarābit</i> ستارہ ثوابت
Flaming, fiery,	<i>ātash-bār</i> آتش بار
Flax (<i>Linum usitatissimum</i>),	<i>ataṡī</i> اتسی
Flexibility,	<i>luḡhak</i> لچک

Fluid,	<i>saīyāl</i> سیال
Fluxions,	<i>ḥisāb-i-juziyāt-o-kulliyāt</i> حساب جزیات و کلیات
Focus,	<i>nuḳāt-i-ātashī</i> نقاط آتشی
„ of a burning glass,	<i>tipkā</i> تیکا
Fog, mist,	<i>dhundh</i> دھندہ, <i>bukhār</i> بخار, <i>ghubār</i> غبار
Font for ablutions,	<i>chah-bachah</i> چہبچہ
Force,	<i>kūwat</i> قوت
„ (centripetal),	<i>kūratu-l-markaz</i> قوت المركز
„ (centrifugal),	<i>kūwat-i-mutanaffiru-l-markaz</i> قوت متنفر المركز
Forge,	<i>ā-hangar-khānah</i> آہنگر خانہ
Fortification,	<i>æilm-i-taḥṣīn</i> علم تحصین
Fossil, mineral,	<i>kānī</i> کانی, <i>maʿadanī</i> معدنی
Fossil (a),	(Fossils, <i>jamādāt</i> جمادات), <i>jamād</i> جماد
Foundation,	<i>bunyād</i> بنیاد
Foundry,	<i>ṣafār khānah</i> صفار خانہ, <i>kalbud khānah</i> کالبد خانہ
Fraction,	<i>maksur</i> مکسر, <i>kasr</i> کسر
„ (simple),	<i>kasr-i-mufrad</i> کسر مفرد
„ (compound),	<i>kasr-i-murakkab</i> کسر مرکب
„ (proper)	<i>kasr-i-wājib</i> کسر واجب
„ (improper),	<i>kasr-i-ghair-i-wājib</i> کسر غیر واجب
„ (complex),	<i>kasr-i-mulattaf</i> کسر ملطف
Fractions of integral numbers,	<i>kusūr-i-aʿḍad</i> کسور عدد
Fractional number,	<i>aʿḍad-i-kusūr</i> عدد کسور
To reduce to fractions or fractional numbers,	<i>jabr karnā</i> جبر کرنا
Friction, <i>tahkīk</i> تحکیک, <i>khudish</i> خدش, <i>ragarr</i> رگڑ, <i>mālīsh</i> مالش	
Frustrum,	<i>makhṛūt-i-nāḳīṣ</i> مخروط ناقص
Fulcrum,	<i>markaz-i-ḥarkat</i> مرکز حرکت
Fulminating,	<i>bakhnū</i> بخنو, <i>barqān</i> برقان
Fundamental,	<i>aṣl-i-</i> اصلی
Funnel,	<i>purī</i> پرنی
Fusion, Liquefaction,	<i>gudākhtagī</i> گداختگی, <i>piḡlāt</i> پگلات

G.

Gamut (the),	<i>sur</i> سر
Gemini,	<i>mithun</i> مِثُون, <i>do-paikar</i> دو پیکر, <i>jauzā</i> جوزا
Geography,	<i>æilm-jughrāfiāh</i> علم جغرافیه
Geology,	<i>æilm-i-maʿdanīyāt</i> علم معدنیات
Geometry,	<i>hindisah</i> هندسه, <i>muhandsī</i> مهندسی
Girdar,	<i>latihah</i> لتهه, <i>shaktir</i> شکتیر
Glare (as from sun or fire),	<i>tāb</i> تاب, <i>tā'o</i> تاو, <i>ānch</i> آنچ
Glass,	<i>shīshah</i> شیشه
„ (burning),	<i>ātashī-shīshah</i> آتشی شیشه
„ (hour),	<i>shīshah-ṣā-ʿat</i> شیشه ساعت
Globe,	<i>jirm</i> جرم, <i>kurah</i> کره
„ (celestial),	<i>kurah-i-falakī</i> کره فلکی
„ (terrestrial),	<i>kurah-i-arzī</i> کره ارضی
Globule,	<i>kurah-i-khurd</i> کره خرد
Gnomon (style of a dial),	<i>æakrab</i> عقرب, <i>mikyās</i> مقیاس
Graft (a),	<i>pairvand</i> پیوند
Grammar,	<i>wyākaran</i> ویاکرن, <i>ṣarf-o-naḥw</i> صرف و نحو
Gravitation,	<i>kashish-i-ḡikl</i> کشش ثقل
Gravity,	<i>ḡikl</i> ثقل
Greatest, common measure,	<i>maḡsūm-alih-aezam</i> مقسوم الیه اعظم
Ground-plan,	<i>rasm-i-binā</i> رسم بنا
Grout,	<i>sandlah</i> سندله

H.

Half-driven (stake, etc.),	<i>add-garrhā</i> اَدّ گَرّها
Halo round the moon, or sun,	<i>khallā</i> کهلا { <i>sarāchah-i-shams</i> سراجہ شمس
Hemisphere,	<i>niṣfu-l-dā'irā</i> نصف الدایرا, <i>niṣfu-l-arz</i> نصف الارض
Hemp (Cannabis sativa),	<i>san</i> سن

Heptagon,	{ <i>musabbah</i> مسبع <i>haft pahlū, yā goshah</i> هفت پهلو یا گوشه
Hermes,	<i>harmas</i> هرمس, <i>harmīs</i> هرمیس
Hexagon,	{ <i>musaddas</i> مسدس <i>shash pahlū, yā goshah</i> شش پهلو یا گوشه
Hexagonal,	<i>musaddas</i> مسدس
Hippopotamus,	<i>barnīk</i> اسب نیلاب, <i>asp-i-nīlāb</i> برنیک
Hodiernal,	<i>im-rozī</i> ام روزینه, <i>im-rozīnah</i> ام روزی
Homogeneous,	<i>ek-jīns</i> یکت جنس, <i>ek-gūnah</i> یکت گونه
Horizon,	<i>kinārah-i-āsmān</i> افق, <i>ufuk</i> کناره آسمان
Horizontal,	<i>ba-khāfīk-i-masāwī</i> افاقی, <i>afākī</i> بخافیک مساوی
Horizontally,	<i>ufakān</i> در طریق مساوی, <i>dar tarīk-i-masāwī</i> افق
Horoscope,	<i>zā'ichah</i> نجم, <i>najm</i> زایچه
Hour,	<i>ghantīkah</i> گهنته
Hurricane,	<i>tūfān</i> طوفان
Hydraulics,	<i>āb-shīnāsī</i> آب شناسی
Hydrostatics,	<i>āilm-i-āb</i> علم آب
Hyperbolic,	<i>majāz</i> مجازی, <i>ba'ēdu-l-bayzanī</i> بعید البیضوی
Hyperbolical,	<i>majāzī</i> مجازی
Hypothenuse,	{ وتر مثلث قائمه الزاویه <i>natr-i-muṣallāḥ k̄ā-īmu-z-zāwīah</i>
„ of a triangle,	<i>karan</i> کرن
Hypothesis,	<i>anū-mān</i> فرض کیا هوا, <i>farz-kī ā hū'ā</i> ان مان

I.

Icele,	<i>kalam</i> کلفشنگ, <i>kalfashang</i> قلم
Igneous,	<i>ātashī</i> ناری, <i>nārī</i> آتشی
Impenetrability,	<i>imtanā'ī-tadākhīl</i> امتناع تداخل
Impulse (effect of one body) acting on another,	{ <i>kūwat-i-daf'aeat</i> قوت دفعات <i>taswīk</i> تسویق
Impulsive force,	<i>kūwat-i-muḥarrikah</i> قوت محرکه
h (an), a finger or thumb,	<i>angul</i> انگل

Incrusted,	<i>andūd</i> اندود
Incomplete,	<i>nākiš</i> ناقص
Index (an),	<i>namūn</i> نمون, <i>numā</i> نما
Indigestible,	<i>a-pathyah</i> اپتیه
Indigestion,	<i>bad-hazm-i</i> بد هضمی
Inertia, <i>æadam-i-sukūnat</i> عدم سکونت, <i>æadam-i-taharruk</i> عدم تحرک	
Inflammability,	<i>ihtirāk</i> احتراق, <i>kūwat-i-soz</i> قوت سوز
Inflammable,	<i>soz-pazīr</i> سوز پذیر
Inflation,	<i>phugāt</i> پهگات
Influx,	<i>nuṣūl</i> وصول, <i>dar-āmad</i> در آمد
Ingot,	<i>sallākh</i> سلاخ
Inlet, jet-d'eau,	<i>mambae</i> منبع, <i>khalāṣī-i-bambā</i> خلاصی بنبا
Insertion,	<i>idkhāl</i> ادخال
Intercalary,	<i>kabīsā</i> کبیسا, <i>kabīseh</i> کبیسه
„ year, leap-year,	<i>sāl-i-kabīseh</i> سال کبیسه
Integral calculus,	<i>ḥisāb-i-kullīyāt</i> حساب کلیات
Interjection,	<i>ḥarf-i-midā</i> حرف ندا
To intrench, <i>morchal banānā</i> بنانا مورچل, <i>mataris karnā</i> مکرنا	
Intrenchment,	<i>morchal</i> مورچل, <i>mataris</i> مترس
Inundation,	<i>sailāb</i> سیلاب, <i>sail</i> سیل
Invention,	<i>ibdāʿ</i> ابداع
Inverted arches,	<i>mīhrāb-i-muʿākūs</i> محراب معکوس
Involution,	<i>pech</i> پیچ, <i>ṣaʿūd</i> صعود
To irrigate,	<i>āb denā</i> آب دینا
Irrigation,	<i>āb-yārī</i> آبیاری
Island,	<i>ṭāpū</i> تاپو, <i>jazīrah</i> جزیره
Isthmus,	<i>khāknāʾī</i> خاکنائی, <i>gardanah zamīn</i> گردنه زمین

J.

Jet d'eau,	<i>bambā</i> بنبا
Joint,	<i>pherī</i> پهری, <i>jorr</i> جوڑ
Joist,	<i>tīr</i> تیر, <i>jāʾiz</i> جائز, <i>shahtīr</i> شہتیر

Jupiter,

birhaspat برهسپت, *mushtari* مشتري

K.

Key-stone,

دات محراب *ddātt-i-mihṛāb*

,, (of an arch),

{ سنگ در میان کمر عارت
sang dar-mi'ān-i-kamr-i-aimārat

L.

Labial,

شفي *shafī*

Laboratory,

کار خانه کیمیاگر *kār-khānah-i-kīmiyā-gar*

Lac (gum), also sealing-wax,

لاک لاکه, *lākh, lāk*

Lamina,

طبق صفيحت, *ṭabak ṣafī-ḥat*

Laminated,

صفيحت دار *ṣafī-ḥat-dār*

Lamp-black,

دوده چراغ *dūdah-i-chirāgh*

Lapidary,

حکاک *hakkāk*

Lapis-lazuli,

مینا لاچورد, *lājward, minā*

Land,

زمین بوم, *būm, zamīn*

,, (waste),

بانجر *banjar*,, (where water may be found near the surface),
also adj., wet, damp, etc.,{ انوب *a-nūp*

Latent,

غایب مخفي, *ghā'ib, makḥfi* پنهان *pinhān*

Lateral,

جانبی *jānibī* جنبی *jambī*Lath, *battī bāns kī* بتي بانس كيبتي لکڑي كي *battī lakṛrī kī*

Lathe (turning),

خراڊ *kharād* خراط *kharāt*

Latitude,

عرض پهناي, *ṣarṣ, pahnā'ī* وسعت *nuṣa'at*,, (degree of), *darjah-i-ṣarṣ yā pahnā'ī* يا پهناي

Layer, stratum,

تہ بساط, *tah bisāt*

Leak (a),

شق شکاف, *shakḥ shigāf*

Leap-year,

سال کبیسه *sāl-i-kabīseh*

Length,

لمبائي *lambā'ī*

length and breadth,

لمبائي چورائي *lambā'ī chaurā'ī*

Lens,	<i>ā'inah</i> آئینه, <i>shīshah</i> شیشه
„ (concave),	<i>shīshah-i-mujarrmaf</i> شیشه مجوف
„ (convex),	<i>shīshah-i-muhaddab</i> شیشه محدب
„ (plane),	<i>shīshah-i-musattah</i> شیشه مسطح
Leo,	<i>sing'h</i> سنڱه, <i>asad</i> اسد
Levelling,	{ <i>tamlīk karnā</i> کرنا تملیق, <i>levāling</i> لیولنگ <i>hamwār karnā</i> کرنا هموار
Lever,	<i>ddanddī</i> دڈنڈی, <i>tarāzū</i> ترازو, <i>chārr</i> چار
„ (bent),	{ چار یا ترازو یا دڈنڈی خمدار <i>chārr, yā tarāzū, yā ddanddī khamdār</i>
Libra,	<i>tulā</i> تلا, <i>māzān</i> میزان
Light,	<i>roshanī</i> روشنی
„ (reflected),	<i>karsh</i> کرش
Lightning,	<i>bark</i> برق, <i>bijlī</i> بجلی
Lime,	<i>gach</i> گچ, <i>chānā</i> چونا
Line,	<i>khattī</i> خط
„ (straight),	<i>khatt-i-mustakīm</i> خط مستقیم
„ (curved),	<i>khatt-i-munḥanī</i> خط منحنی
„ (parallel),	<i>khatt-i-mutawāzī</i> خط متوازی
Linear,	<i>khattī</i> خطی
Link (of a chain, etc.),	<i>karrī</i> کڑی, <i>karrā</i> کڑا
Lintel,	<i>sar-i-dar</i> سر در, <i>sardar</i> سردر
Liquefaction,	<i>gudākhṭagī</i> گداختگی, <i>gudāz</i> گداز
Liquid,	<i>saiyāl</i> سیال
Literal,	<i>taht-lafzī</i> تحت لفظی
Lithographic press,	<i>chhāpah shikājah</i> چاپہ شکاجہ
„ stone,	<i>chhāpah-patthar</i> چاپہ پتھر
Locomotion,	<i>ḥarkat az jā ba-jā</i> حرکت از جا بجا, <i>sair</i> سیر
Logarithms,	<i>logārsum</i> لوگارٹم
Logic,	<i>tark</i> ترک, <i>ʿilm-i-mantīk</i> علم منطق
„ (a negative sentence),	<i>sālībāh</i> سالبہ
„ (an affirmative proposition),	<i>mujībāh</i> موجبہ

Longitude,	قیب <i>tūl</i> , طول
„ (degree of),	درجہ طول <i>darjah-i-tūl</i>
Longitudinal,	با درازی منسوب <i>bā drāzī mansūb</i>
Luminary,	نور <i>nūr</i> , روشنی <i>roshanī</i>
Luminous,	نورانی <i>nūrānī</i> , منور <i>munawwar</i>
Lunar,	قمری <i>kamarī</i>
„ day,	دن یا روز قمری <i>tith'h</i> تہہ <i>din</i> , <i>yā rōz-i-kamarī</i>
Lunated,	ہلال آسا <i>hilāl-āsā</i>
Lunette,	ماہچہ <i>māh-chah</i>

M.

Machine,	کل <i>kal</i> , جنتر <i>jantr</i> , منجنيق <i>manjanīk</i> , آلت <i>ālat</i>
Machinery,	منجنيقی <i>manjanīkī</i> , آلتی <i>ālātī</i>
Magazine,	انبار <i>ambār</i>
Magnet,	مقناطیس <i>maḡnāṭīs</i> , چمبک <i>chambak</i>
Magnetic,	آہن کش منسوب <i>āhan-kash mansūb</i>
„ (needle),	قبلہ نما <i>kiblah-numā</i> , خبرہ نما <i>khibrat-numā</i>
Magnetism,	{ قدرت مقناطیس <i>kudrat-i-maḡnāṭīs</i> قوت آہن کش <i>kūwat-i-āhan-kash</i>
Major axis,	محور کلان <i>mihvar-i-kalān</i>
Map,	نقشہ زمین <i>naḡshah-i-zamīn</i>
Manufacture, fabric,	ساخت <i>sāḡht</i>
Mars (planet)	{ جلاہ فلک <i>jallād-i-falak</i> , بہرام <i>bahrām</i> , مریخ <i>mirrīkh</i> منگل <i>mangal</i>
Masonry,	سنگ معماری <i>sang-miēmārī</i> , سنگ سازی <i>sang-sāzī</i>
Mass,	مقدار مادہ <i>miḡdār-i-māddah</i> , اجزا جسم <i>ajzā-i-jism</i>
Match, wick,	فلیتہ <i>falītah</i> , بتی <i>battī</i>
Mathematics,	علم ریاضی <i>ʿilm-i-riyāzī</i>
Matrice (a),	سانچا <i>sānchā</i> , کالب <i>kālīb</i>
Matter,	مادہ <i>māddah</i>
Maximum,	{ زیادہ سے زیادہ <i>ziyādah se ziyādah</i> حد زیادتی <i>ḥadd-i-ziyādatī</i>

Mean,	اوسط <i>ausaṭ</i>
Measure,	پیمانہ <i>paimānah</i>
Measuring-rod,	بیم <i>bam</i>
Mechanic (a),	آہل پیشہ <i>ahl-i-peshah</i> , کاریگر <i>kārī-gar</i>
Mechanics or mechanism,	علم متجنیق <i>æilm-i-manjaniq</i>
	علم آدات <i>æilm-i-ādāt</i> , جرثقیل <i>jarr-i-ṣaḳīl</i>
Medicine (science of)	طب <i>ṭibb</i>
Mensuration,	مساحت <i>masāhat</i>
Mercury (planet),	عطارد <i>æutūrīd</i> , تیر <i>tīr</i> , بدھ <i>budh</i>
„ (mineral),	سیماب <i>sīm-āb</i> , پارہ <i>pārah</i>
Meridian,	نصف النهار <i>niṣfu-n-nhār</i> , ظہری <i>ẓuhrī</i> , ظہر <i>ẓuhr</i>
	قایم الظہریہ <i>kā'imū-ẓ-ẓuhrīah</i>
Merman or mermaid,	جلمانس <i>jal-mānus</i> , بنت البحر <i>bintu-l-baḥr</i>
Metal, metallic,	معدنی <i>maʿdanī</i> , مہل <i>muhl</i>
Metallurgy,	علم فلزات <i>æilm-i-filizzāt</i>
Metals,	فلزات <i>filizzāt</i>
Metaphor,	تشبیہ <i>tashbīh</i>
Metaphysics,	الہیات <i>al-hai'āt</i> , علم کلام <i>æilm-i-kalām</i>
Metempsychosis,	التناسخ <i>at-tanāssukh</i>
Meteor,	شہاب <i>shihāb</i>
Mica, talc,	ابرکت <i>abrak</i> , ابہرکت <i>abhrak</i>
Microscope,	خوردبین <i>khūrd-bīn</i> , پربین <i>purbīn</i>
Milky-way, galaxy,	کہکشان <i>kahkashān</i>
Mine,	کان <i>kān</i> , کبان <i>khān</i> , معدن <i>maʿdan</i>
Mineral,	کائی <i>kānī</i> , معدنی <i>maʿdanī</i> , مہل <i>muhl</i>
Minerals,	معدنیات <i>madaniyāt</i>
Mineralogy,	علم معدنیات <i>æilm-i-maʿdaniyāt</i>
Minimum,	حد کم <i>hadd-kamī</i> , کم سے کم <i>kam se kam</i>
Minor axis,	محور خورد <i>mihwar-i-khūrd</i>
Mirage,	سراب <i>sarāb</i> , دھوکھا <i>dhokhā</i>
Mirror,	آئینہ <i>ā'inah</i>
„ (concave),	آئینہ مقعریا مجوف <i>ā'inah-i-muḳaʿæar</i> or <i>majarwaf</i>

Mirror (convex),	آئینه محدب <i>ā'inah-i-muḥaddab</i>
Mist, fog, fume,	بخار <i>bukhār</i>
Mixed, adulterated,	آمیخته <i>āmekhtah</i>
Momentum,	صدمه <i>ṣadmah</i>
Monogram,	رمز <i>ramz</i>
Mood (in grammar),	صیغه <i>ṣighah</i>
Moon,	قمر <i>chānd</i> , چاند, ماه <i>māh</i> , کامار <i>kamar</i>
,, (new),	هلال <i>hilāl</i>
,, (full)	بدر <i>badr</i>
,, in conjunction,	اجتماع قمر یا ماه <i>ijtimāe-i-kamar, yā māh</i>
,, in opposition,	مقابلہ قمر یا ماه <i>muḳābalah-i-kamar, yā māh</i>
Moon-beam,	شعله ماه <i>shu'elah-i-māh</i>
Moon's disc,	قرص قمر یا ماه <i>kurṣ-i-kamar</i> or ماه <i>māh</i>
Moonlight, moonbeams,	ماهتاب <i>chāndnī</i> , چاندنی, ماهتاب <i>māh-tāb</i>
Moral philosophy,	علم اخلاق <i>ʿilm-i-akhlāq</i>
Mortar, cement, etc.	مصالح <i>maṣāliḥ</i>
Mortar (hydraulic),	مصالح آبی <i>maṣāliḥ-i-ābī</i>
Motion, action,	حرکت <i>ḥarkāt</i>
,, (retrograde),	بکری چال <i>rajæ-i-kaḥḳarī</i> , رجوع قهقري <i>bakrī chāl</i>
Moveable pulley,	چرخي متحرک <i>charkhī-i-mutaharrik</i>
Multiplicand,	مضروب فيه <i>mazrūb fīhi</i>
Multiplication,	ضرب <i>takāṣṣur</i> , تکاثر
,, table,	پہاڑا <i>pahārā</i>
Multiplier (a),	ضرب کنندہ <i>zarb kunindah</i>
To multiply,	ضرب کرنا <i>zarb karnā</i>
Myriad (a),	ری <i>hāzārā</i> , ہزارها, رَبَّی <i>ribbī</i>

N.

Nadir,	سمت القدم <i>simtu-l-kadam</i>
Natural philosophy,	علم طبیعی <i>ʿilm-i-ṭabīʿī</i>
Negative,	نفي <i>nafī</i>
,, sentence in logic,	سالبة <i>sālibah</i>

Neutral,	<i>musāmī</i> مساوي
Nightmare,	<i>sīnah-kondī</i> سينه كوندي
Nocturnal,	<i>shabānah</i> شبانه, <i>laytī</i> ليلي
Nomenclature,	<i>luḡhat</i> لغت
Nominative,	<i>fāʿil</i> فاعل
Nonagon,	<i>mutsiā</i> متسع
Non-resistance,	{ عدم مقاومت يا تردد <i>ʿadam-i-maḳāmamat, yā taraddud</i>
Normal,	<i>ʿamūd</i> عمود
North,	<i>uttar</i> اتر, <i>uttar</i> اوتر, <i>shamāl</i> شمال
„ pole,	<i>sumerū</i> سمير, <i>kuṭb-i-shamālī</i> قطب شمالي, or <i>kuṭb</i> قطب
North-west,	<i>bā-eb</i> بايت
Northerly, northern, and north-wind,	<i>uttarā</i> اترا
Northing (passing of sun from N. to S.),	<i>uttar-āyan</i> اترين
Noun,	<i>ism</i> اسم
Numeration,	<i>ganit</i> گنت

O.

Oblique,	<i>ārrā</i> آرا, <i>kham</i> خم, <i>ghair-i-ʿamūd</i> غير عمود
„ angle,	<i>zāwiyah-i-hāddah</i> زاوية حاده
„ angled triangle,	{ مثلث حادة الزاوية <i>muṣallaḡ-i-hāddatu-z-zāwiyah</i>
Oblong,	<i>muttīr</i> مطر, <i>muṣambae</i> مصنع, <i>mustafīl</i> مستطيل
Occidental,	<i>maghrabī</i> مغربي
Ocean,	<i>daryā</i> دريا, <i>bahr-i-muḥīt</i> بحر محيط
Octagon (an),	<i>hasht goṣṣah dār</i> هشت گوشه دار, <i>taṣmīn</i> تشمين
Octagon, or octagonal,	<i>muṣammin</i> مضمن
Oculist,	<i>kaḥḥāl</i> كحال
Octangular,	<i>muṣammin</i> مضمن
Octave,	<i>ṣāmin</i> ثامن, <i>ṣāminah</i> ثامنه
Octuple,	<i>hasht-tā</i> هشت تا
Ocular,	<i>chashmī</i> چشمي, <i>baṣarī</i> صري

Ocular demonstration,	<i>mushāhadah</i> مشاهده
Olfactory,	<i>ahl-i-kūnat-i-shāmmah</i> اهل قوت شامه
Opaque,	<i>nā-shaffāf</i> نا شفاف, <i>ambakhi</i> انبخ
Opacity,	<i>ghair shaffāfi</i> غير شفافي
Opium,	<i>afyūn</i> افيمون, <i>afim</i> افيم
Optical,	<i>baṣarī</i> بصري, <i>bāṣirat painwand</i> باصرت پيوند
Optics (science of),	{ <i>ʿilm-i-manāẓir-o-murāyā</i> علم مناظر و مرايا <i>ʿilm-i-baṣar</i> علم بصر
Orb, sphere, circle,	<i>dā'irah</i> دایره, <i>chambar</i> چمبر, <i>girdah</i> گرده
Orbicular,	<i>mudawwir</i> مدور, <i>mustadīr</i> مستدیر
Orbit (an),	<i>madār</i> مدار, <i>dā'irah</i> دایره, <i>dā'ir</i> دایر
Orion,	<i>jabbār</i> جبار
Orthography (science of),	<i>imlā</i> املا, <i>rasmu-l-khatt</i> رسم الخط
Oscillation,	<i>pech-āsā</i> پیچ آسا, <i>jumbish-i-bād</i> جنبش باد
Oval,	<i>bādāmī</i> بادامي, <i>baizāmī</i> بیضوي
Overplus, surplus,	<i>afzūnī</i> افزونی, <i>ot</i> اوت
Oviparous,	<i>bā-yiz</i> بایض, <i>an-ddel</i> اندیل, <i>an-ddaj</i> اندج

P.

Palindrome,	<i>maklūb-i-mustawī</i> مقلوب مستوي
Paper (marble),	<i>abrī</i> ابری
Parabola,	{ <i>karību-l-baizāmī</i> قریب البیضوي <i>kaṭaʿ-i-mukāfi</i> قطع مکافي
Parallax,	<i>ikhtilāf-i-manẓar</i> اختلاف منظر
Parallel,	<i>muḥāzī</i> محاذي, <i>istiwā</i> استوا, <i>mutawāzī</i> متوازي
Parallel line,	<i>khatt-i-istiwā</i> خط استوا, <i>khatt-i-mutawāzī</i> خط متوازي
Parallelogram,	{ <i>shakl-i-mutawāzīu-l-azlāʿ</i> شکل متوازي الاضلاع <i>mustatīl</i> مستطیل
Paralytic,	<i>a-pattak</i> ایتک
Parapet,	<i>mudder</i> مدیر
Parhelion,	{ <i>sarāchah-i-shams</i> سراجہ شمس <i>sarāchah-i-āftāb</i> سراجہ آفتاب

Particle,	juz جز
Parsley (<i>apium involucratum</i>),	ajmūd اجمود
Pavement,	kharanjā کهرنجا, farsh فرش
Pedestal,	bunn-i-sutūn بن ستون, pā'e æamūd پای عمود
Pencil (black lead),	surmey kā kalam سرمه کا قلم
Pendulum,	gharrī kā lattkan گهری کا لٹکن
Peninsula or island,	jazīrah جزیره
Pentædrous,	panj goshah dar پنج گوشه دار
Pentagon or pentangular,	{ panj kinār پنج کنار, mukhammas مخمس panj gonā پنج گونا
Periphery,	dā'irah دایره
Peristyle,	sitāwand ستاوند, sitāfand ستافند
Perpendicular (geometry),	æamūd عمود
„ line,	{ khatt-i-æamūd خط عمود khatt-i-mustakīm خط مستقیم
Perpetual motion,	daur-i-mudām دور مدام
Perspective in painting,	dūr-numā دور نما
Pharmacopæia,	maæjūn-nāmah معجون نامه
Phenomenon,	numāish-i-nādir نادر, nādirah نادره
Philologer (a),	mujawwid مجود
Philosopher (a),	hakīm حکیم
Philosophic, or philosophical,	{ hikmat pairwand حکمت پیوند hakīmānah حکیمانہ
Philosophy,	æilm-i-hikmat علم حکمت, filsifah فلسفه
„ (natural),	æilm-i-ṭabī'ī علم طبیعی
Physics,	æilm-i-hikmat علم حکمت
Physiognomy (science of),	{ æilm-i-wajah علم وجه æilm-i-kiyāfah علم قیافه
Pier (wharf), or molé,	bandrūgh بندرugh
Pier,	{ æumūd-i-gumbad عمود گنبد pā-yah dar-mī'ānī pul پایه در میانی پل
Pilaster,	satūnchah ستونچه, æumūd-i-ṣaghīr عمود صغیر, ulīn الین

Pillar,	<i>khamb</i> كَهْمَب, <i>pā'yah</i> پايه, <i>sutūn</i> ستون
Pipe,	<i>natī</i> نَلِي
Piscatory, <i>māki-mansūb</i> ماهي منسوب, <i>samak mutaeallik</i> سمك متعلق	
Pisces (sign of Zodiac),	<i>mīn</i> مِين, <i>samak</i> سَمَك
Plane,	<i>hāmān</i> هَامُون, <i>saṭḥ-i-mustawī</i> سطح مستوي
Plane angle,	<i>zāwiyah-i-musattāh</i> زاويه مسطح
Planet,	<i>girah</i> گِرِه, <i>najm</i> نَجْم, <i>sāgr</i> سَايِر, <i>sāgrah</i> سَايِرِه
Plaster,	<i>āhak</i> آهَك, <i>usturkārī</i> اُسْتُرْكَارِي, <i>rekhtah</i> رِخْتِه
Pleiades,	<i>surīyā</i> ثُرِيَا, <i>parmīn</i> پَرْمِين
Plotting,	<i>paimāish kā naḡshah banānā</i> پِيْمَايش كا نقشه بنانا
Plug or bung,	<i>ghattā</i> غَتَا
Plummet or plumb-line,	{ <i>hinjā</i> هِنْجَا, <i>sākūl</i> سَاكُول, <i>sol</i> سُول <i>hinjārah</i> هِنْجَارِه
Plus (+),	<i>muḡbit</i> مُغْبِت, <i>jamaʿ</i> جَمْع
Pneumatics,	<i>ʿilm-i-rūḥ</i> عِلْم رُوح, <i>ʿilm-i-hanā</i> عِلْم هَوَا
Point,	<i>dhrū</i> دِهْرُو, <i>nuḡtah</i> نَقْطِه
„, tip-tap, etc.,	<i>sir</i> سِر, <i>anī</i> اَنِی
„, (equinoctial),	<i>nuḡtah-i-iaṭidāl</i> نَقْطِه اِعْتِدَال
Pointed, sharp-pointed,	<i>anī-dār</i> اَنِی دَار
Polar,	<i>kuṭbī</i> قُطْبِي, <i>karību-l-kuṭb</i> قَرِيبُ الْقُطْب
Pole,	<i>dhrub</i> دِهْرُب, <i>kuṭb</i> قُطْب
„, star,	<i>kuṭb</i> قُطْب, <i>kuṭb sitārah</i> قُطْب سِتَارِه
„, (the north),	<i>kuṭb-i-shamālī</i> قُطْب شِمَالِي
„, (the south),	<i>kuṭb-i-junūbī</i> قُطْب جَنُوبِي
Poles (the two)	<i>kuṭbain</i> قُطْبَيْن
Polygon,	<i>shakl-i-kaṣīru-l-azlāʿ</i> شَكْل كَثِيرِ الْاَضْلَاع
Polygonal,	<i>kaṣratu-l-ajnāb</i> كَثَرَتِ الْاَجْنَاب
Post-meridian (P.M.),	<i>baʿdu-z-zuhr</i> بَعْدُ الظُّهْرِ
Positive,	<i>muḡabbat</i> مُغْبِت
Pot-ash,	<i>khār</i> كِهَار, <i>shakhār</i> شَخَار
Power,	<i>zor</i> زُور, <i>kūmat</i> قُوْت

Preamble,	<i>kābilu-n-nufāz</i> قابل النفاذ
Precession of the equinox, <i>inḳilāb-i-nuḳāt-i-iaṭidāl</i>	انقلاب نقاط اعتدال
Press (squeezing),	<i>kolḳā</i> کولو
Principle,	<i>uṣūl</i> اصول
Printing (art of),	<i>chhāpnā</i> چھاپنا, <i>chhāp</i> چھاپ
„ press,	<i>chhāpey khānah</i> چھاپے خانہ
Prism (a),	<i>ustumānah</i> استوانہ, <i>manṣhūr</i> منشور, <i>marṣhūr</i> موشور
Prismatic,	<i>marṣhūrī</i> موشوری
Pronoun,	<i>zamīr</i> ضمیر
Proof,	<i>ḡubūt</i> ثبوت
Property,	<i>khāṣṣah</i> خاصہ, <i>khāṣṣiyat</i> خاصیت
Proportion,	<i>tanāsub</i> تناسب
„ (arithmetical),	{ سلسلہ جمع و تفریق <i>silsilah-i-jamāe o tafrik</i>
„ (geometrical),	{ سلسلہ ضرب و تقسیم <i>silsilah-i-zarb o taḳṣim</i>
„ (rule of three),	{ اربع متناسبہ <i>arbae-i-mutanāsibah</i> تری راشک <i>trī-rāshik</i>
„ (double rule of three),	{ ستہ متناسبہ <i>sittah-i-mutannāsibah</i> پنج راشک <i>panj-rāshik</i>
Prosody,	<i>aeilm-i-earūz</i> علم عروض, <i>earūz</i> عروض
Pulley,	<i>charkhī</i> چرخي, <i>ghirnī</i> گھرنی
„ (fixed)	<i>ghirnī yā charkhī-i-sākin</i> ساکن چرخي يا گھرنی
„ (movable),	{ متحرک چرخي يا گھرنی <i>ghirnī yā charkhī-i-mutaharrik</i>
Pure, unmixed, etc.,	<i>khālīṣ</i> خالص, <i>apūtt</i> اپوت
Pyramid,	<i>makhṛūt-i-muḡallāe</i> مخروط مصلع

Q.

Quadrangle, also a	{ <i>shakl-i-murabbāe</i> شکل مربع, <i>sāhat</i> ساحة
court or square,	{ <i>chahār-goshah</i> چهار گوشہ
Quadrangular,	<i>chahār goshah-dār</i> دار چهار گوشہ, <i>murabbāe</i> مربع

Quadrant (astronomical),	<i>basīṭah</i> بسیطہ, <i>rubāʿ dā'irah</i> ربع دایرہ
Quadrilateral, <i>chahār goshaḥ-dār</i>	چهار گوشہ دار, <i>murabbaʿ</i> مربع
Quadruple, <i>chahār-chand</i>	چهار چند, <i>azāf</i> اضافہ, <i>arbaʿah</i> اربعہ
Quality,	<i>khāṣṣiyat</i> خاصیت
Quantity,	<i>mikdār</i> مقدار
Quarantine,	<i>chillā</i> جلا
„ (to perform),	<i>chillā khainchnā</i> جلا کھینچنا
Quarry,	<i>khān</i> کھان, <i>kān-i-sang</i> کان سنگ
Quay, wharf,	<i>ghāṭṭ</i> گھاٹ
Quicklime,	<i>barī</i> بری
Quicksand,	<i>duzd-reg</i> دزد ریگ
Quintuple, <i>panj-to</i>	پنج تو, <i>khamsat-i-azāf</i> خمس اضافہ
Quinquangular, <i>mukhammas</i>	مخمس, <i>panj goshaḥ-dār</i> پنج گوشہ دار
Quota,	<i>bahrah</i> بہرہ
Quotient (in arithmetic),	<i>mablagḥ</i> مبلغ, <i>hāṣil</i> حاصل

R.

Radical,	<i>aṣl-i</i> اصلی, <i>zātī</i> ذاتی
Radii (of wheels),	<i>farāsh</i> فراش
Radius,	<i>nisf-i-kutṭr</i> نصف قطر
Rafter,	{ چہت کے قینچی کی ترجہی کڑی } <i>chhat ke kenchrī kī tirchhī karṛī</i>
Rainbow,	<i>dhanak</i> دھنک, <i>kams-i-kuzah</i> کوس قزح
Ramification,	<i>shākh</i> شاخ, <i>afrazī</i> افزائی, <i>tashāʿib</i> تشعب
Rampart, or rampire,	<i>demār-i-kalāʿah</i> دیوار قلعہ
Rasp (coarse file for wood),	<i>sohān</i> سوهان
Ratio, <i>nisbat</i>	نسبت, <i>andāzah</i> اندازہ, <i>wajḥ</i> وجہ, <i>ḥasb</i> حسب
Rational (in opposition to a surd),	<i>munṭiq</i> منطقی
Ray,	<i>shuʿāʿ</i> شعاع
Recoil,	<i>naḳʿ</i> وچ, <i>bāz-jast</i> باز جست, <i>pas-kash</i> پس کش
Rectangular,	<i>goshaḥ-i-mustakīm-dār</i> گوشہ مستقیم دار

Rectified (double distilled spirit),	{ <i>bund-kī-bund</i> بوند کی بوند <i>sharāb-i-do-ātashah</i> شراب دو آتشه
Rectilinear,	<i>khatt-i-mustakīm-dār</i> خط مستقیم دار
Reduplication,	<i>izāf</i> اضعاف
Reflection,	<i>ināikās-i-shuēāe</i> انعکاس شعاع
Reflex,	<i>maākūs</i> معکوس
Refraction,	{ <i>inhirāf-i-shuēāe</i> انحراف شعاع <i>inhinā'i-i-shuēāe</i> انحنای شعاع
Regular figure,	<i>shakl-i-muntazam</i> شکل منتظم
Re-percussion,	<i>ināikās</i> انعکاس
Residue, surplus,	<i>bachti</i> بچتی
Resistance,	{ <i>muzāhamat</i> مزاحمت, <i>muḳāwamat</i> مقاومت <i>mumānazat</i> ممانعت
Rest and motion,	<i>sukūnat-o-ḥarkat</i> سکونت و حرکت
Result,	<i>natijah</i> نتیجه
Resultant,	<i>muḥaṣṣal</i> محصل
Resultant of force,	<i>zor-i-muḥaṣṣal</i> زور محصل
Retrograde,	<i>pas-i-pā</i> پس پا, <i>rājīe</i> راجع, <i>mutarājīe</i> متراجع
Reverberation,	<i>radd-i-ṣadā</i> رد صدا
Revolver (a pistol),	{ <i>tamānchah-i-daumār</i> تمانچه دوار <i>mufsid-kush</i> مفسد کش
Revolving,	<i>daumār</i> دوار
Rhomboid,	<i>shabih-i-muāayyan</i> شبیه معین
Rhombus,	<i>muāayyan</i> معین
Ricochet,	(v. <i>ttappā khānā</i> تپا کھانا) <i>ttappā</i> تپا
Ridge,	<i>ridd'h</i> ریڈہ, <i>magar</i> مگر
Rigid,	<i>sakht karrā</i> سخت کڑا
Rill (a),	<i>nahr</i> نہر
Row, range, continuous line,	<i>ṣaf</i> صف, <i>abati</i> ابلی
In a row,	<i>ṣaf-ṣaf</i> صف صف, <i>auti-sauti</i> اولی سولی
Rule of Three (single)	{ <i>arba'ei-mutanāsibah</i> اربع متناسبہ <i>trī-rāshik</i> تری راشک

Rule of Three (double), { *sittah-i-mutanāsibah* ستة متناسبه
panj-rāshik پنج راشک

S.

Sagittarius, *dhann* دهن, *kaus* قوس
 Sail (of a boat, etc.), *pāl* پال, *bādbān* بادبان
 Salient, *khezān* خیزان, *jihindah* جهنده
 Sand, *reg* ریگ, *ret* ریت
 „ (fine), *retī* ریتی
 Saturn, *sanīchar* سنیچر, *zuhal* زحل
 Scaffold, *dār* دار, *pār* پاژ
 Scale, gradation, *tadrīj* تدریج
 Scalene triangle *muṣallaṣ-i-mukhtalafu-l-azalā* مثلث مختلف الاضلاع
 Scantling (a) *kaṭa* قطع, *kitāh* قطعه
 Science, *wid* ود, *bid* بد, *ʿilm* علم
 Sciences (the), *ʿulūm* علوم
 Scientific, *nidyā-nān* ودیاوان, *ʿālim* عالم
 Scintillation, *sitār-afganī* ستار افگنی, *zakhkikh afshānī* زخیمخ افشانی
 Scoria, *nyārā* نیارا
 Scorpio, *brishik* برسیچک, *bichhū* بچهو, *ʿakrab* عقرب
 Screw, *pench* پینچ, *pech* پیچ
 Sea, *samudr* سمدر, or *samundar* سمندر, *bahr* بحر
 Season, *aiyām* ایام, *mausim* موسم
 Secant, *sahm* سهم, *karan* کرن
 Second (a), *dakīkah* دتیقه, *pal* پل
 Section, *adhyāyā* ادھیایا, *nakshah-i-tarāsh* نقشه تراش, *tarāsh* تراش
 „ (division), *faṣl* فصل, *kitāh* قطعه
 Sector, *kaṭā* قطاع
 Segment, *kism* قسم, *faṣlah* فصله, *kāsh* قاش
 „ of a circle, { *kitāh-i-dā'irah* قطعه دایره
kism-i-dā'irah قسم دایره
 Semicircle (a), *nisfu-d-dā'irah* نصف الدایره, *nīm-dā'irah* نیم دایره

Series,	<i>silsilah</i> سلسلة
Sexangular,	$\left\{ \begin{array}{l} \text{شش خانه } shash-khānah \\ \text{شش گوشه دار } shash-goshah-dār \end{array} \right.$
Sextuple,	سته اضلاع <i>shash-tā</i> شش تا, <i>sittah-i-azāf</i>
Shadow,	سایه <i>æaks</i> عكس, <i>sāyah</i>
Shallow, not deep,	اتهل <i>uth-lā</i> , اتهل <i>uthal</i>
Sidereal time,	زمانه کوکبی <i>zamānah-i-kavkabī</i>
Sine, cosine, and versed sine of an arc,	$\left\{ \begin{array}{l} \text{جیب مستوی } jeb-i-mustawī, \text{ جیب تمام} \\ \text{جیب معکوس یکت قوس کی } jeb-i-tamām \\ \text{جیب معکوس یک قوس کی } jeb-i-maekūs ek qaws kī \end{array} \right.$
Sine, tangent, and secant,	جیب و مماس و سهم <i>jeb o mamāss o sahm</i>
Siphon,	قصابت <i>kuṣṣābat</i>
Sirius, the Dog Star,	شعری <i>shāerā</i> , کلب الجبار <i>kalbu-l-jabbār</i>
Sketch, rough copy,	تسوید <i>taswīd</i>
Sky,	آسمان <i>āsmān</i> , فلک <i>falak</i> , آکاس <i>ā-kās</i>
Slope,	دھال <i>ddhāl</i>
Sluice,	دردازه <i>dardāzah</i> , خوراب <i>khōrāb</i>
Solar,	شمسی <i>shamsī</i>
„ system,	نظام شمسی <i>nizām-i-shamsī</i>
„ time,	زمانه شمسی <i>zamānah-i-shamsī</i>
Solid, dense,	مجسم <i>munjamid</i> , مجسم <i>mujāssam</i>
Solid angle,	زاویه مجسمه <i>zāwiyah-i-mujassamah</i>
Solidity, density,	انجماد <i>injimād</i> , بستگی <i>bastagī</i>
Solstice (summer),	راس السرطان <i>rāsu-l-saraṭān</i>
„ (winter),	$\left\{ \begin{array}{l} \text{راس الجدی } rās-u-l-jadī \\ \text{دکھانین سورج } dakhkhināyan-sūraj \end{array} \right.$
Solve (to),	حل کرنا <i>hall karnā</i>
Soluble,	قابل گداز <i>kābil-i-gudāz</i>
Soot,	دودھ <i>dūdah</i>
Source,	بر آمد <i>bar-āmad</i> , عین <i>ayn</i> , مصدر <i>maṣdar</i>
South,	جنوب <i>janūb</i>
Span (a),	بلشت <i>bilisht</i> , بلش <i>bilish</i> , بلاند <i>bilānd</i>

Span of an arch,	<i>natr-i-mikrāb</i> وتر محراب
Spar (marcasite),	<i>mārkaṣhītā</i> مارقشيطا
Spark,	<i>akhgar</i> اخگر, <i>ātaṣh-pārah</i> آتش پاره
Speculum,	<i>ā'inah</i> آئينه
Specific gravity,	<i>vazn-i-makḥṣūṣ</i> وزن مخصوص
Sphere,	<i>kurah</i> کره, <i>go-i</i> گوي
„ (celestial),	<i>sipihir</i> سپهر
Spherical,	{ <i>mudanwir</i> مدور, <i>kurrawī</i> کروي, <i>mustadīr</i> مستدير کره آسا <i>kurah āsā</i>
„ triangle,	{ <i>kurrawī muṣallaṣ</i> کروي مثلث مثلث مدور <i>muṣallaṣ-i-mudanwir</i>
Spherically,	<i>kurah-wār-ānah</i> کره وارانه
Lens or glass spherically convex both sides,	<i>anz</i> انز
Spherule,	<i>muhrah</i> مهره, <i>kurah-i-kūchak</i> کره کوچک
Spiral,	<i>pech-dār</i> پیچ دار, <i>lawlabī</i> لولبي
Spire,	<i>minārah</i> مناره, <i>minār</i> منار
Spoke of a wheel,	<i>farāsh</i> فراش
Sponge, <i>mū'ā-bādal</i> موا بادل, <i>abr-i-murdah</i> ابر مرده, <i>isfanj</i> اسفنج	
Spy-glass, telescope,	<i>dūrbīn</i> دوربین
Square,	(v. <i>murabbāʿ karnā</i> مربع کرنا) <i>murabbāʿ</i> مربع
„ root,	<i>jazr</i> جذر
„ of a number,	<i>barg</i> برگ
Stack, heap, etc.,	<i>attāl</i> اتال, <i>ambār</i> انبار, <i>ddher</i> دھیر
Stair or stair-case,	<i>zīnah</i> زينه, <i>nardabān</i> نردبان
„ (step of a),	<i>darjah</i> درجه, <i>pā-yah</i> پايه
Star (planet), <i>najmu-s-sāyr</i> نجم السایر, <i>kawkab</i> کوکب, <i>sitārah</i> ستاره	
Stars,	<i>karākib</i> کواکب
„ (fixed),	<i>ṣanābit</i> ثوابت
Starlings,	<i>āb-tarāsh</i> آب تراش
Station, place,	<i>jā'e</i> جاي, <i>muḳām</i> مقام, <i>jagah</i> جگه
Stave,	<i>gaz</i> گز
Steam,	<i>bhāp</i> بهاب, <i>bukhār</i> بخار, <i>dukhān</i> دخان

Steam engine,	<i>dūkhānī-kal</i> کل دوخانی
„ boat, steamer, <i>jahāz-i-ātash</i> آتش جہاز, <i>ag-boat</i> بوت اگ	
To steam,	<i>bukhār karnā</i> بخار کرنا
Steel,	<i>ispāt</i> اسپات, <i>fūlād</i> فولاد
Steeple,	<i>mīnār</i> منار, <i>minārah</i> منارہ, <i>mīnār</i> منار
Steps,	<i>zīnah</i> زینہ, <i>sīrrhī</i> سیڑھی
Stone,	<i>sang</i> سنگ, <i>patthar</i> پتھر
„ bridge,	<i>pul-i-sangī</i> پل سنگی, <i>nārah</i> نارہ
„ work, of solid stone,	<i>kā-gīr</i> کاگیر
Strata,	<i>purrat</i> پرت, <i>tabkah</i> طبقہ, <i>tah-i-zamīn</i> تہ زمین
Stratum,	<i>tabaq</i> طبق, <i>bisāt</i> بساط
Stream,	<i>rawāngī</i> روانگی, <i>dhār</i> دھار
Stream (up or opposite the current),	<i>ujān</i> اجان
Strength,	<i>sakat</i> سکت, <i>kūwat</i> قوت
„ of building materials,	{ قوت اشیاي سامان عمارت <i>kūwat-i-ashyāi sāmān-i-ʿamārāt</i>
Stretching-course,	<i>patṭī'on kā raddah</i> پٹوں کا ردہ
String-course,	<i>hangnī kā raddah</i> گنگنی کا ردہ
Student,	<i>bidyār-tḥī</i> بدیار تھی, <i>ṭālib-i-ʿilm</i> طالب علم
Style,	<i>shakl</i> شکل, <i>ṭarīq</i> طور, <i>ṭarah</i> طرح, <i>vazʾaʿ</i> وضع
Styptic,	<i>ʿaḥḥat</i> عفوشت, <i>ʿaḥḥ</i> عفس, <i>jāmid</i> جامد
Sublimation (in Chemistry),	<i>iṣṣād</i> اصعاد, <i>taṣṣīd</i> تصعید
Submarine,	<i>taḥṭ-l baḥr</i> تحت البحر
„ Telegraph,	<i>ddāk biṭl daryā men</i> ڈاک بجلی دریا میں
Sub-tangent,	<i>mumāssu-l-ʿarṣ</i> مماس العرض
Subterraneous,	<i>taḥṭ-l-arṣ</i> تحت الارض
Subtile,	<i>bārīk</i> باریک, <i>daḥḥ</i> دقیق
Succedaneum,	<i>santī</i> سنتی
Sum,	<i>jamaʿ</i> جمع, <i>jumlah</i> جملہ, <i>majmūʿah</i> مجموعہ
Sum-total,	<i>kul jamaʿ</i> کل جمع
Summer, <i>mausum-i-garmī</i> موسم گرمی, <i>garmā</i> گرما, <i>tābistān</i> تابستان	
Sun,	<i>shams</i> شمس, <i>sūraj</i> سورج, <i>āftāb</i> آفتاب

Sunbeam,	<i>partam-i-āftāb</i> پرتوي آفتاب
Sunshine, <i>roshnā'i āftāb</i> روشناي آفتاب, <i>zawau-sh-shams</i> ضوالشمس	
Sun's course,	<i>tarīku-sh-shams</i> طريق الشمس
„ disc or face,	<i>kurs</i> قرص, <i>parhūn</i> پرهون
Sun-dial, <i>dā'irah-i-hindā</i> دايره هندي, <i>dhūp gharrī</i> دھوپ گھڑی	
Superficial,	{ <i>basīṭ</i> بسیط, <i>saṭ-hī</i> سطحی, <i>musattah</i> مستطح <i>uparlā</i> اُپرلا, <i>ṣūrat-numā</i> صورت نما
Superfices,	<i>saṭh</i> سطح
Superfluous,	<i>afzūd</i> افزود
Superstructure,	{ <i>ūpar kī ʿamārat</i> اُپر کی عمارت <i>ʿamārat-i-bālā'i</i> عمارت بالائی
Supplement of an arc, <i>tamāmī ek sau assī darjah</i> تمامي ۱۸۰ درجہ	
Surd,	<i>aṣamm</i> اَصَم
„ (in opposition to a), rational,	<i>munṭiq</i> منطق
„ (square root of a),	<i>juzr-i-aṣamm</i> جذر اَصَم
Surface,	<i>bisāṭ</i> بساط, <i>rū'e</i> روي, <i>saṭh</i> سطح
„ of the earth,	<i>rū'e zamīn</i> روي زمين
„ of the globe,	<i>bisāṭ-i-kaun o makān</i> بساط کون و مکان
„ of the water,	<i>rū'e āb</i> روي آب
Surplus, overplus,	<i>ot</i> اوت, <i>afzūnī</i> افزونی
Surveying,	<i>paimā'ish zamīn kī</i> پیمایش زمین کی
Suspension,	<i>āwezish</i> آویزش, <i>āwezān</i> آویزان
„ bridge, <i>jhūley kā pul</i> چھولے کا پل, <i>pul-i-āwezān</i> پل آویزان	
Swamp,	<i>khilāb</i> خلاب, <i>gilāb</i> گلاب
Switch (railway), <i>kenchī sarraḳ āhanī kī</i> کینچی سڑک آھنی کی	
Syllabus,	<i>fihrist</i> فہرست, <i>fihris</i> فہرس
Syllogism (logic),	<i>kāziyah</i> قضیہ, <i>kīyās</i> قیاس, <i>dalīl</i> دلیل
„ absolute,	<i>dalīl</i> دلیل, <i>kīyās-i-iktirānī</i> قیاس اِقترائی
„ conditional,	<i>kīyās-i-istiḡnā'i</i> قیاس استثنائی
„ perfect,	<i>kīyās-i-sahīḥ-al-arkān</i> قیاس صحیح الارکان
Symbol	<i>nakīsh</i> نقش, <i>ʿalāmat</i> علامت

Symbols,	علامات <i>alāmāt</i>
Symmetry,	جواب <i>javāb</i> , مقابلہ <i>muqābilah</i>
Synchronical,	ہموقت <i>ham-naqt</i> , ہمعدہ <i>ham-ahd</i>
Syncope,	غشی <i>ghashī</i>
Synopsis,	اجمال <i>ijmāl</i> , مختصر <i>mulḥṭaṣar</i>
Syringe,	پچکاری <i>pichkāri</i> , حقنہ <i>mihḥkanah</i>
System,	طریق <i>tarik</i> , نظام <i>nizām</i>

T.

Table,	جدول <i>jadwal</i> , فہرست <i>fihrist</i>
„ of logarithms,	جدول لوگارٹم <i>jadwal-i-logārṣam</i>
„ of sine, cosine, etc.,	جیب مستوی و جیب تمام وغیرہ { <i>jeb-i-mustarī, o jeb-i tamām, waḡḡairah</i>
Tackle,	چرخشی <i>charkhī</i>
Talc, mica,	ابرک <i>abrak</i>
Tangent,	مماس <i>mumāss</i>
„ , sine, and secant,	جیب و مماس و سهم <i>jeb, o mumāss, o sahm</i>
Tar,	قطران <i>kīl, katarān</i>
Taurus,	ثور <i>bris</i> , برس
Technical,	اصطلاحی <i>iṣṭilāḥī</i> , لغوی <i>luḡhawī</i>
Telegraph,	مخبر <i>mulḥḥbir</i>
„ electric,	{ مخبر کهربائی <i>mulḥḥbir-i kah-rubā'ī</i> ڈاک بجلی <i>ddāk bijli</i>
„ (submarine),	{ مخبر کهربائی تحت البحر <i>mulḥḥbir-i kah-rubā'ī taḥṭu-l-baḥr</i>
Telescope,	دوربین <i>dūrbīn</i>
Temper (of steel),	آب <i>āb</i>
Temperature,	فتورت <i>futūrat</i> , اعتدال <i>iʿtidāl</i>
Temperature of weather,	{ فتورت یا اعتدال هوا <i>futūrat, yā iʿtidāl-i-hawā</i>
Tempered well (steel), sharp as a sword,	آب دار <i>āb-dār</i>
Tempering,	{ تیار کرنا <i>tiyār karnā</i> , کمانا <i>kaṃānā</i> آب دار بنانا <i>āb-dār banānā</i>

Tempest, storm,	<i>tūfān</i> طوفان
Template,	<i>dāsah</i> داسه
Temple (Hindū),	<i>deval</i> دیول, <i>mandir</i> مندر
Tension,	<i>khichā'o</i> کھچاؤ
Tepid,	<i>nīm garm</i> نیم گرم, <i>shīr garm</i> شیر گرم
Term,	<i>rukn</i> رکن, <i>martabah</i> مرتبه, <i>juz</i> جز
Terminus,	<i>muntaha'</i> منتهی, <i>anjām</i> انجام
Terraqueous,	<i>az bar o baḥr</i> از بر و بحر
Terrestrial,	<i>arzī</i> ارضی, <i>zamīnī</i> زمینی
„ globe,	<i>kurah-i-arṣ</i> کره ارض
Tesselated,	<i>muṣayyan</i> معین
Test,	<i>imtahān</i> امتحان, <i>āzmā'ish</i> آزمایش, <i>jānch</i> جانچ
„ (to),	{ <i>āzmā'ish karnā</i> کرنا آزمایش, <i>jānchnā</i> جانچنا <i>imtahān lenā</i> لینا امتحان
Theatre,	<i>tamāshah-gāh</i> تماشہ گاہ
Theodolite,	<i>theoddolite</i> تھیڈولیت
Theoretical,	<i>kīyāsī</i> قیاسی, <i>khiyāṭ</i> خیالی
Theory,	<i>kīyās</i> قیاس, <i>khiyāl</i> خیال
Thermometer,	<i>ālat ḥarārat kī</i> آلت حرارت کی
Thesis (a),	<i>muḳaddamah</i> مقدمہ, <i>maṣḍar</i> مصدر, <i>manṣhā</i> منشا
Thunder,	<i>tandar</i> تندر, <i>garj</i> گرج
„ bolt,	<i>chakkī</i> چکی, <i>biḡlī</i> بجلی, <i>bajr</i> بجر
Thyme, wild marjorum,	<i>ipār</i> اپار
Tide,	<i>jo'ār bhāttā madd-o-juzr</i> جوار بھاٹا مد و جذر
„ (neap),	<i>juzr bhāttā</i> جذر بھاٹا
„ (spring),	<i>kūtār</i> کوتار, <i>jo'ār</i> جوار, <i>madd</i> مد
Tin,	<i>kalāī</i> قلعی, <i>rāng</i> رنگ
Tinning,	<i>rāng kī kalāī karnā</i> رنگ کی قلعی کرنا
Tools,	<i>auzār</i> اوزار, <i>hathiyār</i> ہتھیار
Tooth,	<i>dandānah</i> دندانہ, <i>dānt</i> دانت
„ or cog of a wheel,	<i>dandānah pahīyah ke</i> دندانہ پھیہ کے
Toothed or cog	<i>dandānah-dār pahīyah</i> دندانہ دار پھیہ

Topography,	<i>takhṭīṭu-l-bilād</i> تخطيط البلاد
Torrid zone,	<i>minṭaqatu-l-maḥrūkah</i> منطقة المحرقة
Touchstone, <i>kasauttī</i> كسوتي, <i>kasānā</i> كسانا, <i>ʿayār</i> عيار, <i>sang</i> سنگ	
Tower,	<i>mīnār</i> مینار, <i>minār</i> منار, <i>burj</i> برج
Trajectory,	<i>phenkī ga'ī shaī kā madār</i> پھینکی گئی شی کا مدار
Trammel,	<i>parkār-i-baizawī</i> پرکار بیضوی
Transmarine,	<i>māwarāu-l-baḥr</i> ماوراء البحر, <i>ʿubūr-i-daryā</i> عبور دریا
Transparency,	<i>shaffāfī</i> شفاف
Transparent,	<i>shaffāf</i> شفاف
Transverse,	<i>ʾarrā</i> آڑ, <i>ʾar</i> آ, <i>ʿamūd lambā'ī ke</i> عمود لمبائی کے
„ axis or diameter,	{ <i>mīḥwar-i-kalān</i> محور کلان <i>barrā mīḥwar</i> بڑا محور
„ section,	<i>tarāsh lambā'ī ke</i> تراش لمبائی کے
Trapezium, {	<i>shakl ḥhār ʿalaa kī</i> شکل چہار ضلع کی <i>shakl-i-zū-ʿarbaʿati-l-aʿlāʿ</i> شکل ذو اربعۃ الاعلاع <i>munḥarīf</i> منحرف
Trapezoid,	<i>musāwīu-l-ʿamūd</i> مساوی العمود
Trellis,	<i>shabākat</i> شبکت
Trenail,	<i>kīl lakrrī kī</i> کیل لکڑی کی
Triangle, also tripartite,	<i>sih-goshah</i> سہ گوشہ, <i>muṣallaṣ</i> مثلث
„ (base of a),	<i>lom</i> لوم
„ (acute angled),	{ مثلث حادۃ الزاویہ <i>muṣallaṣ-i-ḥāddatu-z-zāmiyah</i>
„ (equilateral),	مثلث مساوی <i>muṣallaṣ-i-musāwī</i>
„ (isosceles),	{ مثلث مساوی الساقین <i>muṣallaṣ-i-musāwīu-l-sāḳain</i>
„ (oblique or scalene),	{ مثلث مختلف الاعلاع <i>muṣallaṣ-i-mukhtalifu-l-aʿlāʿ</i>
„ (obtuse angled),	{ مثلث منفرجۃ الزاویہ <i>muṣallaṣ-i-munfarījuta-z-zāmiyah</i>
„ (right angled),	مثلث قائمہ <i>muṣallaṣ-i-kā'imah</i>
„ (perpendicular or shortest side of),	<i>bhuj</i> ہمج

Triangle (spherical),	<i>muṣallaḡ-i-kurawī</i> مثلث كروي
Triangular,	<i>tikoniyā</i> تكونيا, <i>ḡalāḡī</i> ثلاثي
„ (rule for carpenters),	<i>kos</i> كوس
Trigon, triform,	<i>sagānah</i> سگانه
Trigonometry,	<i>æilm-i-raṣad</i> علم رصد, <i>æilm-i-muṣallaḡ</i> علم مثلث
Trilateral,	<i>sih-jānib</i> سه جانب, <i>muṣallaḡ</i> مثلث
Trine (stars),	<i>taṣlīṣ</i> تثلیث
Triple,	<i>tihra</i> تهر
Triplicate, ratio,	<i>muṣallaḡahu-bi-t-takrīḡ</i> مثله بالتكره
Tripod,	<i>tirpad</i> ترپد, <i>sipā'ī</i> سپاهی, <i>ṡīpā'ī</i> تپاهی
Trivet,	<i>tir-khunṡī</i> تر کھنٹی
Tropic of Capricorn,	<i>khatt-i-jadī</i> خط جدی
„ Caneer,	<i>khatt-i-saraṡān</i> خط سرطان
Tropics (the),	<i>khatt-i-saraṡān o jadī</i> خط سرطان و جدی
Truncated,	<i>makhṡrūt</i> مخروط, <i>maḡṡūṡ</i> مقطوع, <i>jazīm</i> جذیم
„ cone,	<i>makhṡrūt-i-nāḡiṡ</i> مخروط ناقص
Tube,	<i>phonphī</i> پھونپی, <i>nal</i> نل
Tunnel,	<i>andarūnī rastah</i> اندرونی رستہ
Twilight,	<i>shafuk</i> شفق
Twinkling (as of the stars),	<i>tirmirānā sitāron kā</i> ترمیرانا ستاروں کا

U.

Uniformity,	<i>eksān</i> یکسان, <i>murwāfaḡat</i> موافقت
Unit (an),	<i>yak-ā'ī</i> یکاٹی, <i>yak</i> یکٹ, <i>ek</i> ایکٹ
Unity,	<i>yaktā'ī</i> یکتائی, <i>yakānagī</i> یکانگی
Ursa Major,	{ <i>jhamkā</i> جھمکا, <i>banātu-n-na'esh</i> بنات النعش
„ Minor,	<i>dubb-i-akbar</i> دب اکبر <i>dubb-i-aṡḡhar</i> دب اصغر

V.

Vacuum,	{ <i>æadam-i-mumtaliyat</i> عدم ممثلت, <i>ākās</i> آکاس <i>khālcat</i> خلوة, <i>khālā</i> خلا
---------	--

Valley, <i>darrah</i> دره, <i>nādī</i> وادی, <i>dān</i> دون, <i>tarā'ī</i> تراپی, <i>khādar</i> کهادر	
Valve, <i>kashrat</i> کشرت	
Vapour, <i>bāph</i> بابه, <i>taf</i> تف, <i>bukhār</i> بخار	
Vapours, exhalations, <i>abkhirah</i> ابخره	
Variable quantity, <i>maḳādīr-i-mutaghayyar</i> مقادیر متغیر	
Variation, <i>tartīb</i> ترتیب, <i>tabdīlī</i> تبدیلی, <i>taghayyur</i> تغیر	
„ of the moon, <i>nuḳṣ o kamāl-i-ḳamar</i> نقص و کمال قمر	
Vein of metal, <i>shākh-i-filizzāt</i> شاخ فلزات	
Velocity, <i>raftār</i> رفتار, <i>chustī</i> چستی, <i>sur'at</i> سرعت, <i>ʿajalat</i> عجلت	
Venetian blind, <i>jhilmī</i> جهلمی	
Venus (planet), <i>sukr</i> سکر, <i>zuhrah</i> زهره	
Verberation, <i>zarb</i> ضرب, <i>ta'nah</i> طعنه	
Vernal, <i>bahārī</i> بهاری, <i>rabīʿī</i> ربیعی	
„ equinox, <i>iʿtidāl-i-rabīʿī</i> اعتدال ربیعی, <i>no-roz</i> نوروز	
Vernier, <i>wernier</i> ورنیر	
Versed sine, <i>jeb-i-muʿkūs</i> جیب معکوس	
Vertex, zenith, <i>choutī</i> چوٹی, <i>simtu-r-rās</i> سمت الرأس	
Vertical, <i>ʿumūd-i-ufuk</i> عمود افق	
Vessel or pan, <i>āwand</i> آوند	
Vibration, { <i>harkat-i-mutaxalzal</i> حرکت متزلزل <i>jumbish-i-pesh o pas</i> جنبش پیش و پس	
Virgo (sign of Zodiac), { <i>khutir taraf bah taraf</i> خطر طرف به طرف <i>sambulah</i> سنبله, <i>tirmirāhatt</i> ترمراحت	
Visible, <i>ṣarīḥ</i> صریح, <i>zāhir</i> ظاهر	
„ horizon, <i>ufuk-i-zāhirī</i> افق ظاهری	
Vitreous, <i>zujājī</i> زجاجی	
Vitrification, { <i>jhāmā honā</i> جهاما هونا, <i>galnā</i> گلنا <i>taghayyur ba-zujāj</i> تغیر بزجاج	
Volcano, <i>kok-i-ātash-fishān</i> کوه آتش فشان, <i>jabahu-n-nār</i> جبل النار	
Volume, <i>jasāmat</i> جسامت, <i>ḥajm</i> حجم	
Vulgar fractions, <i>kusur-i-ʿām</i> کسور عام	

W.

Waggon, cart,	گاری <i>gārrī</i>
Wall,	دیوار <i>divār</i>
Wall-plate,	داسہ <i>dāsah</i>
Warehouse,	گودام <i>godām</i> , کوٹھی <i>kotthī</i>
Watch or clock,	ساعت <i>sā-ʿeat</i> , گھڑی <i>gharrī</i>
Water,	پانی <i>pānī</i> , آب <i>āb</i>
„ (running) rivulet, } current, stream, }	آب روان <i>āb-i-rawān</i> , آب جاری <i>āb-i-jārī</i>
„ (repository of),	آب خانہ <i>āb-khānah</i>
„ (a swell of), also soil from which water rises if but dug into slightly, }	آب خیز <i>āb-khez</i>
„ (brackish, salt, or sea),	آب شور <i>āb-i-shor</i> , کھارا پانی <i>khārā pānī</i>
Water-cement (waterproof),	آبی مصالح <i>ābī-maṣālīḥ</i>
Wave,	لہر <i>lahar</i> , موج <i>mauj</i>
Weather,	موسم <i>mausim</i> , حالت ہوا <i>hālat-i-havā</i>
Weather-cock, a vane,	باد نما <i>bād-numā</i>
Wedge (a),	میخ <i>mekh</i>
Weight,	وزن <i>wazn</i>
Weights,	اوزان <i>auzān</i>
Well (a),	کوا <i>kūā</i> , چاہ <i>chāh</i>
„ (foundation),	کوٹی یا چاہ کی بنیاد <i>kū'e yā chāh kī bunyād</i>
West (the),	مغرب <i>maghrib</i> , غرب <i>gharb</i> , پیچھم <i>pachchham</i>
Wharf, landing-place	گھاٹ <i>ghāṭṭī</i>
Wharfinger,	گھٹوال <i>ghattwāl</i> , گھٹوار <i>ghattwār</i>
Whetstone,	سان کا پتھر <i>sān kā patthar</i> , آسیانہ <i>āsī'ānah</i>
Whirlwind,	بگولا <i>bagulā</i> , بندھوا <i>bandhawā</i> , بونڈر <i>bawunddar</i> } گرد باد <i>gird-bād</i>
Whirlpool, vortex, eddy,	گرداب <i>girdāb</i> , بھونرا <i>bhauṇrā</i> , بھونور <i>bhaṇṇar</i>
Wind,	ہوا <i>havā</i> , پون <i>paun</i>
Windlass,	چرخہ <i>charkhī</i> , منجنیق <i>manjanīḥ</i> , ارغاد <i>irghād</i>

Windmill, *paun-chakkī* ہونچکی, *harwā-chakkī* هوا چکی
Wool, *pashm* پشم, *ūn* اون

Y.

Year, *baras* برس, *sāl* سال
,, (leap), *sāl-i-kabīrah* سال کیسہ

Z.

Zenith, *simtu-n-naẓar* سمت النظر, *simtu-r-rās* سمت الرأس
Zero, *ṣifir* صفر
Zodiac, *minṭaḳatu-l-burūj* منطقة البروج, *minṭaḳah* منطقة
Zone, *minṭaḳah* منطقة, *hamr* کمر
,, (frigid), *minṭaḳatu-l-mabrūdah* منطقة المبرودة
,, (temperate), *minṭaḳatu-l-muʿadilah* منطقة المعتدلة
,, (torrid), *minṭaḳatu-l-maḥrūkah* منطقة المحرقة

XIII.—TREES AND THEIR TIMBER, GARDENS, ETC.

Acacia tree (*Mimosa* } *mughailān* مغیلان, *kāharr* کیکڑ, *babul* ببول
  Arabica),
Arbour, *dirakhtistān* درختستان
Avenue, *rawish* روش
Bay tree (*Laurus cassia*), *taj* تاج
Box tree, *shamshād* شمشاد
Box, *shamshād* شمشاد
Brake, *jahārr* جہاڑ
Chesnut, *shāh-ballūt* شاه بلوط, *ballūt* بلوط
Cypress, *sarr* سرو
Deal (sorts), *diodār* دیودار
Dill (*Ligusticum ajowan*), *ajwāyan* اجواین
Elm, *tāgh* تاغ

Fig. glomerous (<i>Ficus glomerata</i>),	<i>udambar</i> ادمبر
Fig (Indian) (<i>Ficus Indica</i>),	<i>batt</i> بت, <i>barr</i> بر
„ (holy) (<i>Ficus religiosa</i>),	<i>pīpal</i> پپل
Fir,	<i>chilghozah</i> چلغوزه, <i>nashtar</i> نشتر
Forest or wood,	<i>jangal</i> جنگل, <i>ban</i> بن
„ (small),	<i>banī</i> بني
Garden, orchard, etc.,	<i>bārrī</i> باڑي, <i>bāgh</i> باغ
„ (small),	<i>bāgh-chaḥ</i> باغچه
„ (flower),	<i>bostān</i> بوستان, <i>phulwārī</i> پھلواڑي
Grove (a),	<i>banī</i> بني
„ (artificially planted),	<i>upāban</i> ابا بن
Hedge, fence, (To fence, <i>bārr bāndhnā</i> باڑ باندھنا),	<i>bārr</i> باڑ
Kitchen garden,	<i>bāgh</i> باغ, <i>bārrī</i> باڑي
Oak (also the chestnut),	<i>shāh-ballūt</i> شاه بلوط
Olive (wild), the tree and wood,	<i>zaitūn</i> زيتون
Orchard, fruit garden,	<i>bāgh</i> باغ
Palisade, railing,	<i>katt'h-gharā</i> کتھرا, <i>katt'harā</i> کتھرا
Pilū (<i>Salvadora Persica</i>),	<i>pīlū</i> پیلو
Plane,	<i>chīnār</i> چینار
Poplar,	<i>sapīdār</i> سپیدار, <i>tāgh</i> تاغ
Sāl (<i>Shorea robusta</i> , Rox.),	<i>sāl</i> سال
Shisham (<i>Sesū dalber.</i>),	<i>shīsham</i> شیشم
Tamarisk (<i>Tamarix Indica</i>),	<i>jhā'u</i> جھاو
Teak,	<i>sāgūn</i> ساگون
Tūn (<i>Cedreta tuna</i>),	<i>tūn</i> تون
Underwood, brake,	<i>jhārr</i> جھاڑ
Wood, timber,	<i>chob</i> چوب, <i>lakrrī</i> لکڑي
Wood, forest,	<i>jangal</i> جنگل, <i>ban</i> بن
„ (small),	<i>banī</i> بني

XIV.—SHIPPING, BOATS, AND RIVER NAVIGATION.

Abaft,	<i>pichhvārrā</i> پچھواڑا
Aboard (ship),	<i>jahāz-par</i> جہاز پر
Afloat,	<i>bahṭā</i> بہتا
Aft,	<i>pichhvārrā</i> پچھواڑا
Aground,	<i>kinārey par atkā hū'ā</i> کنارے پر اٹکا ہوا
„ to run (act.),	<i>kinārey charrhānā</i> کنارے چڑھانا
„ to run (neut.),	<i>kinārey charrhnā</i> کنارے چڑھنا
Anchor,	<i>langar</i> لنگر
„ (to),	<i>langar mārṇā</i> لنگر مارنا
Arsenal, dockyard,	<i>lāgar dālnā</i> لنگر ڈالنا
Ashore (on shore),	<i>kār-khānah</i> کار خانہ
„ to run (act.),	<i>kinārey par</i> کنارے پر
„ to run (neut.),	<i>kinārey charrhānā</i> کنارے چڑھانا
Bank of a river,	<i>kinārah</i> کنارہ
„ (steep, precipitous), a cliff, a precipice,	<i>dhāng</i> ڈھانگ
„ (sand) or shoal,	<i>char</i> چر
Banks of a river, high and steep,	<i>arrārā</i> آڑا
Barge,	<i>parro'ā or parrnā</i> پڑوا
Bargeman,	<i>mānjhī</i> مانجھی
Bark, boat,	<i>bīrrī</i> بیڑی, <i>nā'o</i> ناو, <i>kishtī</i> کشتی
Barnacle,	(Bengal) <i>siyālā-pokā</i> سیالا پوکا
Barrel, cask,	<i>pīpā</i> پیپا
Bay, creek,	<i>khārī</i> کھاری, <i>khāl</i> کھال
„ (large), a gulf,	<i>bahr</i> بحر
Beach, shore,	<i>kinārah</i> کنارہ
Belaying-pin,	<i>khūntī</i> کھونٹی
Block,	<i>mutārā</i> متارا, <i>ghinī</i> گھنی, <i>ghirnī</i> گھرنی
„ (single),	<i>ghirnī ekharī</i> گھرنی ایکھری
„ (double),	<i>ghirnī doharī</i> گھرنی دوہری

Block (treble),	گهری تهری <i>ghirnī teharī</i>
Boat,	نارو <i>berri</i> , کشتی <i>kishtī</i> , بیڑی <i>nā'o</i>
,, (ferry-boat),	پڑوا <i>parro'ā</i> or <i>parrwā</i>
,, (large), a lighter,	بہڑ <i>bharr</i>
,, (master of a),	تندیل <i>ttandāl</i>
Boat-hook, a pole used as,	بالا <i>ballā</i>
Boatman,	مانجھی <i>mānjhī</i> , کشتیان <i>kishtī-wān</i> , ناو والا <i>nā'o wālā</i> , بیڑی والا <i>berri-wālā</i>
Boatswain,	سرھنگ <i>gal'haiyā</i> , گلیا <i>sar-hang</i>
The bottom,	تلی <i>talhattī</i> , تلہتی <i>tali</i>
Bottom, below, between-decks,	تل <i>tāl</i> , تلی <i>tāl</i>
Bottom of a boat or ship,	پیندا <i>pendā</i>
Bottom up,	تلی اپر <i>tale-upar</i>
Breech of a gun,	پیندا <i>pendā</i>
Breeze (also gust or puff),	جھوک <i>jhokā</i> , جھوکا <i>jhok</i>
Broadside, volley,	شلیخ <i>shallakh</i> or <i>shalkh</i>
Buoy, a float,	تریند <i>tirendā</i> , تریندا <i>tirend</i>
,, or beacon,	تروندا <i>tirvandā</i>
Cable,	برج <i>burj</i> , (زنجیر <i>zanjīr</i> , chain)
Cabin,	دبوسہ <i>dabūsah</i>
Canvas,	ٹاٹ <i>ttātt</i> , اجار <i>ajārr</i>
,, bag,	گون <i>gon</i> , گونی <i>gonī</i>
Cargo,	بھرتی <i>bhartī</i>
Cask, barrel,	پیپا <i>pīpā</i>
Caulking,	گھنی <i>ghanī</i>
To caulk,	گھنی کرنا <i>ghanī karnā</i>
Cloud or clouds,	بادل <i>bādāl</i> , ابر <i>abr</i>
Coast, strand, beach,	کنارہ <i>kinārah</i>
Coil of rope, etc.,	پیچ <i>pech</i>
Company (ship's),	گروہ <i>guroh</i>
Compass (mariner's),	شمال نما <i>shamāl-numā</i> , قطب نما <i>kutb-numā</i>

Compass (a point of),	<i>dig</i> دگ, <i>dissā</i> دسا, <i>dis</i> دس
Cord, string, etc.,	<i>rassī</i> رسی
Creek (small bay),	<i>khāl</i> کھال, <i>kol</i> کول
Creek (dock),	<i>khārī</i> کھاری
Crew,	<i>guroh</i> گروہ
Current, stream,	<i>dhārā</i> دھارا, <i>bhāttā</i> بہاٹھا
„ (with the),	<i>bhāttīyāl</i> بہاٹیہال, <i>bhāttī</i> بہاٹی
Deck (the),	<i>taḥtah</i> تختہ, <i>manzil</i> منزل
Decks (two), of two decks,	<i>do-manzilah</i> دو منزلہ
Deep water,	<i>luḡah</i> لوجہ
Demurrage,	<i>goharī</i> گوہری
Dock,	<i>khārī</i> کھاری
„ yard,	<i>kār-khānah</i> کارخانہ
Drag, grappling-iron,	<i>ankorrā</i> انکورہ
Dry-rot,	<i>ghun</i> گھن
Ebb-tide,	<i>bhāttā</i> بہاٹھا, <i>utār</i> اتار
Ebb (to),	<i>bhāttīyānā</i> بہاٹیہانا
„ (with the, or with the stream),	<i>bhāttīyāl</i> بہاٹیہال, <i>bhāttī</i> بہاٹی
Ebb and flow,	<i>madd-o-jazr</i> مد و جزر
Eddy,	<i>bhainwar</i> بہنور
Ensign staff,	<i>ddanddā</i> ڈنڈا
Fair-wind,	<i>bād-i-shurṭah</i> باد شرطہ, <i>bād-i-murād</i> باد مراد
Fathom,	<i>wām</i> وام, <i>bām</i> بام
Ferry, ford,	<i>guzar</i> گذر
Ferry-man,	<i>guzar-wān</i> گذروان
Fishing raft,	<i>tāpā</i> تاپا
Fisherman,	{ <i>machhī wālā</i> والا مچھی, <i>machhī-wālā</i> مچھلی والا <i>māhī-gīr</i> مہی گیر
Fish,	<i>māhī</i> مہی, <i>machhī</i> مچھی, <i>machhī</i> مچھلی
To fish,	<i>machhī pakarrnā</i> مچھلی پکڑنا
Flag-staff,	<i>ddanddā</i> ڈنڈا
Fleet (a),	<i>bahrī</i> بحری

Float (a raft),	<i>urrāp</i> اڑپ, <i>berrā</i> بېړا
„ (a buoy),	<i>tirendā</i> تړيندا, <i>tirend</i> تړيند
To float,	<i>bahnā</i> بهنا
To float off (to launch),	<i>bahānā</i> بهانا, <i>bhasānā</i> بهسانا
To founder,	{ <i>ghark-āb ho-jānā</i> غرقاب هو جانا <i>ghark ho-jānā</i> غرق هو جانا
Floating, afloat,	<i>bahtā</i> بهتا
Foam, froth,	<i>kaf</i> کف, <i>jhāg</i> جهاگ
Forecastle, prow,	<i>galahī</i> گلهي, <i>āgal</i> آگل
Foul wind,	<i>bād-i-mukhālīf</i> باد مخالف
Gale of wind, a storm,	<i>tūfān</i> طوفان
Glass (hour),	<i>shīshah-sāʿat</i> شیشه ساعت
Gulf, large bay,	<i>baḥr</i> بحر
Gust of wind, puff, breeze, <i>jhaphkā</i> جھپکا, <i>jhokā</i> جھوکا, <i>jhok</i> جھوک	
Hammock,	<i>ddalārā</i> ڈلارا
Handspike,	<i>kāndī</i> کاندي
Harbour,	<i>mandal</i> مندل, <i>bandar</i> بندر
Haven, port,	<i>bandar</i> بندر
Hawser, thick track rope,	<i>bruḡ</i> برج
Helm, rudder,	<i>patwāl</i> پتوال, <i>patwār</i> پتوار, <i>sukkān</i> سکان
Helmsman,	<i>jhingāt</i> جھنگت, <i>sukkānī</i> سکاني
Hold (the),	<i>khin</i> خن
Hour-glass,	<i>shīshah-sāʿat</i> شیشه ساعت
Hull (the),	<i>post</i> پوست
Island (an),	<i>jazīrah</i> جزيره
„ (small), a shoal,	<i>char</i> چر
Lake (a), small sea,	<i>buhairah</i> بحيره, <i>jallā</i> جلا, <i>jhīl</i> جھیل
To launch,	<i>bhasānā</i> بهسانا
Lead (sailor who heaves),	<i>āb shīnās</i> آب شناس
Lighter, barge,	<i>bhar</i> بهر
Lighthouse,	<i>fānūs</i> فانوس
Log-line,	<i>purram</i> پترم

Low water, low tide,	بہاتھا <i>bhatthā</i> , <i>utār</i> اتار
Maritime, naval, }	
Marine, nautical, }	<i>jahāzī</i> جہازی, <i>daryā'ī</i> دریائی, <i>bahrī</i> بحری
Mariner, sailor,	<i>jahāzī</i> جہازی, <i>mallāh</i> ملاح
„ (master),	<i>nā-khudā</i> ناخدا
„ (supercargo),	<i>karn-dhār</i> کرن دھار, <i>charrhandār</i> چڑھندار
Mast (a),	<i>tīr</i> تیر, <i>ḍḍol</i> ڈول, <i>khām</i> کھام, <i>thām</i> تھام
Mouth of a river, or of a watercourse, or canal,	<i>dahānah</i> دھانہ
Nautical, }	
Naval, maritime, }	<i>daryā'ī</i> دریائی, <i>jahāzī</i> جہازی, <i>bahrī</i> بحری
Navigation, seamanship,	<i>nākhudā'ī</i> ناخدائی, <i>mallāh-ī</i> ملاحی
Navy (a), a fleet,	<i>bahr</i> بحر
Oakum,	<i>ghanī</i> گھنی
Oar, paddle,	<i>ḍḍāṇḍḍ</i> ڈانڈ, <i>chappū</i> چپو
Oarsman,	<i>ḍḍāṇḍḍī</i> ڈانڈی
Ocean (the),	<i>oummān</i> عمان, <i>daryā</i> دریا, <i>samundar</i> سمندر
Paddle,	<i>ḍḍāṇḍḍ</i> ڈانڈ, <i>chappū</i> چپو
Passage, voyage,	<i>khep</i> کھپ
Passenger, also supercargo,	<i>musāfir</i> مسافر, <i>charrhandār</i> چڑھندار
Pin or belaying-pin,	<i>khāntī</i> کھنٹی
Pitch,	<i>kīl</i> کیل, <i>kīr</i> کیر
Point of the compass,	<i>dig</i> دگ, <i>dissā</i> دسا, <i>dis</i> دس
Pole for pushing along or steering a boat,	<i>ballā</i> بلا
„ (bamboo)	<i>„</i> <i>khalah</i> خله, <i>ballī</i> بلی
Port, haven, harbour,	<i>mandal</i> مندل, <i>bandar</i> بندر
Port-hole,	<i>kangurah</i> کنگرہ
Port-fire,	<i>ras-battī</i> رستی
Prow, forecastle,	<i>galahī</i> گلہی, <i>āgal</i> آگل
Puff, or gust of wind,	<i>jhapkā</i> جھپکا, <i>jhokā</i> جھوکا, <i>jhok</i> جھوک
Pulling and hauling,	<i>khenchā-tānī</i> کھینچا تانی
To pull, to drag,	<i>khenchānā</i> کھینچنا
To pull (oars),	<i>ḍḍāṇḍḍ mārṇā</i> ڈانڈ مارنا, <i>chappū mārṇā</i> چپو مارنا

Quicksand,	<i>duxd-reg</i> دزد ریگت, <i>chor-bālū</i> چور بالو
Raft,	<i>berrā</i> بیرا
„ (fishing),	<i>tāpā</i> تاپا
River,	<i>daryā</i> دریا
„ (down), with the stream,	<i>bhātthiyāl</i> بهاتھیال, <i>bhātthī</i> بهاتھی
„ (up), against the stream,	<i>ujān</i> اجان
„ (large), a sea,	<i>daryā</i> دریا
„ (small),	<i>rūd</i> رود, <i>naddī</i> ندی
Rope, cordage,	<i>resmān</i> ریسمن, <i>rassan</i> رس, <i>rassā</i> رسا
„ (thick track),	(small, <i>gun</i> گن) <i>bruj</i> برج
„ or painter of a boat,	<i>lāw</i> لَو
„ (stout), a ship's cable,	<i>burj</i> برج
„ (instrument for twisting),	<i>battnā</i> بتنا
To row,	<i>ddāndd mārṇā</i> مارنا ڈانڈ, <i>chappā mārṇā</i> چپو مارنا
Rower (a),	<i>ddānddī</i> ڈانڈی
Rudder, helm,	<i>patwāl</i> پتوال, <i>patwār</i> پتوار, <i>sukkān</i> سکان
Sail.	<i>pāl</i> پال, <i>bād-bān</i> بادبان
Sailor,	<i>jahāzī</i> جہازی, <i>mallāh</i> ملاح
Salt-water, sea-water,	<i>āb-i-shor</i> آب شور
Sea, ocean,	<i>daryā</i> دریا, <i>baḥr</i> بحر
Sea stores, sea stock,	<i>ddābas</i> دَبَس
Seaman,	<i>jahāzī</i> جہازی, <i>mallāh</i> ملاح
Seamanship, navigation,	<i>nā-khudā'ī</i> ناخدائی, <i>mallāh-ī</i> ملاحی
Shallow,	<i>uthalā</i> اٹھلا, <i>uthal</i> اٹھل, <i>paitalā</i> پیتلا
Sheet (the) of a sail,	<i>dāmān</i> دامان, <i>dāman</i> دامن
Ship	<i>jahāz</i> جہاز
„ (abroad),	<i>jahāz-par</i> جہاز پر
Shipwreck,	<i>jahāz-shikanī</i> جہاز شکنی
Ship's company, crew,	<i>guroh</i> گروہ
Shore, beach,	<i>kinārah</i> کنارہ
On shore, ashore,	<i>kinārey par</i> کنارے پر
Shoal, or small island in a river,	<i>char</i> چر

Sides (both) of a river,	پار و وار <i>pār-o-nār</i>
South,	دکھن <i>dakhan</i>
Southing,	دکھناین <i>dakkināyan</i>
Squall,	جھکڑ <i>jhakarr</i>
Staff (flag or ensign),	ڈنڈا <i>ddanddā</i>
To steer (with a pole),	بلی مارنا <i>baltī mārṇā</i>
Steersman, helmsman,	سکانی <i>sakkānī</i> , جھنگت <i>jhingat</i>
Stern (the),	دبوسہ <i>dabūsah</i>
Storm, tempest, gale of wind,	طوفان <i>tūfān</i>
Strand, beach, shore,	کنارہ <i>kinārah</i>
To strand (act),	کنارے چڑھانا <i>kinārey charrhānā</i>
„ (neut.),	کنارے چڑھنا <i>kinārey charrhnā</i>
Strand of a rope,	لڑ <i>larr</i>
Stream, current,	دھارا <i>dhārā</i> , بہاٹھا <i>bhātthā</i>
String, cord, twine,	رسمان <i>resmān</i> , رسی <i>rassī</i>
Supercargo, <i>nā-khudā</i> ناخدا, <i>karn-dhār</i> کرن دھار, <i>charrhan-dār</i> چڑھندار,	
Surge,	موج <i>mauj</i> , ہلکورہ <i>hilkorah</i> , ہلکور <i>hilkor</i> , ہلورا <i>hilorā</i>
To surge,	ہلکورنا <i>hilcornā</i> , ہلورنا <i>hilornā</i> , موج مارنا <i>mauj mārṇā</i>
Tar,	کیل <i>kīl</i> , قطران <i>kaṭarān</i>
To tar, to pay over with tar,	کیل لگانا <i>kīl lagānā</i>
Tar (a), a sailor,	ملاح <i>mallāh</i> , جہازی <i>jahāzī</i>
Tempest, gale of wind, storm,	طوفان <i>tūfān</i>
Tide,	جزر <i>jazr</i> , مد و جزر <i>madd-o-jazr</i>
„ (ebb and flow),	جزر و مد <i>jazr-o-madd</i>
„ (spring),	کھٹال <i>khattāl</i>
„ (flood),	جوار <i>javār</i>
Timber (the) of a ship or boat,	گونڑا <i>gūnrrā</i>
Trip, passage, voyage,	کھپ <i>khep</i>
Trunnion,	پرکان <i>parkān</i>
Twine, cord, etc.,	رسمان <i>resmān</i> , رسی <i>rassī</i>
Unfathomable,	آگم <i>agam</i> , اتھاہ <i>athāh</i>
To unlade, or unload,	اُبھارنا <i>ubh-rānā</i> , اتارنا <i>utārṇā</i>

Unladen,	<i>ubh-rā</i> اُبھرا
Vane (a), a pennant,	<i>pharharī</i> پھرھری, <i>bād-numā</i> باد نما
Vessel in general, a ship,	<i>jahāz</i> جہاز
Volley, broadside,	<i>shallakh</i> or <i>shalkh</i> شلخ
Vortex,	<i>bhanwar</i> بھنور
Voyage, passage, trip,	<i>khep</i> کہپ
Water (the),	<i>pānī</i> پانی
„ (deep),	<i>lujjah</i> لجہ
„ (shallow),	<i>pai-talā</i> پیتلا, <i>uthal</i> اٹھل, <i>uthlā</i> اٹھلا
„ (salt),	<i>āb-i-shor</i> آب شور
Waters (the), the sea or ocean,	<i>baḥr</i> بحر, <i>daryā</i> دریا
Waterman, boatman,	<i>mallāḥ</i> ملاح, <i>mānjihī</i> مانجیہی
Wave, surge,	<i>hilorā</i> ہلورا, <i>hilkorah</i> ہلکورہ, <i>mauj</i> موج
Wharf or quay,	<i>ghāṭṭī</i> گھاٹ
Wharfinger,	<i>ghaṭṭwār</i> گھاٹوار, <i>ghaṭṭwāl</i> گھاٹوال
Wind (the),	<i>bād</i> باد, <i>havā</i> ہوا
„ (fair),	<i>bād-i-shurṭah</i> باد شرطہ, <i>bād-i-murād</i> باد مراد
„ (foul, contrary),	<i>bād-i-mukhālīf</i> باد مخالف
„ (stormy),	<i>bād-i-tund</i> باد تند
To the wind,	<i>ba-bād</i> بباد, <i>bah-bād</i> بہ باد
Winch, crane, etc.,	<i>ghīrnī</i> گھیرنی
Wreck (a) (ship),	<i>jahāz-shikanī</i> جہاز شکنی
To become a wreck, <i>jahāz shikastah ho-jānā</i>	جہاز شکستہ ہو جانا
To wreck (act.),	<i>kinārey-charrhānā</i> کنارے چڑھانا
Yard (dock),	<i>kār-khānah</i> کار خانہ
„ (sail),	<i>parwān</i> پروان
„ (for sails),	<i>parwān</i> پروان, <i>arrddanddā</i> ارڈندا

ERRATA.

PAGE	LINE	FOR	READ
2	26	<i>baḥāl</i> ,	<i>baḥḥāl</i> .
9	6	<i>jāhālanā</i> ,	<i>jāhāl-nā</i> .
10	16	<i>paṣṭuwa</i> , etc.,	<i>paṣṭuwaḥ</i> , etc.
„	18	add	or <i>مسطر misṭar</i> .
12	3	<i>Phā'orrah</i> ,	<i>Phā'orrā</i> .
17	28	v. To slake, etc.,	(v. To slake, <i>ḍharakūnū</i> بهرکانا)
19	24	<i>kān sangī kī</i> کان سنگي كي	<i>kān sang kī</i> کان سنگت كي
25	12	<i>rī-wāk</i> ,	<i>rī-wāḥ</i> .
31	16	<i>mistir</i>	<i>mistar</i> , or <i>مسطر misṭar</i>
36	21	<i>gynṭī</i> ,	or <i>gentī</i> .
38	23	<i>bund</i> ,	<i>band</i> .
54	20	<i>mughalak</i> ,	<i>mughlak</i> .
57	24	<i>jantr alāt</i> جنتر آلات	<i>jantr ālāt</i> , جنتر آلات
64	28	<i>munḥanī</i> ,	<i>munḥanī</i> .
65	9	<i>ṣaḥārīyat</i> عشارية	<i>ṣaḥārīah</i> عشاريه
„	10	„	„
71	26	<i>nigfu-l-dā'irā</i> نصف الدایرا	<i>nigfu-l-dā'irah</i> نصف الدایره
77	26	<i>maḍaniyāt</i> ,	<i>māḍaniyāt</i> .
78	26	<i>hāṣārḥā</i> هازارها	<i>hāṣārḥā</i> هزارها
105	8	<i>sakkānī</i> ,	<i>sukḥānī</i> .

BY THE SAME AUTHOR.

PREPARING FOR THE PRESS.

I.

AFGHĀN ANTHOLOGY,

BEING a SELECTION of ODES from the best Poets of the
Afghāns, translated from the Original Puṣhto.

. Most of these poems are contained in the Text Book.

II.

THE NEW TESTAMENT

OF OUR

LORD AND SAVIOUR JESUS CHRIST,

IDIOMATICALLY and faithfully TRANSLATED into the
Puṣhto, or Afghān Tongue.

. *Further particulars in due course.*

WORKS BY THE SAME AUTHOR.

TO BE PUBLISHED IMMEDIATELY,

In Imperial 8vo.,

A DICTIONARY

OF THE

PUK'HTO OR PUS'HTO,

OR

LANGUAGE OF THE AFGHĀNS,

BY

CAPTAIN H. G. RAVERTY,

3RD REGIMENT, BOMBAY N. I.

THIS Work will contain some 40,000 words, and will extend to about 1,000 or 1,200 pages. It will include the whole of the words contained in the rare lexicographical MS. works, the 'Æa'jaib-ul-Lughat,' and the 'R'āz-ul-Mahabat,' and in other original collections placed at the Author's disposal, as well as the result of his own researches during the last ten years; and will thus comprise all the words occurring in the works of the best Afghān authors.

The derivation of the words which have been adopted from, or which can be traced to the Semitic and Sanscrit families of languages, has generally been shown. Another peculiar feature of this work is, that the plural form of each noun is given, with the Class or Declension to which it belongs, as arranged in the Author's 'Grammar of the Pushto Language,' lately published.

The greatest difficulty in the path of the student of Pushto is the conjugation of the Verbs, which are somewhat complex from their irregularity. To obviate this difficulty, under every Infinitive are given—the 3rd persons masculine singular of the Present, Past, and Future Tenses, the Imperative Mood, the Active and Past Participles, and the Verbal Noun.

An Introductory Chapter will explain the pronunciation of the different Afghān tribes of the East and West, which varies considerably; and many other topics connected with the language.

The size of the work will be imperial octavo (each page containing a greater number of words than the last edition of Shakespear's 'Hindūstānī Dictionary'), and it is proposed to charge it to Subscribers about 38 Rupees (£3 16s.), but certainly not to exceed 42 Rupees (£4 4s.).

II.

Uniform with the Dictionary.

THE PUS'HTO TEXT-BOOK;

OR, SELECTIONS, PROSE and POETICAL, in the AFGHĀN LANGUAGE.

This Volume will contain selected portions, both Poetical and Prose, of the Works of the most celebrated Authors, many of which are rare, carefully collated from MS. copies in the Author's possession.

Amongst the former may be mentioned the poems of Æabd-ur-Rahmān; Æabd-ul-Hamid; Khushāl Khān, Khattak; Kh'wajah Muḥammad; Ahmad Shāh, Abdālī; Mīrzā Khān, Anṣārī; Kāsim Æali, Afrīdī; Kāzīm Khān, Shaidah; Ashraf Khān, Khattak; Æabd-ul-Qādir, Khattak; the Pushto translation of 'Yūsuf and Zulikhā,' etc. etc.

Among the Prose Works will be found selections from the 'Fawā'id-ush-Sharī'æ'a'h' of Akhūnd Kāsim; 'Makhzan Pushto' of Akhūnd Darwezah; 'Kalāila wo Damnah' or 'Æilm-Khānah-i-Dānish' of Afzal Khān, Khattak; Adam Khān and Durkhānā'i; the 'Gulistān' of Sædī; the writings of Bābū Jān; the 'Tārīkh-i-Murassa'æ,' of Afzal Khān; 'History of the Afghān Tribes,' etc. etc.

The Work will be printed and bound uniform in style and size with the Dictionary. It will extend to 300 or 350 pages. The price will be about 18 Rupees (£1 16s.), and not exceed 21 Rupees (£2 2s.).

III.

Uniform with the Dictionary and Text Book.

A GRAMMAR

OF THE

PUK'HTO OR PUS'HTO LANGUAGE;

IN which the rules are illustrated by several hundred examples from the Best Authors, both Poetical and Prose; together with Translations from the Articles of War, etc., etc., and Introductory Chapter on the Language, Literature, and Descent, of the Afghān Tribes.

Entered in Registry of Copyrights according to Act XX. of 1847.

 (THE RIGHT OF TRANSLATION IS RESERVED).

The first edition of the Author's 'Pus'hto Grammar' being now out of print, a second edition, revised and improved, uniform in size and style, will be published at the same time with the Dictionary and Text-Book. The price will be about 10 Rupees (£1).

OPINIONS OF THE PRESS.

"The Grammar of Lieut. Raverty, which is sufficiently elaborate, and in which the rules are supported by copious and well-chosen extracts from classical Pus'hto authors, will be gladly hailed by every linguist. A Dictionary and Text-book, promised by the same author, will supply all the helps required to master a language which ought not to be neglected,—at least by those who rule Peshāwar, the valley of the Yusufzies and the Derajat. . . . In his preliminary dissertation, Lieut. Raverty canvasses the opinions of others with regard to the family of languages to which Pus'hto should be assigned, without, however, recording his own. This we regret; for being in other respects an accomplished linguist, and possessing probably a better knowledge of Pus'hto than any other European, he was very competent to decide the point."—*Athenæum*, August 30th, 1856.

"L'auteur annonce en même temps la prochaine publication d'un dictionnaire afghan, et d'une chrestomathie afghane. Le premier doit paraître dans un vol. in-4° de douze cents pages, et sera imprimé aussitôt qu'on aura réuni cinq cents souscripteurs; le second formera un vol. in-8. Il est très-désirable que ces deux ouvrages trouvent un appui suffisant pour pouvoir paraître, car nos ressources actuelles pour l'étude de cette langue curieuse, malgré les travaux méritoires de M. Dorn, sont insuffisantes, et les manuscrits afghans sont fort rares en Europe."—*Journal Asiatique*.

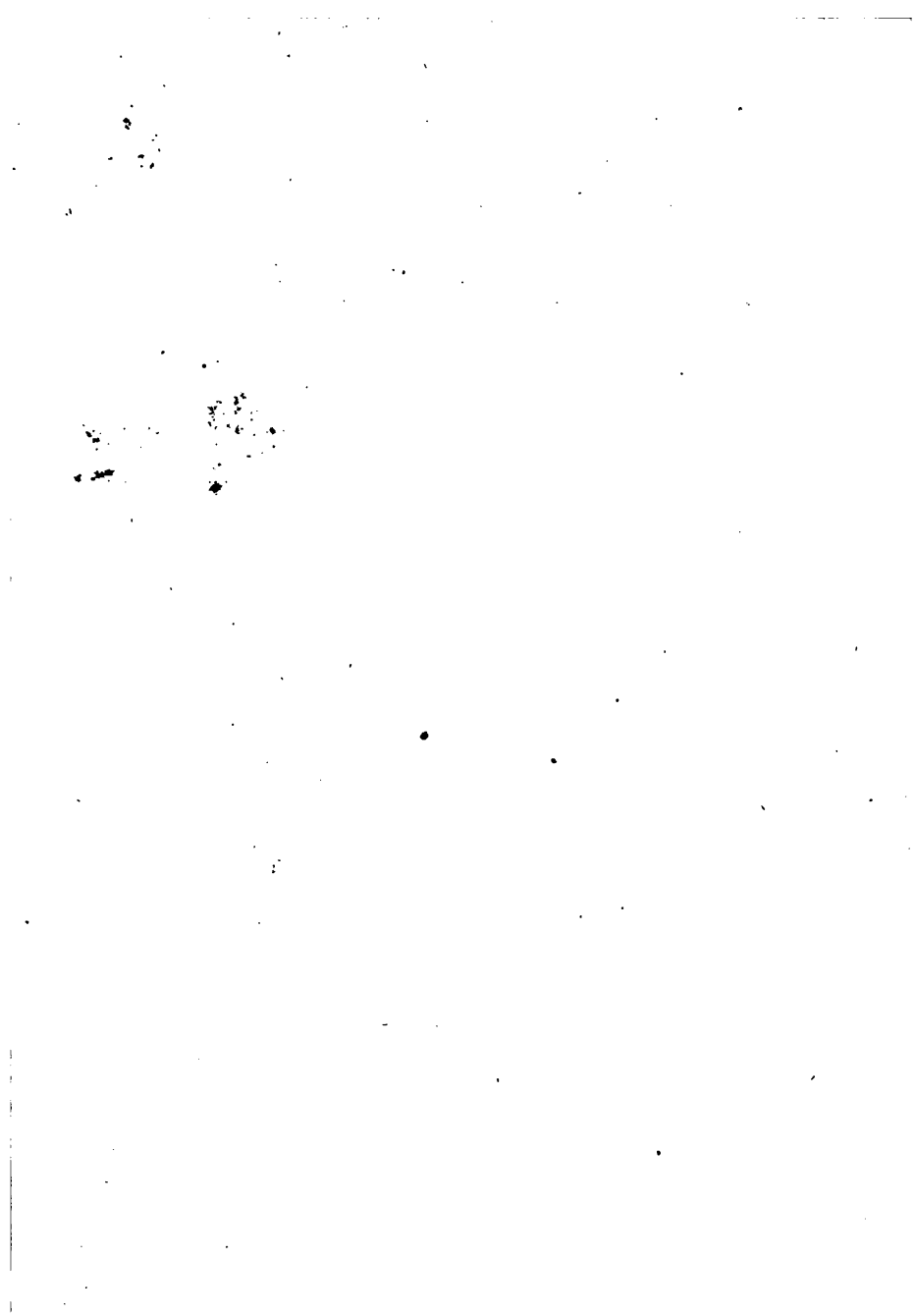
DICTIONARY OF THE PUS'HTO, OR LANGUAGE OF THE AFGHANS. By Captain Raverty, 3rd Bombay N. I.

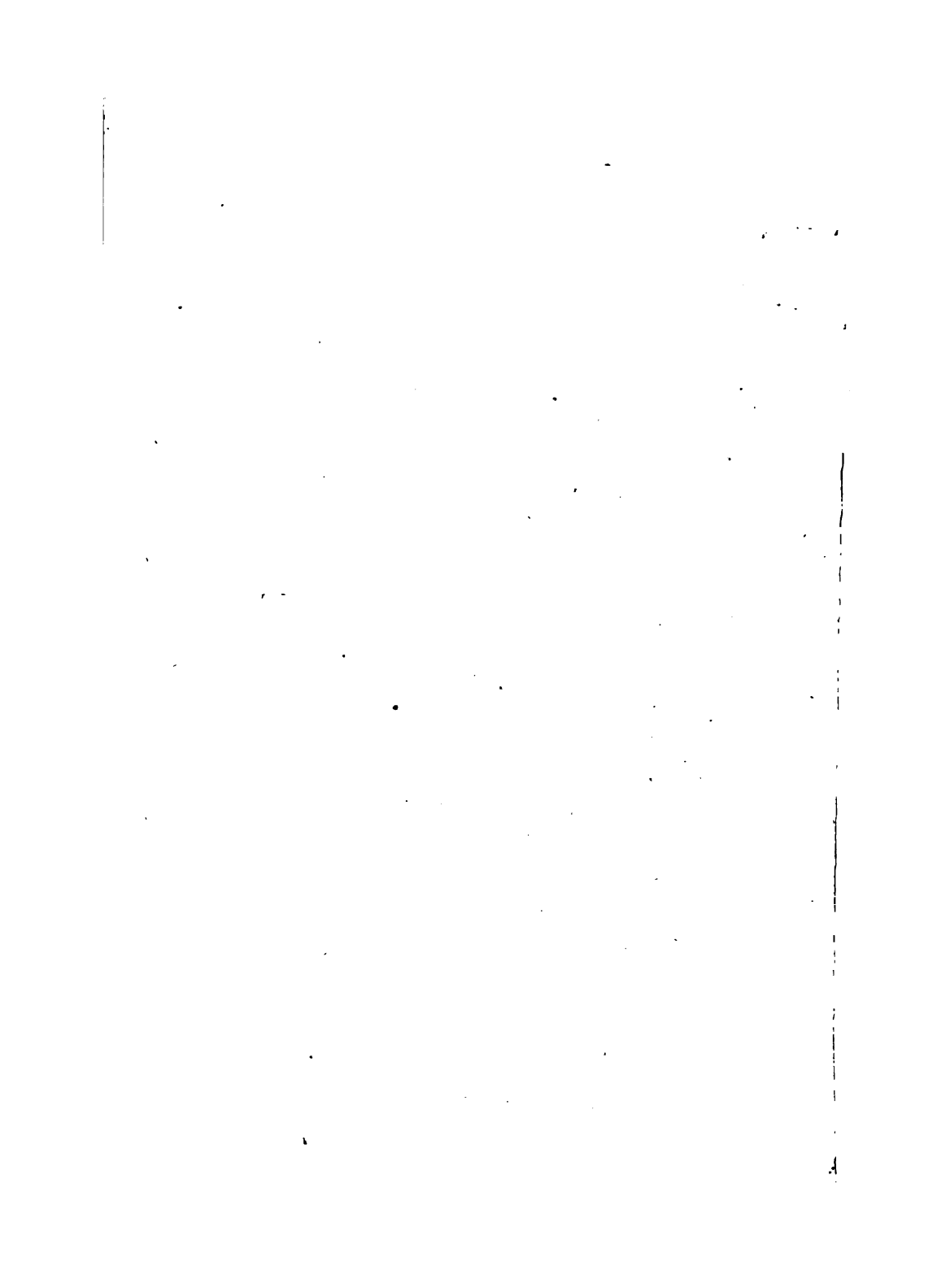
Through the kindness of a friend we have been favored with a prospectus of the above work, which, with two others of a cognate kind, viz., a Grammar and Textbook of the same language, are about to appear under the auspices of this distinguished Orientalist, who has, we believe, devoted the best years of his life to the study of the grammar and literature of this difficult tongue. Any attempt to elucidate the manners, the customs, the laws, and the history of this singular people, who inflicted on England, at the Kyber Pass, perhaps the most disastrous defeat she met with since Bannockburn, must command the respect and the sympathy of more than mere scholars and *litterateurs*.

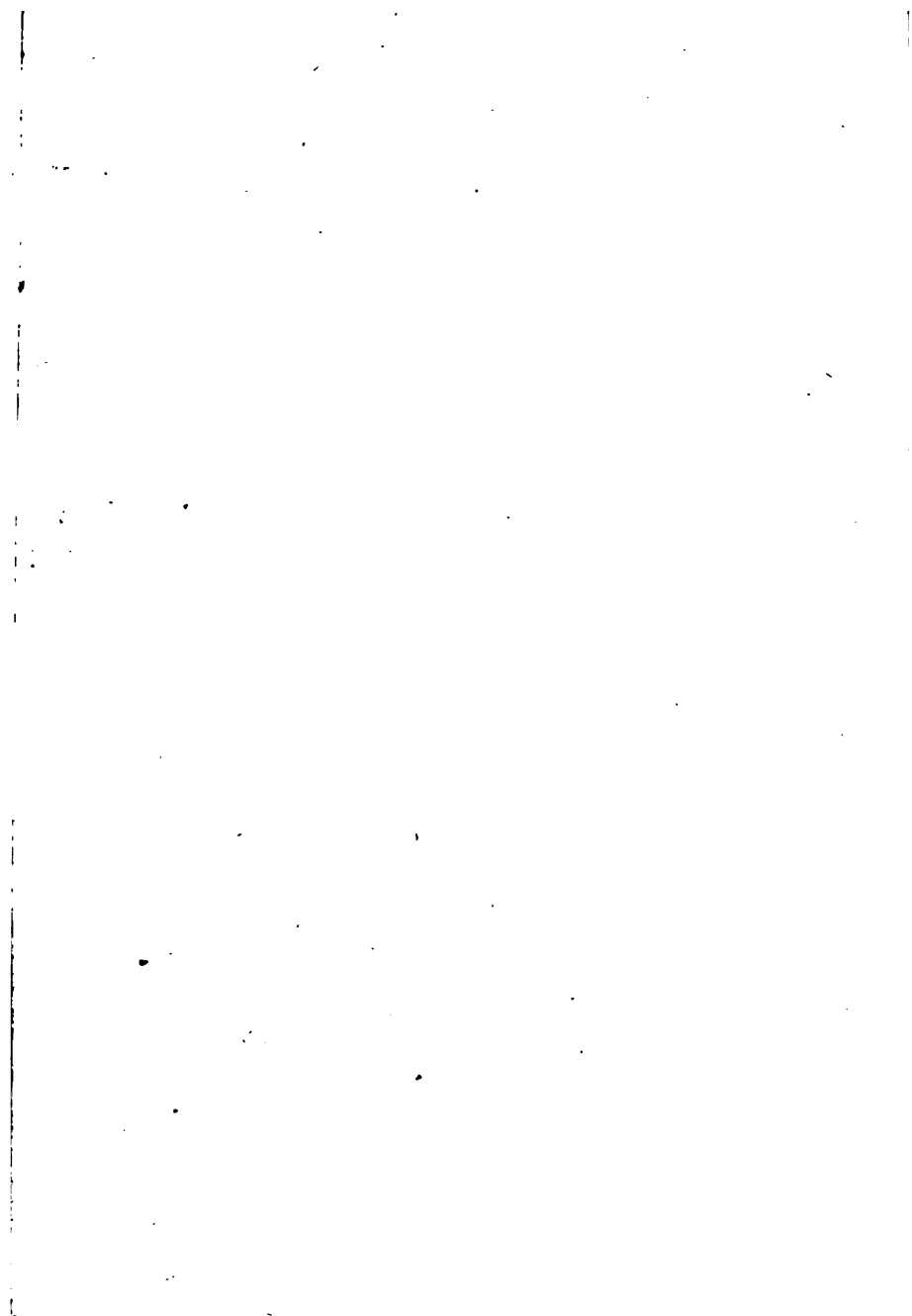
Captain Raverty, by his meritorious efforts to make us better acquainted with the Afghan language and literature, is also contributing to enlighten us on many points concerning their history and traditions; for if in the masculine boldness of the Latin language and diction, we can discern the haughty genius of the conquerors of the world, if in the winged words of Plato we can discover that exquisite subtlety of the Grecian mind, which, embodied in the immortal works of her poets, her orators, and her sculptors, "from storied urn and animated bust," still rules and glorifies mankind; may we not, when the veil is rent asunder, and when we see the inmost fibres and roots of the tongue spoken by the dwellers on the Hindoo Koosh, be able to state, not conjecturally, but confidently, what were the antecedents and what the history of the land of the "Lost Tribes and Kings of the East"?—*Galway Times*.

Specimen sheets may be had of Messrs. Forbes and Co., Bombay; and at the different Booksellers at Calcutta, Madras, and Bombay.

All three Works will be published simultaneously. The names of many subscribers have already been received.

YC114726